

METAL MUTFAK EŞYALARI YATIRIMI ARAŞTIRMA VE FİZİBİLİTE RAPORU

MALATYA – 2019

Yüklenici

AKDAN Danışmanlık A.Ş.

Proje Koordinatörü

Nilüfer ARIAK

Hazırlayanlar

Hasan Nuri ARIAK

Nilüfer ARIAK

Satılmış GÖKSÜLÜK

Fatih GÜLTEKİN

Şahin Nedim SİDDİKOĞLU

Özge Deniz ATAY

Ahmet BİRGİLİ

Güz Yula GÜLBAHAR

Aysel ERDEN

Katkı Sağlayanlar

Malatya Ticaret ve Sanayi Odası

Malatya İŞKUR İl Müdürlüğü

Fırat Kalkınma Ajansı

Başvuru Sahibi

Malatya Ticaret ve Sanayi Odası

Proje Hazırlama Dönemi

Nisan / 2019

İÇİNDEKİLER

YÖNETİCİ ÖZETİ	9
ÇALIŞMA ÖZETİ	11
1. PROJENİN ARKA PLANI.....	13
1.1. SEKTÖRÜN TANIMI	13
1.1. MUTFAK EŞYALARI SEKTÖRÜNÜN TARİHSEL GELİŞİMİ.....	14
1.2. SEKTÖRÜN KAPSAMI VE SINIFLANDIRILMASI.....	15
1.3. SEKTÖRDE KULLANILAN MALZEMELER	17
1.3.1. TOPRAK	17
1.3.2. SERAMİK.....	18
1.3.3. CAM	19
1.3.4. BAKIR.....	20
1.3.5. DEMİR	20
1.3.6. ALÜMİNYUM.....	21
1.3.7. ÇELİK	22
1.3.8. POLİTETRAFLOROETİLEN.....	22
2. DÜNYA METAL VE ELEKTRİKLİ MUTFAK EŞYALARI SEKTÖRÜ	24
2.1. SEKTÖRÜN ÖZELLİKLERİ, GELECEKTEKİ EĞİLİMİ VE BEKLENEN GELİŞMELER.....	24
2.2. METAL MUTFAK EŞYALARI KÜRESEL DIŞ TİCARETİ	25
2.2.1. METAL MUTFAK EŞYALARI KÜRESEL TİCARETİNİN SEKTÖR İÇERİSİNDEKİ PAYI	25
2.2.2. METAL MUTFAK EŞYALARI KÜRESEL İHRACATI.....	27
2.2.2.1. EN ÇOK METAL MUTFAK EŞYASI İHRACATI YAPAN ÜLKELER	31
2.2.3. METAL MUTFAK EŞYASI KÜRESEL İTHALATI.....	32
2.2.3.1. EN ÇOK METAL MUTFAK EŞYASI İTHALATI YAPAN ÜLKELER.....	32
3. TÜRKİYE METAL MUTFAK EŞYALARI SEKTÖRÜ	35
3.1. İŞ YERİ SAYISI, KAPASİTE VE PERSONEL DURUMU	35
3.2. ÜRETİM VE PAZAR BÜYÜKLÜĞÜ	35
3.3. TÜRKİYE METAL MUTFAK EŞYALARI SEKTÖRÜ DIŞ TİCARETİ	38
4. MALATYA İLİ METAL MUTFAK EŞYALARI SEKTÖRÜ	45
4.1. METAL MUTFAK EŞYALARI SEKTÖRÜ	45
4.1.1. ÜRETİM, İSTİHDAM VE YATIRIM	45
4.1.2. DIŞ TİCARET.....	50
4.2. METAL MUTFAK EŞYASI SEKTÖRÜNÜN YAN SANAYİLER İLE İLİŞKİLERİ.....	53
4.2.1. ALÜMİNYUM LEVHA İMALATI.....	53
4.2.2. PLASTİK VE BAKALİT KULP İMALATI	54
4.2.3. CAM KAPAK.....	54
4.2.4. DÖKÜM SANAYİ	54
4.2.5. MAKİNE İMALAT SANAYİ.....	55
4.2.6. KALIPÇILIK	55
4.2.7. MALATYA'DA METAL MUTFAK EŞYALARI SEKTÖRÜNE YÖNELİK FAALİYETLER	55
4.2.8. MALATYA SANAYİ SEKTÖRÜ KÜMELENMESİ.....	56
4.2.9. MALATYA'DA SANAYİ ALT YAPISI, DURUMU VE ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİ	56
5. SEKTÖR İÇİN POTANSİYEL TAŞIYAN YATIRIM KONULARI	59
5.1. GZFT ANALİZİ	59
5.2. METAL MUTFAK EŞYALARI GZFT ANALİZİ	59
5.3. METAL VE ELEKTRİKLİ MUTFAK EŞYASI SEKTÖRLERİNDE MALATYA'DA ÜRETİLEBİLECEK ÜRÜNLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ	60

5.3.1.	ALÜMİNYUM VE ÇELİK TENCERE İMALATI FİZİBİLİTE ÇALIŞMASI.....	61
5.3.1.1.	Hedef Pazar ve Özellikleri	61
5.3.1.2.	Hedef Müşteri Grubu ve Özellikleri	61
5.3.1.3.	Kapasite Seçimi	62
5.3.1.4.	Kuruluş Yeri Seçimi ve Çevresel Etkiler	62
5.3.1.5.	Rekabet Yapısı ve Rakiplerin Özellikleri	63
5.3.1.6.	Sektörde Öncü Firmalar	64
5.3.1.7.	Hammadde ve Diğer Girdiler	65
5.3.1.8.	İş Gücü	65
5.3.1.9.	Makine ve Ekipman Bilgileri	66
5.3.1.10.	İş Akış Şeması	67
5.3.1.11.	Rekabet Stratejisi Olarak İnovasyonun Önemi	68
5.3.2.	YATIRIMIN MALİ ANALİZİ	69
VARSAYIM 1	69	
5.3.2.1.	Sabit Yatırım Harcaması	69
5.3.2.2.	Toplam Yatırım Bütçesi ve Finansmanı	70
5.3.2.3.	İşletme Sermayesi İhtiyacı	70
5.3.2.4.	Enerji Giderleri	72
5.3.2.5.	Gelirler	73
5.3.2.6.	Giderler	73
5.3.2.6.1.	Üretim Giderleri	76
5.3.2.6.2.	Amortismanlar	77
5.3.2.6.3.	Genel Yönetim Giderleri	78
5.3.2.6.4.	Pazarlama Satış ve Dağıtım Giderleri	79
5.3.2.7.	Gelir – Gider Tablosu	80
5.3.2.8.	Nakit Akış Tablosu	81
5.3.2.9.	Duyarlılık Analizi	82
5.3.2.9.1.	Net Bugünkü Değer (NBD)	82
5.3.2.9.2.	Geri Dönüş Süresi	82
5.3.2.9.3.	İç Karlılık Oranı	83
5.3.2.9.4.	Başabaş Noktası Analizi	84
5.3.2.9.5.	Proforma Gelir Tablosu	86
5.3.2.9.6.	Fayda / Maliyet Oranı	86
5.3.2.9.7.	Fizibilite Yatırım Değerlendirme Kriterleri Özet Tablosu	86
VARSAYIM 2	87	
5.3.3.	YATIRIMIN KREDİ KULLANILARAK YAPILMASI HALİNDE FİNANSAL ANALİZ HESAPLAMALARI	87
5.3.3.1.	Toplam Yatırım Bütçesi ve Finansmanı	87
5.3.3.2.	Kredi Geri Ödeme	87
5.3.3.3.	İşletme Sermayesi İhtiyacı	89
5.3.3.4.	Gelir-Gider Tablosu	91
5.3.3.5.	Nakit Akım Tablosu	92
5.3.3.6.	Geri Dönüş Süresi	94
5.3.3.7.	Net Bugünkü Değer	94
5.3.3.8.	İç Karlılık Oranı	95
5.3.3.9.	Başabaş Analizi	96
5.3.3.10.	Fayda / Maliyet Oranı	96
5.4.	SEKTÖRE YÖNELİK TEŞVİKLER VE DESTEKLER	97
5.4.1.	YATIRIM TEŞVİK BELGESİ DESTEĞİ	97
5.4.1.1.	Katma Değer Vergisi İstisnası	97
5.4.1.2.	Gümrük Vergisi Muafiyeti	98
5.4.1.3.	Vergi İndirimi	98
5.4.1.4.	Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği	98
5.4.1.5.	Gelir Vergisi Stopajı Desteği	98
5.4.1.6.	Sigorta Primi Desteği	98
5.4.1.7.	Faiz Desteği	98

5.4.1.8.	Yatırım Yeri Tahsisi	99
5.4.1.9.	Katma Değer Vergisi İadesi	99
5.4.1.10.	Bölgesel Teşvik Uygulamalarında Sağlanan Destek Unsurları.....	99
5.4.2.	İHRACAT DESTEKLERİ	103
5.4.2.1.	Firmaların Yurt Dışı Fuarlara Katılımının Desteklenmesi.....	103
5.4.2.1.1.	Desteğe Esas Tutar	103
5.4.2.2.	Pazara Giriş Desteği	104
5.4.2.3.	Yurtdışı Birim Desteği	104
5.4.2.4.	Tasarım Desteği	105
5.4.2.5.	Tasarım ve Ürün Geliştirme Projelerinin Desteklenmesi	105
5.4.2.6.	Yurtiçi Fuarlar	106
5.4.2.7.	KOGEB KOBİ-GEL Destek Programı	106
5.4.2.8.	İş Birliği – Güç Birliği Destek Programı	106
5.4.2.9.	Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı	108
5.4.2.10.	Endüstriyel Uygulama Destek Programı	109
5.4.2.11.	İşletme Geliştirme Destek Programı.....	109
5.4.2.12.	TÜBİTAK – 1501 Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı.....	110
5.4.2.13.	TÜBİTAK – 1507 KOBİ Ar-Ge Başlangıç Destek Programı.....	110
5.4.2.14.	Kalkınma Ajansı Desteği (Fırat Kalkınma Ajansı).....	110
6.	EKONOMİK VE SOSYAL FAYDALAR	112
7.	EKONOMİK ANALİZ	114
8.	SOSYAL ANALİZ	120
8.1.	SOSYAL FAYDA-MALİYET ANALİZİ	120
8.2.	SOSYO-KÜLTÜREL ANALİZ (KATILIMCILIK, CİNSİYET ETKİSİ VB.)	121
8.3.	PROJENİN DİĞER SOSYAL ETKİLERİ	121
9.	BÖLGESEL ANALİZ	123
10.	RİSK/DUYARLILIK ANALİZİ.....	126
11.	DEĞERLENDİRME VE SONUÇ.....	130
EK 1:	ORGANİZASYON ŞEMASI	133
KAYNAKÇA		134

TABLO

Tablo 1: Fizibilite Yatırım Değerlendirme Kriterleri Çalışma Özeti	11
Tablo 2: Mutfak Eşyaları Sektörü Ürün Sınıflandırması – Kaynak: TOBB, TÜİK, Trade Map	16
Tablo 3: Mutfak Eşyaları Küresel İhracatı (Bin \$) – Kaynak: Trade Map, 2018.....	26
Tablo 4: Metal Mutfak Eşyaları Sektörü Alt Gruplar Bazında Küresel İhracatı-Milyon Dolar – Kaynak: Trade Map, 2018.....	28
Tablo 5: En Çok Metal Mutfak Eşyası İhracatı Yapan Ülkeler – Kaynak: Trade Map, 2018	31
Tablo 6: Metal Mutfak Eşyaları Sektörü Alt Gruplar Bazında Küresel İthalatı-Milyon Dolar – Kaynak: Trade Map, 2018	32
Tablo 7: En Çok Metal Mutfak Eşyası İthalatı Yapan Ülkeler – Kaynak: Trade Map, 2018	33
Tablo 8: Demir, Çelik, Bakır veya Alüminyumdan Sofra ve Mutfak Eşyaları Üreticileri – Kaynak: TOBB, 2018.....	35
Tablo 9: Mal Gruplarına ve NACE Faaliyetlerine Göre Kapasite Kullanım Oranı [Ağırlıklı Ortalama - %] – Kaynak: TCMB, 2017	36
Tablo 10: Metal Mutfak Eşyaları Sektörü Türkiye Üretimi Tahmini – TOBB – TCMB, 2017	36
Tablo 11: Türkiye Metal Mutfak Eşyaları Sektörü İç Tüketim Tahmini-Ton – Kaynak: TOBB – TCMB, 2017.....	37
Tablo 12: Türkiye Metal Mutfak Eşyaları İhracatı-Bin USD – Kaynak: Trade Map, 2018.....	38
Tablo 13: Türkiye'nin En Fazla Metal Mutfak Eşyası İhracatı Yaptığı Ülkeler - Bin USD – Kaynak: Trade Map, 2018	42
Tablo 14: Türkiye Metal Mutfak eşyaları Sektörü İthalatı - Bin USD – Trade Map, 2018	42
Tablo 15: Malatya Demir, Çelik, Bakır veya Alüminyumdan Sofra ve Mutfak Eşyaları Üreticileri – TOBB, 2017.....	46
Tablo 16: Malatya ve Türkiye Performans Göstergeleri – Kaynak: TOBB, 2018	47
Tablo 17: Metal Mutfak Eşyaları Alt Gruplar Bazında Kapasite Bilgileri – Kaynak: TOBB, 2018	48

Tablo 18: Metal Mutfak Eşyaları Sektörü Teşvik Belgeleri – Kaynak: Ticaret Bakanlığı, 2009-2017	49
Tablo 19: Malatya Metal Sanayi İhracat Rakamları- ISIC-Rev3-Dolar – Kaynak: TÜİK, 2019	50
Tablo 20: Malatya Metal Sanayi İhracat Rakamları-HS-2-Dolar – Kaynak: TÜİK, 2019	51
Tablo 21: Türkiye Metal Mutfak Eşyaları Yan Sanayi Etkileşimi – Kaynak: TOBB, 2018	53
Tablo 22: Malatya Küçük Sanayi Siteleri – Kaynak: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 81 İl Sanayi Raporu	56
Tablo 23: Malatya Organize Sanayi Bölgeleri – Kaynak: Malatya Ticaret ve Sanayi Odası	57
Tablo 24: Fizibilite Yatırım Değerlendirme Kriterleri Özet Tablosu	60
Tablo 25: Çelik ve Alüminyum Tencere Kurulu Kapasite ve Tahmini Üretim Miktarı	63
Tablo 26: Alüminyum Tencere Malzeme İçeriği	65
Tablo 27: Alüminyum Tencere İmalatı Makine Parkı	66
Tablo 28: Alüminyum Tencere Sabit Yatırım Harcama Türü	69
Tablo 29: Alüminyum Tencere Toplam Yatırım Bütçesi ve Finansmanı	70
Tablo 30: Alüminyum Tencere İmalatı Tam Kapasitede İşletme Sermayesi İhtiyacı	71
Tablo 31: Alüminyum Tencere İmalatı İşletme Sermayesi Değişimi	72
Tablo 32: Alüminyum Tencere Satış Gelirleri	73
Tablo 33: Alüminyum Tencere İmalatı Tam Kapasitede Yıllık İşletme Giderleri	75
Tablo 34: Toplam Üretim ve İşletme Giderleri	75
Tablo 35: Alüminyum Tencere İmalatı Üretim Giderleri	76
Tablo 36: Alüminyum Tencere İmalatı Amortisman Giderleri	77
Tablo 37: Alüminyum Tencere İmalatı Genel Yönetim Giderleri	78
Tablo 38: Alüminyum Tencere İmalatı Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri	79
Tablo 39: Gelir - Gider Tablosu	80
Tablo 40: Alüminyum Tencere İmalatı Tahmini Nakit Akış Tablosu	81
Tablo 41: Alüminyum Tencere İmalatı Net Bugünkü Değer [NBD] Tablosu	82
Tablo 42: Alüminyum Tencere İmalatı Geri Dönüş Süresi	83
Tablo 43: Alüminyum Tencere İmalatı İç Karlılık Oranı	83
Tablo 44: Alüminyum Tencere İmalatı 10 yıl için Sabit ve Değişken Giderler Toplamı	84
Tablo 45: Alüminyum Tencere İmalatı Başa Baş Noktası	84
Tablo 46: Alüminyum Tencere İmalatı Başa Baş Noktası Analizi	85
Tablo 47: Alüminyum Tencere İmalatı Proforma Gelir Tablosu	86
Tablo 48: Fizibilite Yatırım Değerlendirme Kriterleri Özet Tablosu	86
Tablo 49: Malatya Teşvik Sistemi Destek Unsurları	97
Tablo 50: Malatya İlinin Yararlanacağı Bölgesel Teşvikler	99
Tablo 51: Malatya Bölgesel Desteklerden Faydalanabilecek Sektörler Ve Bölgeler İtibariyle Asgari Yatırım Tutarları Veya Kapasiteleri – 2019	102
Tablo 52: Bölgesel Teşvik Uygulama Tablosunda Belirtilen Dipnot ve Açıklamalar	103
Tablo 53: Pazara Giriş Desteği Bilgileri	104
Tablo 54: Yurt Dışı Birim Desteği	104
Tablo 55: Tasarım Desteği	105
Tablo 56: Tasarım ve Ürün Geliştirme Desteği	105
Tablo 57: Yurtiçi Fuar Desteği	106
Tablo 58: KOBİ-GEL Destek Programı	106
Tablo 59: İş Birliği - Güç Birliği Destek Programı	107
Tablo 60: Ar-Ge ve İnovasyon Desteği	108
Tablo 61: Endüstriyel Uygulama Destek Programı	109
Tablo 62: İşletme Geliştirme Desteği	109
Tablo 63: Ekonomik Yarar	115
Tablo 64: Ekonomik Analiz Nakit Akım Tablosu – (Değer: ₺)	118
Tablo 65: Performans Göstergeleri	124
Tablo 66: Risk Değerlendirmesi	126
Tablo 67: Fizibilite Yatırım Değerlendirme Kriterleri Çalışma Özeti	131

GRAFİKLER

Grafik 1: Mutfak Eşyaları Sektörü Küresel İhracatı Alt Sektör Payları – Kaynak: Trade Map, 2018	27
Grafik 2: Metal Mutfak Eşyaları Küresel İhracat Payları % - Kaynak: Trade Map, 2018	28
Grafik 3: Metal Mutfak Eşyaları Alt Gruplar Bazında Küresel İhracat Payları - % - Kaynak: Trade Map, 2018	29

Grafik 4: Metal Mutfak Eşyaları İhracatı birim fiyatları-Dolar/Ton – Kaynak: Trade Map, 2018	30
Grafik 5: Metal Mutfak Eşyaları Sektörü Miktar Bazında İç-Dış Pazar (%) – Kaynak: TOBB – TCMB, 2017	37
Grafik 6: Metal Mutfak Eşyaları Sektörü Dış Ticareti - Bin USD – TÜİK, 2017	38
Grafik 7: Türkiye Metal Mutfak Eşyaları İhracatı Dünya Payı – Trade Map, 2018.....	39
Grafik 8: Türkiye'nin En Çok İhracat Yapan Ülkeler Arasındaki Sırası – Trade Map, 2018	40
Grafik 9: Türkiye ve Dünya'nın Metal Mutfak Eşyaları İhracatı Birim Fiyat Kıyaslaması-USD/Ton – Kaynak: Trade Map, 2018	41
Grafik 10: Malatya'da En Çok Kapasite Raporu Düzenlenen İlk Beş Sektör – TOBB, 2018	46
Grafik 11: Malatya ve Türkiye Personel Dağılımı – TOBB, 2018	47
Grafik 12: Metal Mutfak Eşyaları Sektörü Yatırım Türleri – Kaynak: Ticaret Bakanlığı, 2009-2017	49
Grafik 13: Malatya Metal Eşya İhracatı-Dolar – Kaynak: TÜİK, 2019	51
Grafik 14: Malatya Metal Mutfak Eşyaları İhracat-Milyon Dolar – Kaynak: TÜİK, 2019	52
Grafik 15: Alüminyum Tencere İmalatı Başa Baş Noktası Analizi Grafiği	85

ŞEKİLLER

Şekil 1: Çelik ve Alüminyum Tencere İmalat İş Akış Şeması	67
Şekil 2:Layout	68

SEKTÖRÜN KAPSAMI VE KURUMSAL YAPISI

DÜNYA METAL MUTFAK EŞYALARI SEKTÖRÜ

TÜRKİYE METAL MUTFAK EŞYALARI SEKTÖRÜ

MALATYA İLİ METAL MUTFAK EŞYALARI SEKTÖRÜ

BÖLGE İÇİN POTANSİYEL TAŞIYAN YATIRIM KONULARI

YÖNETİCİ ÖZETİ

Fırat Kalkınma Ajansı tarafından hazırlanan "TRB1 Bölge Planı 2014-2023" hedef ve öncelikleri doğrultusunda 2018-2020 yıllarını kapsayan 2019 çalışma programı hazırlanmıştır. Bu çalışma programında yatırımların bölgenin ekonomik, sosyal ve kültürel gelişmesine katkı sağlayacak ve rekabet gücünü arttıracak nitelikte olması ve yatırımcılara yönelik fizibilite raporları ile somutlaştırılması planlanmıştır.

Yine Ajans tarafından gerçekleştirilen "Malatya'da Öne Çıkan Sektörler Raporu" ve "Malatya Yatırım Fırsatları Raporu" çalışması kapsamında metal mutfak eşyaları sektöründe faaliyet gösteren firmalarla yapılan görüşmelerde önceliklerinden biri ürün çeşitliliği ve makine-teçhizat altyapısının teknolojiye uygun olmasıdır. Bu ihtiyacı karşılamak üzere Malatya Ticaret ve Sanayi Odası; 5 farklı sektörde araştırmalar yapmaya ve fizibilite hazırlamaya karar vermiştir. Bu sektörlerden biri de metal mutfak eşyaları sektörüdür.

Ajans gerçekleştirmiş olduğu bu çalışma ile bölgede kurulu metal mutfak eşyası sektörü ve yeni yatırımcılar için ürün çeşitlendirmeye yönelik alternatifler sunmayı, katma değeri yüksek ürünler üretilmesinin sağlanmasını ve yatırımcılar için söz konusunu sektörlerin yatırım yapılabilirliğini girişimcilere sunmayı amaçlamaktadır.

Dünya'da metal mutfak eşyaları sektörü incelendiğinde sektörün Asya ülkelerinin hakimiyetinde olduğu görülmektedir. Çin ve Uzakdoğu ülkeleri yüksek miktarda, ucuz ve katma değeri düşük ürün satmaktadır. Avrupa'da Almanya, Fransa, İtalya gibi ülkelerin tasarım odaklı ilerlemesi katma değerlerini artırmaktadır. Türkiye metal mutfak eşyaları sektöründe Asya ülkelerinde olduğu gibi katma değeri yüksek olmayan ürünler satmakta ve ucuz iş gücünün olduğu Çin ile rekabet etmesi gerekmektedir.

Yapılan fizibilite çalışmalarında ve sektör analizlerinde metal mutfak eşyaları imalatının metal tencere imalatı ile benzer olduğu görülmüştür. İyi bir mühendislik çalışması ile alınacak yeni makine-ekipmanlarla ve oluşturulacak yeni iş akışları ile mevcut metal mutfak eşyası imalatı yapan tesislerin tüm metal mutfak eşyalarını üretmesi mümkündür.

Tek çeşit metal mutfak eşyası imalatının ülke genelindeki kapasite kullanım oranları düşüktür. Farklı metal mutfak eşyası imalatı ya da var olan bir tesisinin devamı niteliğinde diğer metal mutfak eşyalarının imalatının yapılması kârlı olacaktır.

Metal mutfak eşyası imalatında önemli hususlardan biri de satış yapılacak bölgelerde bu ürünleri dağıtacak bayi bulmaktır. Tüm metal mutfak eşyaları için geçerli olan dağıtım ihtiyacı her coğrafi bölge için önem arz etmektedir. Tek başına metal mutfak eşyası imalatına başlayan bir firmanın dağıtım ağı kurması zordur.

Dünyada metal mutfak eşyaları pazarına bakıldığında firmaların özellikle tasarım, kalite ve ürün çeşitlilikleri ile öne çıktıkları görülmektedir. Metal mutfak eşya imalatına başlayan firmaların ar-ge ve/veya tasarım merkezi kurarak ürün kalitesini ve tasarımını sürekli yenilemeleri gerekmektedir.

Çalışma kapsamında kullanılan bilgiler, güncel ve resmi verilerdir. TÜİK, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Malatya Sanayi ve Ticaret Odası, Fırat Kalkınma Ajansı, TOBB kaynaklarından temin edilmiştir. Sabit yatırıma ilişkin teknik veriler Acar İnşaat ve 1.OSB yönetimi, sektördeki makine – ekipmana ilişkin bilgiler makine üreticileri (Tasis Makine, Ekin Makina, TSP Makine), üretime ilişkin

bilgiler benzer işletmelerin sahada ziyaret edilmesi, Korkmaz, Emsan ve konu uzmanları ile yüz yüze görüşmeler sonucunda üretimin işleyişi gözlemlenerek düzenlenmiştir.

Resmi veriler, ayrıntılı analizler ve gerçekçi saha öngörülerini ile uzman bir ekip tarafından hazırlanmış olduğumuz “Metal Mutfak Eşyaları Yatırımı Fizibilite Raporunun” karar alıcılara faydalı olmasını, yatırımın uygun görülmesi halinde yatırımcılara, bölge üreticisine, Malatya başta olmak üzere ülkemizin üretimine katkıda bulunmasını temenni ederiz.

AKDAN DANIŞMANLIK A.Ş.

Nilüfer ARIAK

ÇALIŞMA ÖZETİ

Kriter	Değer	
Yatırım Konusu	Çelik/Alüminyum Tencere İmalatı	
Tesis Kapasitesi (Adet/Yıl) (Tam Kapasite)	1.000.000,00	
Toplam Makine Yatırım Tutarı (TL)	2.475.000,00	
Toplam Yatırım Tutarı (TL)	5.290.583,57	
Toplam Yatırım Tutarı –Toplam Makine Yatırım Tutarı [Fark]*	2.815.591,51	
İşletme Sermayesi İhtiyacı	517.083,57 TL	
İşletme Sermayesi Döngüsü	4 Ay	
İstihdam (Beyaz Yakalı) – Kişi	15	
İstihdam (Mavi Yakalı) – Kişi	40	
Net Bugünkü Değer (TL)	27.542.299,85 TL	
Geri Ödeme Süresi (Yıl)	3	
İç Verim Oranı (%)	%109	
Başabaş Noktası	998.830,64 adet	39.953.225,60 TL
Kapasite Kullanım Oranı	%75	
Fayda Maliyet Oranı (Karlılık Endeksi)	5,21	

Tablo 1: Fizibilite Yatırım Değerlendirme Kriterleri Çalışma Özeti

BÖLÜM 1

PROJENİN ARKA PLANI

1. PROJENİN ARKA PLANI

1.1. SEKTÖRÜN TANIMI

Bu çalışmada öncelikle TRB1 Bölgesi'nde bulunan Malatya ili için önem arz eden sektörlerden biri olan Metal Mutfak Eşyaları sektörünün mevcut durumu ortaya konulmaktadır. Daha sonra katma değeri yüksek, dış ticaret hacmi fazla yeni ürünlerle ürün çeşitlendirme potansiyeli araştırılacaktır. Mutfak eşyaları en genel şekilde evde ve endüstriyel yemek sektöründe gıda hazırlama, pişirme ve sunumunda kullanılan alet ve ekipmanların tamamı olarak tanımlanmaktadır.

Malatya ilinde sektörde ağırlıklı olarak demir-çelik, alüminyum ve bakırdan tencere, tava, çaydanlık, cezve, fırın tepsileri gibi pişirme grubunda ürünler üretilmektedir. Ancak bu ürünleri üreten firma sayısı sınırlı olup kapasiteleri ve yetkinlikleri düşüktür. Bu çalışmada Malatya'da sektörde kullanıldığı anlamıyla metal mutfak eşyaları ifadesi ile bu gruptaki ürünler kastedilmektedir. Pişirme amaçlı olmayan genellikle gıdanın tüketimi esnasında insan eliyle kullanılan bıçak, çatal, kaşık ve kepçe gibi ürünlerle yine elle çalışan karıştırıcı, doğrayıcı gibi metal mekanik aletler ise elle işleyen aletler ve diğer sofraya eşyaları olarak ifade edilmektedir.

Plastik, ağaç, porselen gibi metal dışı malzemelerden üretilen mutfak eşyaları ise diğer malzemelerden mutfak eşyaları olarak ifade edilmektedir. Mutfakta pişirme amaçlı kullanılan tencere, tava, çaydanlık, cezve vb. aletler ise bu raporda metal mutfak eşyaları adıyla ifade edilmektedir. Bu grupta kapsamı belirlerken tencere, tava, çaydanlık, cezve gibi mutfakta gıda hazırlama ve pişirme sürecinde kullanılması, nispeten yatırım tutarı az olan veya mevcutta var olan tesislerin bu ürünleri ürettiği olmaları dikkate alınmıştır.

Piştirme amaçlı kullanılan toprak, seramik, cam vb. mutfak eşyaları kapsam dışı tutulmaktadır. II. bölümde öncelikle metal mutfak eşyalarının tüm mutfak eşyaları pazarındaki durumu değerlendirilmektedir. Sonrasında metal mutfak eşyalarının alt sektörler bazında incelemesi yapılmaktadır. III. bölümde metal mutfak eşyalarının alt sektörler bazında mevcut durumu ve dış ticaret potansiyeli değerlendirilmektedir. IV. bölümde ise TRB1 Bölgesi'nde metal mutfak eşyaları sektörüne yatırım yapılması planlanan ve son yıllarda yapılan yatırımlarla ön plana çıkan Malatya'nın sektördeki mevcut durumu, dış ticaret potansiyeli, ülke içinde aldığı payı detaylandırılmaktadır. V. bölümde ise Malatya'da üretilmekte olan metal mutfak eşyaları için yatırım fizibilitesi çalışması yapılmaktadır.

1.1. MUTFAK EŞYALARI SEKTÖRÜNÜN TARİHSEL GELİŞİMİ

İnsanoğlunun en temel ihtiyaçları arasında güvenlik, barınma ve beslenme gelmektedir. Bu ihtiyaçları karşılamak için tarihsel gelişim sürecinde birçok alanda keşifler yapılmış, malzeme geliştirilmiş ve üretim yapılmıştır.

Mutfak eşyaları; silah, kıyafet, konutla birlikte insanoğlunun kullandığı ilk eşyalardandır. Bugün birçok arkeoloji müzesinin en eski eserleri arasında bölgelerinde bulunan çömlek kapları yer almaktadır.

Ateşin keşfedilmesiyle birlikte insanlar gıdaların pişirilerek yenilebileceğini, bu şekilde gıdaların daha lezzetli olduğunu fark etmişlerdir.

Arkeolojik kazılarda M.Ö. 12.000-15.000 yıllarına ait dünyanın değişik yerlerinde çömlek kaplara rastlanmaktadır. İnsanların kendi ihtiyaçlarına göre şekil vererek forma soktuğu çömlek kaplar daha önce kullanıldığı tahmin edilen deniz kabuklarından yapılan mutfak eşyalarına göre daha kullanışlıdır. Bu kaplar aynı zamanda su geçirmezliği sayesinde içinde bulunan yiyecekleri ya da sıvıları ateş üzerindeyken de muhafaza edebilmektedir.

Çömlek kaplarla birlikte insanlar su içinde haşlanarak pişirilen et, balık ve protein yönünden zengin yiyecekleri tüketmeye başlamışlardır. Çömleğin keşfi yerleşik hayata geçişi hızlandıran süreçler arasında yer almaktadır. Daha sonraki dönemlerde cam ve metallerin işlenmesinin öğrenilmesiyle birlikte gıda pişirme ve hazırlamada metal eşyalar da kullanılmaya başlanmıştır. Metal ürünler çömleklere göre hem daha dayanıklı hem de ısıyı daha eşit ve hızlı ilettikleri için gıdaların daha çabuk hazırlanmasını sağlamışlardır. Sanayi devrimiyle birlikte birçok alanda önemli gelişmeler olmuştur. Büyük ölçekli demir-çelik tesislerinin kurulması, kesme ve form verme presleri, kaynak teknolojileri gibi metal işleme makinelerindeki gelişmeler sayesinde metal mutfak eşyaları başta Avrupa ve Amerika olmak üzere birçok ülkede 19. yüzyılın ortalarından itibaren önemli bir sanayi kolu haline gelmiştir.

Malatya’da metal mutfak eşyaları üretimi geçmişi 1960’lı yıllardan başlamaktadır. Bakır ve alüminyum mutfak eşyaları üreten küçük atölyeler bugünün modern paslanmaz çelik eşya üretiminin temel bilgi birikimini oluşturmaktadır. Malatya metal pişirme firmaları ağırlıklı olarak tencere, tava, çaydanlık, düdüklü tencere, cezve ve yapışmaz kaplamalı alüminyum eşyaları üretmektedir. Malatya’da 10 kadar küçük ve orta ölçekli [KOBİ] firma aktif bir şekilde metal mutfak eşyaları ve bu ürünlerde kullanılan parçaları [kulp, kapak ve taban gibi] üretmektedir. Küçük çaplı üreticilerin olduğu Malatya’da metal mutfak eşyası sektöründe ürün çeşitliği çok fazla değildir. Tencere, tava, çaydanlık, cezve gibi ürünlerle bunların aksam ve parçaları üretilmektedir.

1.2. SEKTÖRÜN KAPSAMI VE SINIFLANDIRILMASI

Mutfak eşyaları sektörüne ilişkin bu raporda küresel ihracat rakamları incelenirken Uyumlaştırılmış Mal Tanım ve Kod Sistemi olan Armonize Sistem [Harmonized System–HS] kodları kullanılmaktadır. Ulusal kapasite hesaplarını incelerken ise Avrupa Topluluğundaki Ekonomik Faaliyetlerin İstatistikî Sınıflandırılması [NACE] kodları kullanılmaktadır.

Her iki sınıflandırma siteminde mutfak eşyaları sektörü tek bir ana kategoride takip edilmemektedir. Ürünün elektrikli ya da mekanik olup olmamasına, kullanıldığı alana [pişirme grubu ile çatal, kaşık ve bıçakların ayrı kodlarda izlendiği gibi], yapıldığı malzemenin cinsine [cam, ahşap, alüminyum, bakır vb.] göre farklı kodlar altında sınıflandırılmaktadır.

İSİMLENDİRME		ÜRÜN GRUBU	HS KODU
Mutfak Eşyaları	Diğer Malzemelerden Mutfak Eşyaları	Plastikten sofraya ve mutfak eşyası	3924
		Ağaçtan mutfak ve sofraya eşyası	4419
		Porselenden sofraya ve mutfak eşyası	6911
		Seramikten sofraya ve mutfak eşyası, diğer ev eşyası ve tuvalet eşyası [porselenden olanlar hariç]	6912
		Sofra, mutfak, tuvalet, yazıhane, ev tezyinatı ve benzeri işler için cam eşya [70.10 ve 70.18 pozisyonundakiler hariç]	7013
	Metal Mutfak Eşyaları	Demir veya çelikten sofraya, mutfak veya diğer ev işlerinde kullanılan eşya ve aksamı; demir veya çelik yünü; demir veya çelikten sünger ve temizleme veya parlatmada kullanılan eşya, eldivenler ve benzerleri	7323
		Bakırdan sofraya, mutfak ve diğer ev işlerinde kullanılan eşya ile sağlığı koruyucu eşya ve bunların aksamı; bakırdan süngerler, temizlik ve parlatma işlerinde kullanılan eşya, eldivenler ve benzerleri	7418
		Alüminyumdan sofraya, mutfak ve diğer ev işlerinde kullanılan eşya ile sağlığı koruyucu eşya ve bunların aksamı; alüminyumdan süngerler, temizlik veya parlatma işlerinde kullanılan eşya, eldivenler ve benzerleri	7615
	Elle İşleyen Aletler ve Diğer Metal Sofra Eşyaları	Yiyecek ve içeceklerin hazırlanmasında veya servisinde kullanılan, ağırlığı 10 kg. veya daha az olan elle işleyen mekanik aletler	8210
		Kesici ağızlı bıçaklar [ağızları tırtıklı olsun olmasın] [82.08 pozisyonundakiler hariç] [kapanan budama çakıları ve ağızları dâhil]	8211
		Kaşıklar, çatallar, kepçeler, delikli kepçeler, spatulalar, balık bıçakları, yağ bıçakları, şeker maşaları ve benzeri mutfak ve sofraya eşyası	8215
		Gıda maddelerini öğütücüler ve karıştırıcılar; meyve veya sebze presleri	850940
	Elektrikli Küçük Mutfak Aletleri	Et Kıyma Makineleri	850980
Diğer fırınlar; ocaklar, pişirme sacları, kaynatma halkaları, ızgaralar ve kızartma cihazları		851660	
Kahve veya çay yapmaya mahsus cihazlar:		851671	
Ekmek kızartma makinaları		851672	
Diğer [Fritöz ve Su Kaynatma]		851679	

Tablo 2: Mutfak Eşyaları Sektörü Ürün Sınıflandırması – Kaynak: TOBB, TÜİK, Trade Map

Dış ticaret rakamlarına bakarken kullanılan HS sınıflandırmasında karşılaşılan sorun bazı mutfak eşyalarının 4'ü, bazılarının 6'lı kodlarla takip edilmesidir. Bazı ürünlerde gerek 4 gerekse 6'lı kodlarda

mutfak eşyalarının yanında tuvalet ve diğer ev eşyaları da takip edilmektedir. 6'lı kodlardan sonraki HS sınıflandırmasında bölgeler ve ülkeler arasında farklılıklar bulunmaktadır.

Aynı ürünlere 8'li kodlardan itibaren ülkelerin farklı kodlar verdiği tespit edilmiştir. Bu nedenle hesaplamaların tutarlılığı açısından bu raporun dış ticaret bölümlerinde genel olarak mutfak eşyalarının diğer ev eşyalarından ayrıldığı ürün gruplarında HS-6 kodları, diğer durumlarda HS-4 kodları kullanılmıştır.

6'lı kodlarda mutfak eşyaları ile diğer ev eşyalarının ayrıldığı ürünlere bakıldığında 4'lü kod içinde büyük payın mutfak eşyalarından oluştuğu görülmektedir. Bu nedenle ayrımın olmadığı ürünlerde 4'lü kodların kullanılmasının hesaplamaları etkilemeyeceği öngörülmüştür. 4'lü HS koduyla takip edilen "ağaçtan mutfak ve sofras eşyaları" için 4419 HS-4 kodu kullanılmaktadır.

3924 ve 6911 HS-4 kodlarıyla takip edilen sırasıyla plastikten ve porselenden "sofra, mutfak eşyaları, tuvalet eşyaları ve diğer ev eşyaları" kategorilerinin 6'lı detay kodlarla "mutfak eşyaları" ile "tuvalet ve diğer ev eşyaları" olarak 2 gruba ayrıldığı görülmektedir. Bu grup içerisinde sırasıyla 392410 ve 691110 HS-6 kodlarında yer alan "plastikten sofras ve mutfak eşyaları" ve "porselenden sofras ve mutfak eşyaları" kapsama dâhil edilirken, tuvalet ve diğer ev eşyalarının yer aldığı diğer 6'lı kodlar kapsam dışı bırakılmaktadır.

7013 HS-4 koduyla takip edilen "sofra, mutfak, tuvalet, yazıhane, ev tezyinatı ve benzeri işler için cam eşya" kategorisinde olduğu gibi 6'lı kodlamasında mutfak eşyalarının diğer ev eşyalarından ayrılmadığı ürünlerde 4'lü HS kodları kapsama alınmaktadır.

Bu örnekte verilen ürünler için 7013 HS-4 kodu kapsamındadır. HS sistemine göre kapsama alınan ürün kategorileri Tablo 2'de gösterilmektedir.

1.3. SEKTÖRDE KULLANILAN MALZEMELER

1.3.1. TOPRAK

Toprak kaplar eski çağlardan bugüne çok amaçlı olarak mutfaklarda pişirme kabı olarak kullanılmış ve halen de kullanılmaya devam edilmektedir. Toprak kaplar yemek yaparken özelliği gereği ısıyı ağır ilettikleri için, uzun sürede ve kısık ateşte hazırlanması gereken yemekleri pişirmek için idealdir. Yapılan araştırmalar toprak kapların sebze ve meyvelerin vitaminlerini kaybetmeden pişirmede ideal olduğunu ortaya çıkarmıştır.

1.3.2. SERAMİK

Seramik insanlık tarihi açısından en eski malzemelerden biridir. İnsanoğlunun yıllardır toprakla iç içe yaşamasından dolayı hammaddesi kil olan seramiğin ortaya çıkışı ve kullanımını sağlamıştır. Kolay biçim verilmesi ve kullanımı ile tarihsel süreçte sürekli kullanılabilir hale gelmiştir. Birçok alanda farklı şekillerde karşımıza çıkan seramik mutfaklarda da pişirme kabı olarak yerini almıştır.

Sağlık açısından seramiklerin yüzeyleri yanmaz-yapışmaz ve pişirilen ürünle en az tepkimeye girecek özelliklere sahiptir ve en sağlıklı pişirme kapları arasındadır.

1.3.3. CAM

Sağlıklı pişirme kapları arasında yer alan cam kaplar özellikle gözeneksiz yapısından dolayı içinde bulunan gıdalarla etkileşime girmez. Bundan dolayı mutfaklarda sıkça tercih edilen pişirme kapları arasında yer almaktadır.

Son yıllarda teknolojinin de gelişmesi ile ani ısı değişimlerine dayanıklı ürünlerin üretilmesi mümkün olmuştur.

1.3.4. BAKIR

Bakır kaplar uzun yıllardır mutfaklarda yer alan bir pişirme kabıdır. Bakır madeni içinde yer alan metallere dolayısıyla gıdalarla çok çabuk tepkimeye girebilmektedir. Sağlık açısından sorunlar yaşanmaması için bakır kaplar kalaylanarak kullanılmaktadır.

1.3.5. DEMİR

Demir de diğer pişirme ürünleri gibi uzun yıllardır mutfaklarda tercih edilen bir pişirme kabıdır. Sağlık açısından değerlendirildiğinde en sağlıklı pişirme kaplarındandır. Isıya dayanıklı olması ve yüzeye eşit ısı dağılımını sağlaması pişirmede sağladığı kolaylıklar arasında yer almaktadır.

1.3.6. ALÜMİNYUM

Alüminyum; ısıyı kolayca geçirdiğinden ve ucuz bir maden olduğundan dolayı mutfaklarda çokça kullanılan pişirme kaplarıdır. Uzmanlar açısından alüminyum kaplarda uzun süre gıda bekletilmesi ve saklanması uygun görülmemektedir.

1.3.7. ÇELİK

Çelik tencere ve pişirme kapları mutfaklarda tercih edilen diğer metallerdir. Yapısı gereği ısıyı eşit dağıtmayan çelik pişirme kapları üretim esnasında tabanlarına farklı metallerin katılması ile ortaya çıkmaktadır. Pişirme esnasında temas eden gıdalarla kolay kolay etkileşime girmediği için sağlık açısından da tercih edilen ürünler arasındadır.

1.3.8. POLİTETRAFLOROETİLEN

Son yıllarda PTFE kaplı tavalar ve tencereler yapısı gereği yanmadığı, yemeği yapıştırmadığı ve kolay temizlendiği için mutfaklarda çokça tercih edilen pişirme gereçleridir. Ancak çok hassas kullanılması gereken bu pişirme gereçleri çizilmeye ve sıyrılmaya karşı hassastır. Çizilen yüzeyde kimyasal madde ve yapısındaki madenin gıdaya teması sağlık sorunlarına yol açmaktadır.

BÖLÜM 2

DÜNYA METAL MUTFAK EŞYALARI SEKTÖRÜ

2. DÜNYA METAL VE ELEKTRİKLİ MUTFAK EŞYALARI SEKTÖRÜ

2.1. SEKTÖRÜN ÖZELLİKLERİ, GELECEKTEKİ EĞİLİMİ VE BEKLENEN GELİŞMELER

Son 10 yılda internet kullanımı ve sosyal medyanın hızla gelişmesinin sonucu olarak tüketiciler deneyimlerini tüm dünya ile paylaşır duruma gelmiştir. Birçok alanda moda akımlarını başlatan bu süreçte, insanlar birbirlerinden etkilenerek farklı tasarıma sahip ürünleri görmekte ve o ürüne sahip olmak istemektedirler. Moda akımından mutfak gereçleri de etkilenmiş olup her gün yeni tasarım ürünler piyasaya çıkarılmaktadır. Kulp ve kapak gibi ürünün fonksiyonel kısmı dışında kalan aksesuarlarında da tasarımlar ön planda çıkmaktadır.

STİL SAHİBİ ÜRÜNLER

“Metal mutfak eşyaları sektörü de moda akımlarından etkilenmiş olup, son yıllarda farklı renk, desen ve tasarıma sahip ürünler rağbet görmeye başlamıştır.”

ENERJİ VERİMLİLİĞİ YÜKSEK ÜRÜNLER

Kitle iletişim araçları, sosyal medya ve televizyonlardaki gelişmeler tüketimi şekillendirmektedir.

Enerji verimliliği konusu sadece elektrikli ürünlerde değil metal mutfak eşyalarında da ön planda tutulmaktadır. Özellikle tencere çaydanlık gibi pişirme grubu ürünlerinde ısıyı en az kayıpla gıdaların pişirilmesinde kullanan ürünler tercih edilmektedir. Çelik tencere ve çaydanlık ürünlerinde son yıllarda kapsül tabanlı [ısıyı çelikten daha iyi muhafaza eden alüminyum taban kullanılan] ürünlerin tüketimi artmaktadır.

Teknolojinin özellikle 21. yüzyılda kaydettiği ilerleme yadsınamaz boyuttadır. Şöyle ki; teknoloji artık mutfakta, salonumuzda, sokakta hayatın her alanında kendini göstermektedir. Teknolojik gelişmelerin mutfaklara yansması ile mutfakta kullanılan eşyaların da teknolojiye uygun özellikleri taşıması gerekmektedir.

Tüketiciler de alım yaparken tercihlerini bu yönde kullanarak ev ekonomisine katkı sağlamayı hedeflemektedir. Son zamanların mutfaklara getirdiği yenilik induksiyonlu ocaklardır.

İndüksiyon; ısının transfer yoluyla iletilmesidir. Bu ocaklara induksiyonlu denmesinin nedeni ısı induksiyonu değil, manyetik induksiyon denen bir olaydır. Aslında çelik, emaye ve dökme demir tencereler bu ocaklar için en uygun tencerelerdir.

Ancak her malzeme bu yeni pişirme yöntemi için uygun değildir. Paslanmaz çelik, bakır ve alüminyumun uygun ısı miktarını oluşturmak için gereken elektrik direncini sağlama konusunda yetersiz kaldığı belirtilmektedir.

İndüksiyonlu ocakta havaya temas olmadan doğrudan ocak-kap ısı transferi ile pişirme olduğundan, enerji kaybı çok az ve oldukça tasarrufludur ve ayrıca pişirme süresinin de oldukça kısalmasına katkı sağlamaktadır.

Sonuç olarak hem metal mutfak eşyalarında hem de elektrikli küçük mutfak eşyaları sektöründe gelecekte daha az enerjiyle çalışan ürünlere doğru bir yöneliş olacağı görülmektedir.

✚ BELİRLİ AMACA YÖNELİK ÜRÜNLER

Geleneksel mutfaklarda bütün yemekler genellikle aynı kaplarda pişirilmekteydi. Sanayi devrimi sonrasında seri üretime geçilmesi, zamanla üretim maliyetlerinin düşmesi, mutfaklarda ürün çeşitliliğini artırmıştır.

Bugün artık mutfaklarda sadece balık kızartmak için çift yönlü yanmaz yapışmaz alüminyum tavalar, sos hazırlamak için derin tavalar, biftek, rosto gibi büyük et parçalarını kısık ateşte pişirmek için döküm demir tencereler kullanılmaya başlanmıştır.

✚ İNSAN SAĞLIĞINA DUYARLI ÜRÜNLER

Bakır mutfak eşyalarının kalaylanması çok eski bir gelenektir. Kalaysız bakır kaplarda pişen yemeklerin içinde bulunan asitlerin bakır ile çok hızlı bir şekilde reaksiyona girip yemeğin tadı ve renginde değişiklik yarattığı ve çoğu zaman hastalık ve zehirlenmelere sebep olduğu bilinmektedir. Bu sürecin sonunda çok eskilerden beri bakır kapların yüzeyi yemeklerle reaksiyona girmeyen malzemelerle kaplanmaktadır. Alüminyumun da bakır kadar belirgin bir şekilde olmasa da gıdalarda bulunan farklı maddelerle tepkimeye girerek insan sağlığına zarar verdiği çok sonraları anlaşılmıştır. Bunun sonucunda alüminyum mutfak eşyaları yapışmazlık kimyasalları ve seramik gibi ürünlerle kaplanarak mutfaklara girmeye başlamıştır. Bu konuda her geçen gün bilimsel veriler ışığında yeni bilgiler ortaya çıkmakta ve sektör insan sağlığına zararlı olmayacak ürünler üretmek için Ar-Ge harcamaları yapmaktadır.

✚ DIŞARIDA YEME ALIŞKANLIĞI

Dışarıda yeme alışkanlığı dünyada artış göstermektedir. Dışarıda yemek günümüz kentlerinde özellikle alışveriş merkezlerinde yer alan hızlı yemek firmaları ve ayaküstü yemek zincirlerinde gerçekleşmektedir.

Kafe ve restoranlara yönelik farklı amaca hizmet eden kahve-çay makineleri, özel tasarlanmış metal mutfak eşyaları ürünlerinin endüstriyel tip mutfak eşyalarında artış göstermesi beklenmektedir.

2.2. METAL MUTFAK EŞYALARI KÜRESEL DIŞ TİCARETİ

2.2.1. METAL MUTFAK EŞYALARI KÜRESEL TİCARETİNİN SEKTÖR İÇERİSİNDEKİ PAYI

Mutfak eşyaları sektörünün dünya genelinde toplam ihracat rakamları değerlendirildiğinde, sektörün son 10 yılda ihracat hacminin yaklaşık %42 arttığı 2007 yılında 34 milyar dolardan 2018 yılında 50 milyar dolara yükseldiği görülmektedir.

Ürün Grubu	HS Kodu	2007	2010	2015	2016	2017	2018	Büyüme (2010 – 2018)
Plastikten Sofra ve Mutfak Eşyası	392410	5.404	6.294	10.385	10.165	10.566	11.189	%77
Ağaçtan Mutfak ve Sofra Eşyası	4419	634	641	1.063	1.124	1.245	1.426	%122
Porselenden Sofra ve Mutfak Eşyası	69110	3.680	3.888	8.146	6.676	7.045	7.440	%91
Seramikten Sofra ve Mutfak Eşyası, Diğer Ev Eşyası	6912	1.403	1.341	1.762	1.762	1.876	2.069	%54
Camdan Sofra ve Mutfak Eşyası, Diğer Ev Eşyası	7013	7.520	8.613	8.582	8.222	8.398	8.400	- %2
Metal Mutfak, Sofra ve Diğer Ev Eşyaları (Demir – Çelik, Bakır ve Alüminyum)	7323 7418 7615	11.244	12.766	17.232	15.950	17.281	18.095	%41
Elle İşleyen Aletler ve Diğer Sofra Eşyaları	8210 8211 8215	4.374	4.505	5.781	5.233	5.780	6.005	%33
TOPLAM		34.259	38.048	52.951	49.132	52.191	54.624	%43

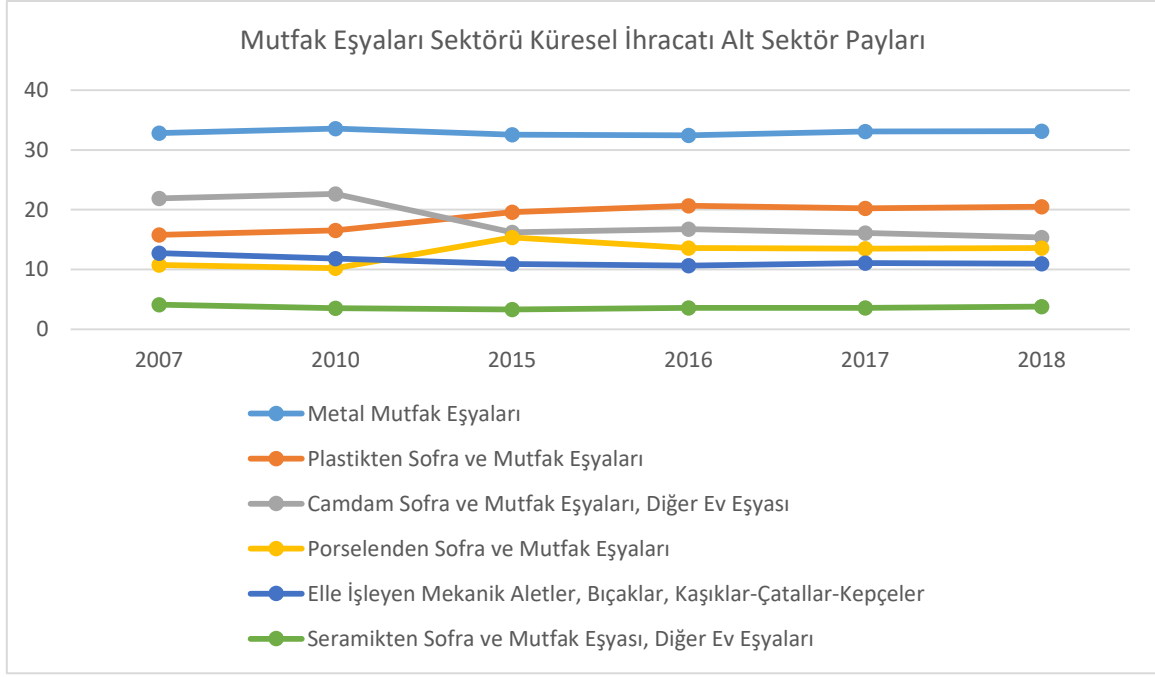
Tablo 3: Mutfak Eşyaları Küresel İhracatı (Bin \$) – Kaynak: Trade Map, 2018

Dünya toplam ihracatının 2007 yılında 13.8 trilyon dolardan 2018’de 19.2 trilyon dolara yükselerek on yılda %39’luk bir büyüme gösterdiği dikkate alındığında, mutfak eşyaları sektörünün dünya ticaretindeki artışının da aynı oranda olduğu görülmektedir. Mutfak eşyaları sektörünün 2007 yılında küresel ihracattan aldığı payı %0,25’ten 2018 yılında %0,29 seviyesine yükselmiştir.

Alt gruplar bazında değerlendirildiğinde son 10 yılda mutfak eşyaları ihracatında en büyük gelişmenin %77 - %122 arasında büyüme sağlayan plastik, ağaç ve porselenden mutfak ve sofras eşyalarında olduğu görülmektedir. Cam mutfak ve sofras eşyaları, yiyeceklerin hazırlanmasında kullanılan elle işleyen mekanik aletler ve bıçak, çatal, kaşık ve kepçe gibi sofras eşyaları ve seramikten mutfak ve sofras eşyaları ihracat potansiyeli bakımından sektörde en az gelişme gösteren gruplar arasında yer almaktadır. Bu üç grubun küresel ihracat rakamları son 10 yılda sektörün büyüme rakamlarının gerisinde kalarak sırasıyla %2 küçülme ve %33 ile %54 büyüme göstermektedir.

Metal mutfak eşyaları kategorisine baktığımızda küresel ihracatın son 10 yılda %41’lik büyüme ile sektörün genel gelişmesinin biraz altında kaldığı ancak trende baktığımızda sektörle paralel gelişme gösterdiği görülmektedir.

Mutfak eşyaları sektörünün küresel ihracatının alt sektörler bazında dağılımına baktığımızda metal mutfak eşyalarının her zaman en büyük paya sahip olduğu, gelişmesinin sektör toplamıyla paralel seyrettiği, sektörün toplam ihracatından aldığı payın %30-%35 aralığında seyrettiği görülmektedir.

Grafik 1: Mutfak Eşyaları Sektörü Küresel İhracatı Alt Sektör Payları – Kaynak: Trade Map, 2018

Metal mutfak eşyalarını 2018 yılı verilerine göre sırasıyla %20, %15, 14, %11 ile plastik, cam, porselenden mutfak eşyaları ile elle işleyen mutfak aletleri, bıçak, çatal, kaşık ve kepçe grubu takip etmektedir. Bu grup içerisinde özellikle 2013 yılından sonra plastik ve porselenin hızlı bir yükseliş eğilimine, camın ise hızlı bir düşüş eğilimine girdiği görülmektedir. Bu trendin devam etmesi durumunda porselen sofa ve mutfak eşyalarının, ihracat payının önümüzdeki yıllarda cam sofa ve mutfak eşyalarının ihracat payını geçerek üçüncü sıraya yükseleceği görülmektedir. Seramik ve ağaçtan sofa ve mutfak eşyalarının sektörün toplam ihracatından her dönem en az pay alan iki alt sektör oluşturduğu ve ihracat paylarının sırasıyla %3,7 ve %2,6 seviyelerinde seyrettiği görülmektedir.

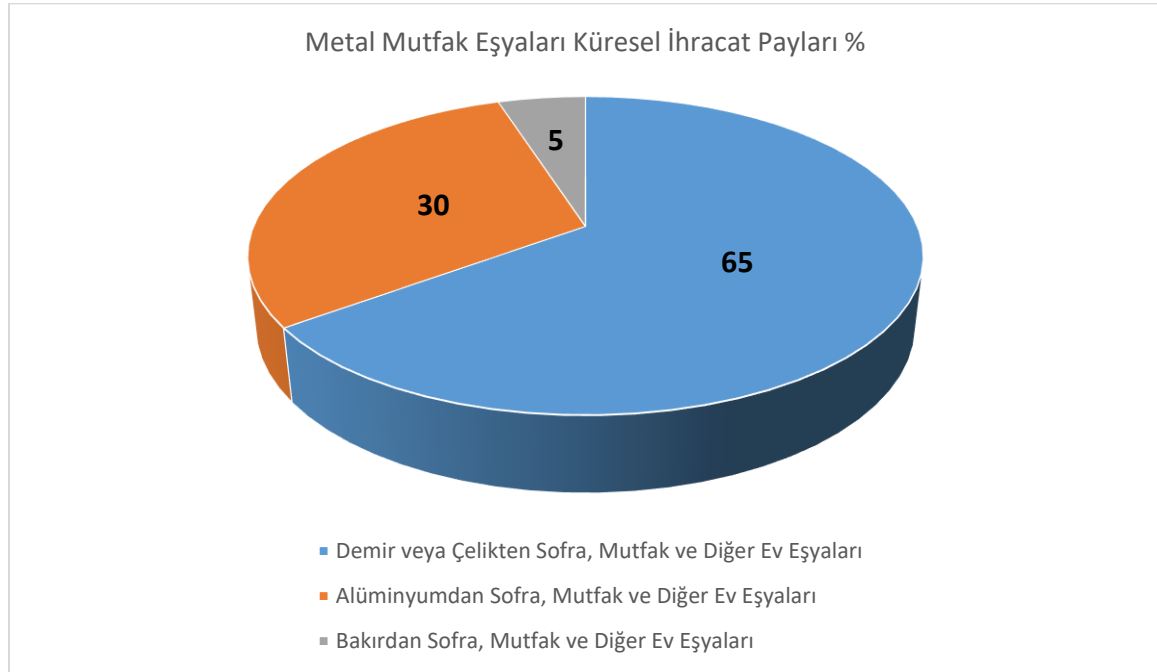
2.2.2. METAL MUTFAK EŞYALARI KÜRESEL İHRACATI

Metal mutfak eşyaları sektörünün son 10 yıllık küresel ihracatında demir-çelik ürünlerinin her zaman en büyük paya sahip olduğu görülmektedir. Demir çelik ürünlerini alüminyum ve bakırdan mutfak eşyaları takip etmektedir. Sektörde son 10 yıllık ihracat büyüme rakamlarına baktığımızda genel olarak %60'lık bir büyüme yaşandığı görülmektedir. Alt ürün grupları bazında ihracatta en büyük artış %66 ile alüminyum ürünlerinde yaşanmaktadır. Demir-çelik mutfak eşyaları ihracatının büyümesi sektörle paralellik göstermektedir. Bakırdan mutfak eşyalarının küresel ihracatı son 10 yılda sadece %8 arttığı, sektörün %60'lık büyümesinin gerisinde kaldığı görülmektedir.

2018 yılı verilerine göre alt ürün grupları bazında küresel ihracat payları Grafik 2’de gösterilmektedir. Buna göre sektördeki toplam ihracatın %65’ini tek başına demir-çelik ürünleri oluşturmaktadır. Demir-çelik ürünlerini sırasıyla %30 ve %5’lik paylarla alüminyum ve bakır mutfak eşyaları takip etmektedir.

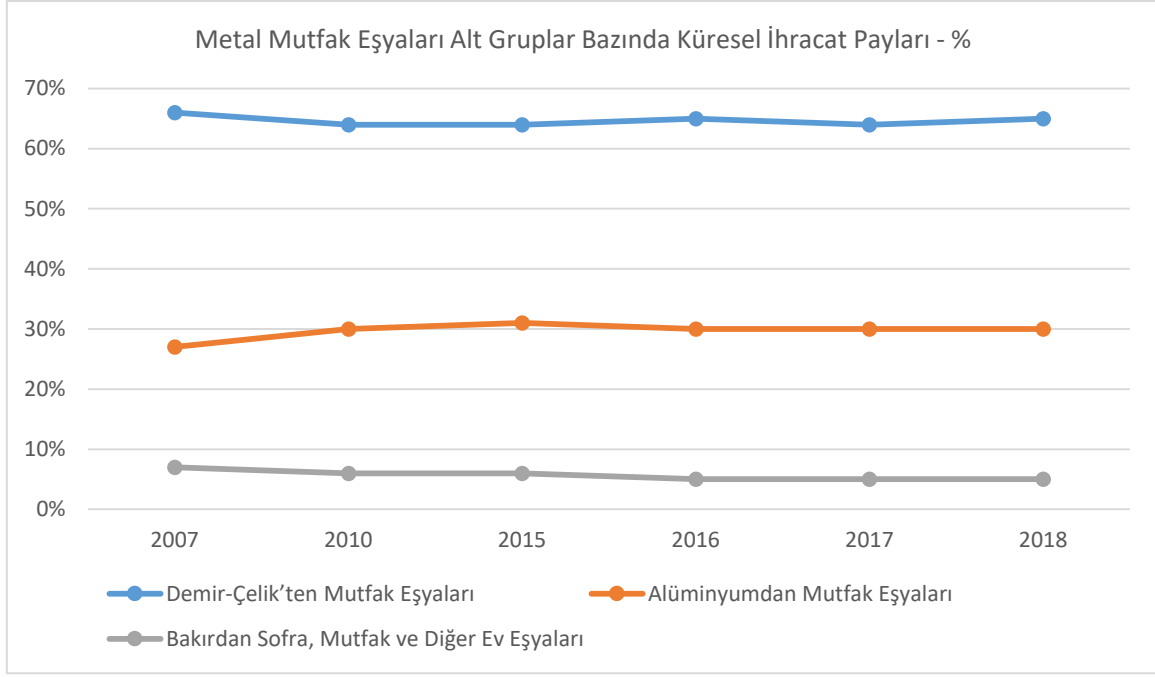
Ürün Grubu	HS Kodu	2007	2010	2015	2016	2017	2018	Büyüme (2007 – 2018)
Demir veya Çelikten Sofra, Mutfak ve Diğer Ev Eşyaları	7323	7.370	8.119	11.549	10.323	11.436	12.104	%64
Bakırdan Sofra, Mutfak ve Diğer Ev Eşyaları	7418	792	791	853	840	838	861	%8
Alüminyumdan Sofra, Mutfak ve Diğer Ev Eşyaları	7615	3.082	3.857	4.829	4.785	5.006	5.128	%66
Metal Mutfak Eşyaları	7323 7418 7615	11.244	12.766	17.232	15.950	17.281	18.095	%61

Tablo 4: Metal Mutfak Eşyaları Sektörü Alt Gruplar Bazında Küresel İhracatı-Milyon Dolar – Kaynak: Trade Map, 2018

Grafik 2: Metal Mutfak Eşyaları Küresel İhracat Payları % - Kaynak: Trade Map, 2018

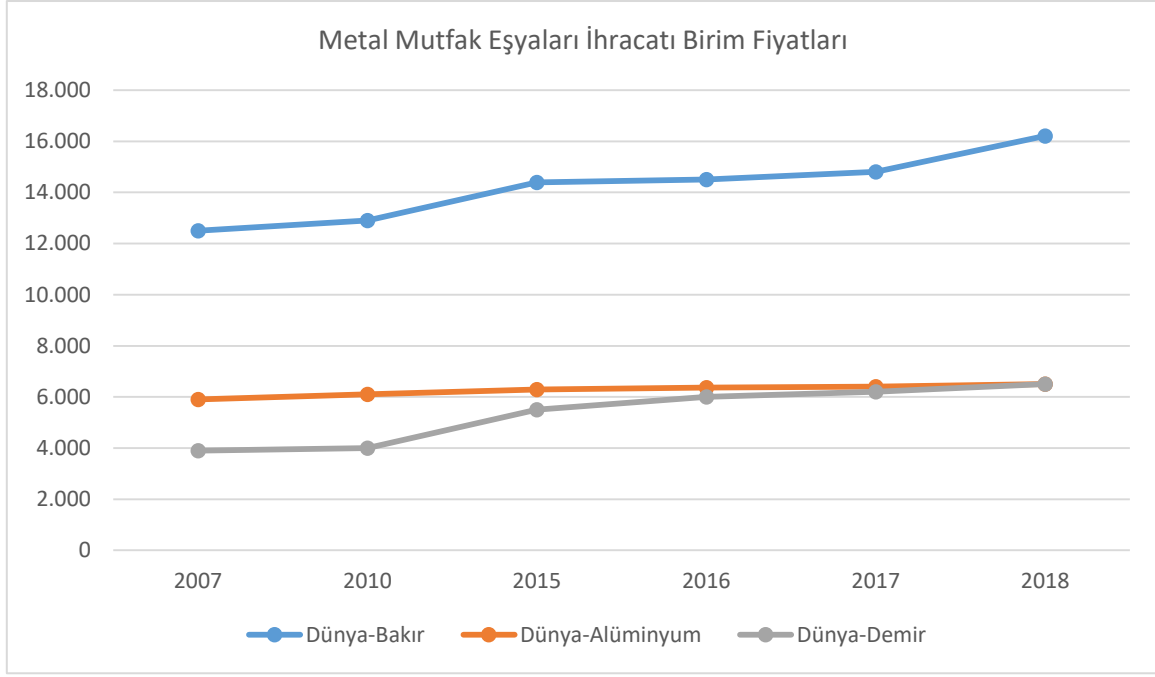
Metal mutfak eşyaları sektörünün küresel ihracatından alt ürün gruplarının aldığı payların son 10 yıllık trendine bakıldığında demir-çelik mutfak eşyalarının %65 seviyelerinde sabit seyrettiği, Alüminyum mutfak eşyalarının %27 seviyelerinden %30 seviyelerine yükselen bir trend içine girdiği, bakır mutfak eşyalarının ise %7’den %5 seviyelerine düştüğü görülmektedir.

Grafik 3: Metal Mutfak Eşyaları Alt Gruplar Bazında Küresel İhracat Payları - % - Kaynak: Trade Map, 2018

Daha önceki bölümlerde ifade edildiği üzere, bir dönem kolay bulunabilmesi ve işlenebilmesiyle dünya mutfaklarının en önemli ürünleri arasında yer alan bakırın, sürekli kalaylanmadığı takdirde asidik ortamda tepkimeye girmesi, gıdaların aromasını değiştirmesi ve sağlık sorunlarına yol açabilmesi sebebiyle artık metal mutfak eşyaları arasında çok fazla tercih edilmediği bilinmektedir. Sadece metal mutfak eşyaları değil son 10 yıllık süreçte diğer malzemelerden (plastik, cam, seramik vb.) imal edilen mutfak eşyaları arasında da en az gelişme gösteren ürün grubunu oluşturmaktadır. Alt ürün gruplarının ihracat birim fiyatlarına bakıldığında en kıymetli ürünlerin 2018 yılı itibarıyla 16.000 dolar/ton civarında birim fiyatıyla ticaret hacmi en az olan bakır mutfak eşyaları olduğu görülmektedir. Bu durum bakırın hammadde fiyatının diğer ürünlerden yüksek olmasından kaynaklandığı bilinmektedir.

Alüminyum ürünlerinde fiyatının son 10 yılda çok küçük bir artışla 6.000 dolar/ton civarında seyrettiği görülmektedir. Ticaret hacmi en fazla artan alt ürün grubunu oluşturan alüminyum ürünlerinde son yıllarda yapılan yatırımlarla birlikte ortaya çıkan kapasite ve arzdaki yükseliş talep yönlü artması beklenen fiyatları dengelemiştir. Demir-Çelik ürünleri son 10 yılda birim fiyatı en fazla artan ürün grubunu oluşturmaktadır. Dünya genelinde 2007 yılında yaklaşık 3.900 dolar/ton olarak ihracatı yapılan bu ürünlerin birim fiyatı 2018 yılında yaklaşık 6.500 dolar/ton seviyesine yükselmiştir.

Grafik 4: Metal Mutfak Eşyaları İhracatı birim fiyatları-Dolar/Ton – Kaynak: Trade Map, 2018

2.2.2.1. EN ÇOK METAL MUTFAK EŞYASI İHRACATI YAPAN ÜLKELER

2018 yılında metal mutfak eşyaları ihracatı yapan ülkelere bakıldığında, her üç alt sektörde de Çin'in ilk sırada yer aldığı görülmektedir. Çin dünya metal mutfak eşyaları ihracatında demir-çelik ürünlerinde %59, alüminyum ürünlerinde %47, bakır ürünlerinde ise %38'lik pazar payına sahiptir.

Demir-Çelik Mutfak Eşyaları			Alüminyum Mutfak Eşyaları			Bakır Mutfak Eşyaları		
Ülke	İhracat		Ülke	İhracat		Ülke	İhracat	
	Tutar Milyon \$	Birim Değer \$/Ton		Tutar Milyon \$	Birim Değer \$/Ton		Tutar Milyon \$	Birim Değer \$/Ton
Dünya	12.104	5.350	Dünya	5.128	4.850	Dünya	861	16.204
Çin	7.209	5.631	Çin	2.444	5.371	Çin	328	12.450
Almanya	647	9.541	İtalya	422	8.482	Taipei	145	15.292
Hindistan	522	3.897	Fransa	293	11.132	Almanya	108	47.706
İtalya	335	5.294	Türkiye	115	5.283	İtalya	35	35.915
Hollanda	291	6.310	Almanya	204	11.814	Tayland	28	11.757
Fransa	281	9.421	Tayland	175	6.687	Hindistan	27	9.151
ABD	272	5.830	Güney Kore	210	8.644	Birleşik Krallık	20,5	27.430
Taipei	256	5.326	ABD	129	8.349	Filipinler	20	44.566
Türkiye	252	4.279	Belçika	87	10.172	Fransa	17	30.377
Belçika	223	7.279	Hindistan	77	4.164	İspanya	13	26.253
İspanya	180	5.813	Hollanda	61	7.865	ABD	9	30.464

Tablo 5: En Çok Metal Mutfak Eşyası İhracatı Yapan Ülkeler – Kaynak: Trade Map, 2018

Çin'in dışında metal mutfak eşyası ihracatı yapan ülkeler arasında Avrupa Birliği üyeleri, ABD, Türkiye ve Hindistan, Tayvan gibi Asya ülkeleri yer almaktadır. Türkiye ihracat yapan ülkeler arasında demir veya çelikten mutfak eşyalarında 9., alüminyum mutfak eşyalarında ise 4. sırada yer almaktadır.

Üretim süreçleri, işçilik, hammadde kullanımı ihraç edilen ürünün kıymet değerini ortaya çıkarmaktadır. İhracat yapan ülkeler birim kıymet bazında değerlendirildiğinde Avrupa Birliği ülkelerinin en kıymetli ürünleri ihraç ettiği görülmektedir. Hindistan, Türkiye ve Çin ise az kıymetli ürünleri ihraç etmektedir.

Daha önceki bölümlerde de değinildiği üzere bir dönem kolay bulunabilmesi ve işlenebilmesiyle dünya mutfaklarının en önemli ürünleri arasında yer alan bakırın, sürekli kalaylanmadığı takdirde asidik ortamda tepkimeye girmesi sebebiyle artık metal mutfak eşyaları arasında çok fazla tercih edilmediği bilinmektedir. Dolayısıyla bakır mamullerin ihracat rakamları düşmektedir. Alüminyuma bakıldığında son yıllarda yapılan yatırımlarla birlikte ortaya çıkan kapasite ve arzdaki yükselişin ihracatı da artırdığı görülmektedir.

2.2.3. METAL MUTFAK EŞYASI KÜRESEL İTHALATI

Dünya genelinde metal mutfak eşyaları sektörü ihracatında olduğu gibi ithalatında da demir-çelik ürünlerinin en büyük paya sahip olduğu, ikinci sırada yer alan alüminyum mutfak eşyalarının son 10 yılda önemli bir artış gösterdiği görülmektedir. Bakır mutfak eşyalarının ithalatı neredeyse sabit kalmıştır. Demir veya çelikten mutfak eşyalarının ithalatı ise sektöre paralel büyüme göstermektedir.

Ürün Grubu	HS Kodu	2007	2010	2015	2016	2017	2018	Büyüme (2007 – 2018)
Demir veya Çelikten Sofra, Mutfak ve Diğer Ev Eşyaları	7323	8.163	8.832	10.119	10.739	11.202	11.881	%45
Bakırdan Sofra, Mutfak ve Diğer Ev Eşyaları	7418	748	671	750	737	790	810	%8
Alüminyumdan Sofra, Mutfak ve Diğer Ev Eşyaları	7615	3.111	4.144	4.565	4.555	4.869	5.195	%67
Metal Mutfak Eşyaları	7323 7418 7615	12.022	13.647	15.434	16.031	16.861	17.886	%48

Tablo 6: Metal Mutfak Eşyaları Sektörü Alt Gruplar Bazında Küresel İthalatı-Milyon Dolar – Kaynak: Trade Map, 2018

2.2.3.1. EN ÇOK METAL MUTFAK EŞYASI İTHALATI YAPAN ÜLKELER

Tablo 7’de metal mutfak eşyaları sektöründe 2016 yılı verilerine göre ithalatçı ülkeler listelenmiştir. İthalat yapan ülkelerini ilk sıralarında dünyanın gelişmiş ekonomileri gelmektedir.

Her üç ürün grubunda da ABD’nin yaklaşık %25 pay ile en büyük ithalatçı olduğu görülmektedir. ABD’nin ardından AB ülkeleri, Japonya, Güney Kore, Kanada, BAE ve Avustralya gibi gelişmiş ekonomiler gelmektedir.

Demir-Çelik Mutfak Eşyaları			Alüminyum Mutfak Eşyaları			Bakır Mutfak Eşyaları		
Ülke	İthalat		Ülke	İthalat		Ülke	İthalat	
	Tutar Milyon \$	Birim Değer \$/Ton		Tutar Milyon \$	Birim Değer \$/Ton		Tutar Milyon \$	Birim Değer \$/Ton
Dünya	11.881	-	Dünya	5.195	-	Dünya	810	-
ABD	3.158	-	ABD	1.187	5.929	ABD	123	15.379
Almanya	799	5.765	Japonya	384	8.294	Almanya	79	19.528
Birleşik Krallık	456	4.939	Almanya	285	7.613	Birleşik Krallık	65	15.199
Japonya	415	6.003	Kanada	201	-	Avustralya	44	-

Fransa	406	5.624	Fransa	183	7.112	Avusturya	31	24.004
Hollanda	383	5.387	Birleşik Krallık	167	6.081	İtalya	29	20.517
Kanada	325	-	İtalya	147	6.715	Fransa	25	27.842
Güney Kore	311	6.523	İspanya	145	6.074	Çin	25,6	35.240
Polonya	259	5.664	Hollanda	125	7.768	Hollanda	24	17.277
Rusya Federasyonu	229	3.637	Rusya Federasyonu	116	5.467	Danimarka	23	28.650
Belçika	221	5.418	Belçika	113	5.093	Tayland	19,5	12.437

Tablo 7: En Çok Metal Mutfak Eşyası İthalatı Yapan Ülkeler – Kaynak: Trade Map, 2018

BÖLÜM 3

TÜRKİYE METAL MUTFAK EŞYALARI SEKTÖRÜ

3. TÜRKİYE METAL MUTFAK EŞYALARI SEKTÖRÜ

Türkiye’de metal mutfak eşyaları sektörü köklü bir geçmişe sahiptir. Geleneksel metal işleme yöntemlerini çok iyi bilen Türkler, eski çağlardan itibaren sadece mutfak ekipmanları değil, koşum takımları, silah, tarım alet ve ekipmanları yerleşik hayata geçişten sonra sivil, dini ve askeri mimaride bu yöntemlerden faydalanmaktadır.

Köklü metal işleme tecrübesi sayesinde malzeme, ürün ve ihtiyaçları çok iyi bilen üreticiler geleneksel üretim yöntemlerini sanayi devri yeni gelişmelere evrimleştirmiştir. Türkiye dünyada evde en fazla yemek pişiren ülkeler arasında yer almaktadır.

“Kendi iç tüketimi için birçok çeşit ürün üreten metal mutfak eşyaları sektörü 100’den fazla ülkeye de ihracat gerçekleştirmektedir.”

3.1. İŞ YERİ SAYISI, KAPASİTE VE PERSONEL DURUMU

TOBB Sanayi bilgi sistemi verilerine göre 2017 Mayıs ayı itibariyle Türkiye’de 388 metal mutfak eşyası üretim tesisi bulunmaktadır. Yaklaşık 19.000 kişiyi istihdam eden sektörün üretim kapasitesi yıllık 400.000 tona ulaşmıştır. Sektörde firma başına ortalama 2 teknik personel (mühendis + tekniker), 4 idari personel, 3 usta ve 40 işçi düşmektedir. Sektördeki firmaların ortalama yıllık kapasitesi yaklaşık 1000 tondur.

KAYITLI ÜRETİCİ	PERSONEL SAYISI						KAPASİTE (TON)
	Mühendis	Tekniker	Usta	İşçi	İdari	Toplam	
388	367	442	1.110	14.752	1.916	18.613	391.024

Tablo 8: Demir, Çelik, Bakır veya Alüminyumdan Sofra ve Mutfak Eşyaları Üreticileri – Kaynak: TOBB, 2018

3.2. ÜRETİM VE PAZAR BÜYÜKLÜĞÜ

Metal mutfak eşyası üreticileri, züccaciye ya da ev eşyaları gibi daha üst kategorilerde bulunan üretici dernek/birliklerine üye oldukları, kendi sektörlerine özel ülke genelinde bir üretici birliği veya derneği bulunmadığı için bugüne kadar üretim rakamları tam olarak açıklanamamıştır. Üretim rakamlarını tahmin etmek için Merkez Bankası’nın yayınladığı sektörel kapasite kullanım oranlarından faydalanılmıştır.

Aylar	Fabrikasyon Metal Ürünleri İmalatı [25] [NACE Rev.2]	Elektrikli Teçhizat İmalatı [27] [NACE Rev.2]	Dayanıklı Tüketim Malları
Ocak	71,2	76,8	71,3
Şubat	70,9	74,2	70,5
Mart	71,2	72,8	71,2
Nisan	71,2	74,1	71,0

Mayıs	71,5	74,4	71,4
Haziran	72,3	76,2	71,5
Temmuz	71,7	77,3	73,6
Ağustos	71,8	77,8	73,1
Eylül	71,5	79,4	74,9
Ekim	71,1	82,3	76,7
Kasım	71,0	81,9	75,0
Aralık	70,5	80,0	72,5

Tablo 9: Mal Gruplarına ve NACE Faaliyetlerine Göre Kapasite Kullanım Oranı [Ağırlıklı Ortalama - %] – Kaynak: TCMB, 2017

Merkez Bankası verilerine göre metal mutfak eşyaları sektörünün NACE sınıflandırmasında yer aldığı Fabrikasyon Metal Ürünleri İmalatı (Makine ve Teçhizat Hariç) ürün grubunda 2016 yılı kapasite kullanım oranı %71,3'tür. Mal grupları bazında metal mutfak eşyaları sektörünün yer aldığı Dayanıklı Tüketim Malları grubunda ise 2017 yılı kapasite kullanım oranı %72,7'dir.

Hem NACE hem de mal grupları içerisinde birbirine çok yakın kapasite kullanım oranları bulunan sektörün kapasite kullanım oranını %72 olarak kabul edip, TOBB'un 2017 Haziran ayındaki kurulu kapasite verisinin 2018 yılı içinde geçerli olduğu varsayımıyla, Metal mutfak eşyaları sektörünün 2018 yılı üretim miktarını Tablo 10'daki gibi yaklaşık 280 bin ton olarak hesaplanmıştır.

Ürün Grubu [NACE Rev] [259912 ...]	Kurulu Kapasite, TOBB, 2017, Ton	Kapasite Kullanım Oranı, 2016 [TCMB Verilerinden Yaklaşık Tahmin]	Tahmini Üretim [Ton]
Demir-Çelik Mutfak Eşyaları [... 17, 23, 29, 37, 43, 49]	329.282	%72	237.082
Bakır Mutfak Eşyaları [... 53]	1.837	%72	1.323
Alüminyum Mutfak Eşyaları [... 55, 57]	59.905	%72	43.132
	391.024		281.537

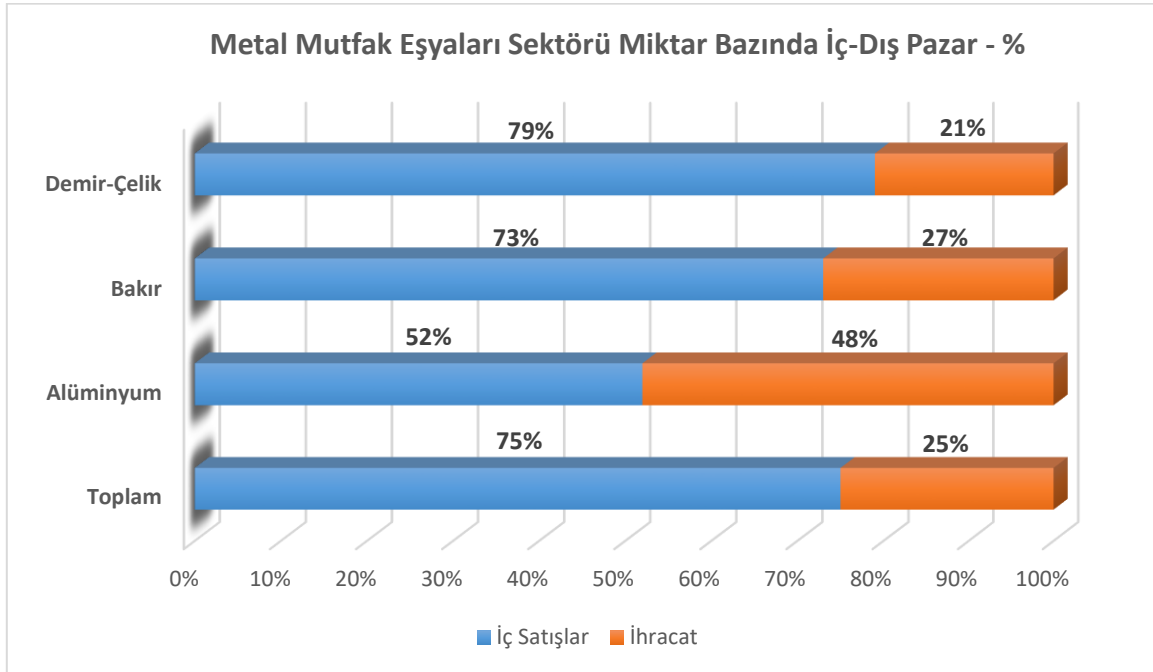
Tablo 10: Metal Mutfak Eşyaları Sektörü Türkiye Üretimi Tahmini – TOBB – TCMB, 2017

Bu veriler Türkiye pazarının büyüklüğü hakkında da bilgiler vermektedir. Toplam satışların içerisinde çok az bir payı olduğu değerlendirilen stoklar göz ardı edildiğinde veya 2016'dan 2017'ye devreden stoklarla 2017'den 2018'e devreden stokların birbirine yakın olduğu varsayıldığında, ithalat ve üretim toplamı sektörün toplam satışını verecektir. Bu varsayımlar altında Tablo 11'de toplam satışlar içerisinde tahmin edilen iç satışlar ve bu satışların ne kadarının üretim ve ithalat yoluyla karşılandığı gösterilmektedir.

Ürün Grubu [HS]	Üretim [A] [TCMB + TOBB]	İthalat [B] [TÜİK]	Toplam Satışlar [Üretim + İthalat] C=A+B	İhracat [D] [TÜİK]	İç Satışlar C-D
Demir-Çelik Mutfak Eşyaları - 7323	237.082	9.445	246.527	51.086	195.441
Bakır Mutfak Eşyaları - 7418	1.323	289	1.612	431	1.181
Alüminyum Mutfak Eşyaları - 7615	43.132	4.275	47.407	22.835	24.572
Metal Mutfak Eşyaları	281.537	14.009	295.546	74.352	221.194

Tablo 11: Türkiye Metal Mutfak Eşyaları Sektörü İç Tüketim Tahmini-Ton – Kaynak: TOBB – TCMB, 2017

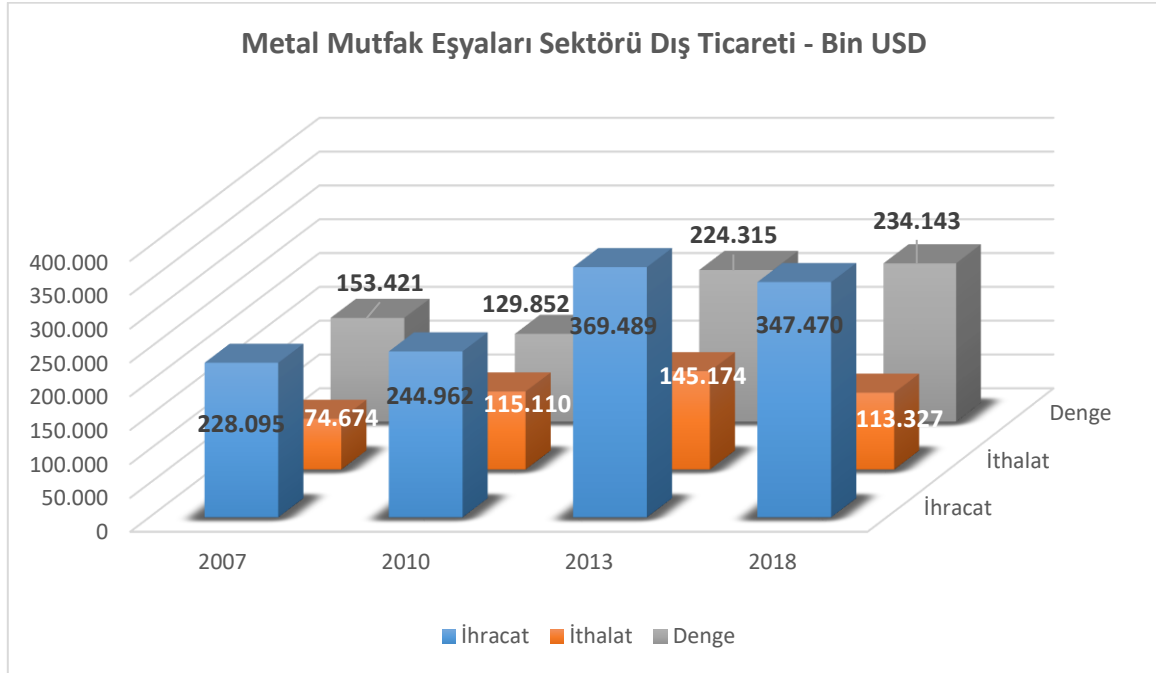
Türkiye metal mutfak eşyaları sektörünün miktar bazında toplam satışlarının %95'i yerli ürünlerden oluşmaktadır. Satışlarda ithal ürünlerin payı sadece %5'tir. Sektörün toplam satışlarının %25'ini ihracat, %75'ini iç satışlar oluşturmaktadır. Sonraki bölümlerde görüleceği üzere alt ürün grupları bazında ihracatı en hızlı artan alüminyum mutfak eşyalarında toplam satışların %48'i yurt dışına gerçekleştirilmektedir.

Grafik 5: Metal Mutfak Eşyaları Sektörü Miktar Bazında İç-Dış Pazar (%) – Kaynak: TOBB – TCMB, 2017

3.3. TÜRKİYE METAL MUTFAK EŞYALARI SEKTÖRÜ DIŞ TİCARETİ

Türkiye metal mutfak eşyaları sektörü bütün alt sektörler bazında ve toplamda dış ticaret fazlası veren bir sektördür. Yıllar itibariyle hem ihracat hem de dış ticaret dengesi artmaktadır. 2007 yılında 150 milyon dolar seviyelerinde olan dış ticaret fazlası 2017 yılında 235 milyon dolara yükselmiştir.

Grafik 6: Metal Mutfak Eşyaları Sektörü Dış Ticareti - Bin USD – TÜİK, 2017

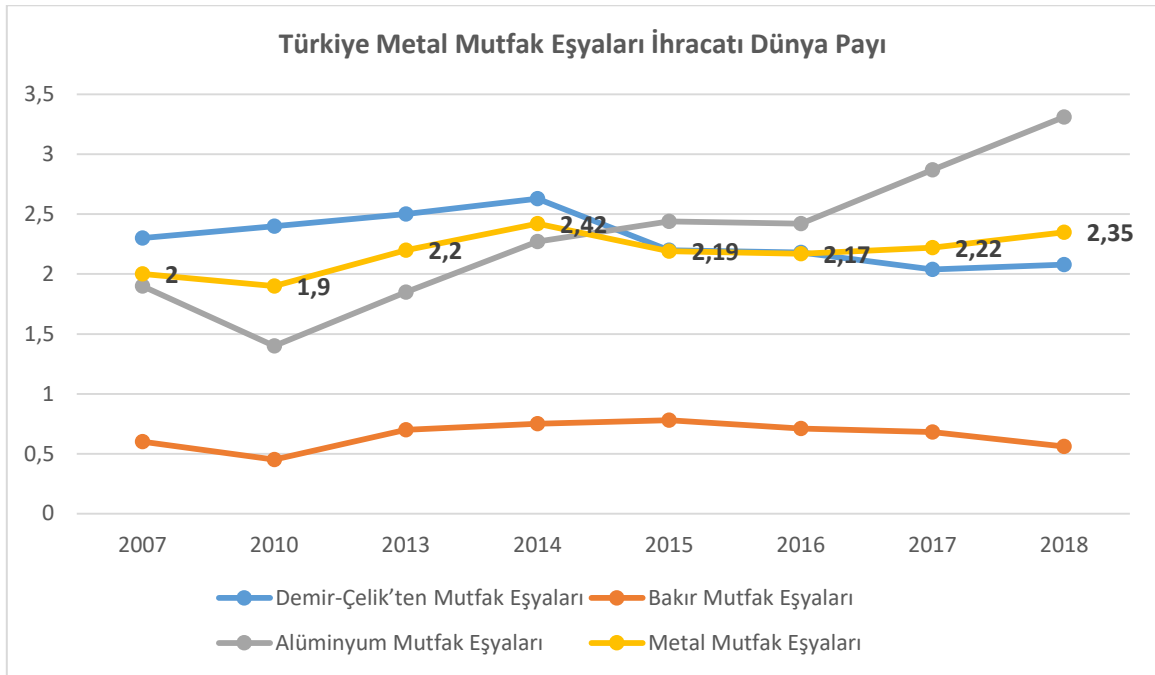
Türkiye Metal Mutfak Eşyaları sektörünün ihracatı tutar bazında son 10 yılda sektörün dünyadaki ihracatının %40'lık büyümesinin üzerinde %52'lik artış göstermiştir.

Ürün Grubu	HS Kodu	2007	2010	2014	2015	2016	2017	2018	Türkiye Büyüme	Küresel Büyüme
Demir-Çelik Mutfak	7323	164.546	186.903	298.310	254.627	224.989	233.932	252.331	%38	%40
Bakır Mutfak Eşyaları	7418	4.668	3.688	7.073	6.715	6.064	5.775	4.932	%28	%3
Alüminyum Mutfak Eşyaları	7615	58.881	54.371	115.926	118.094	116.281	144.492	170.971	%99	%53
Metal Mutfak Eşyaları	7323 7418 7615	228.095	244.962	421.309	379.436	347.334	384.199	428.234	%52	%40

Tablo 12: Türkiye Metal Mutfak Eşyaları İhracatı-Bin USD – Kaynak: Trade Map, 2018

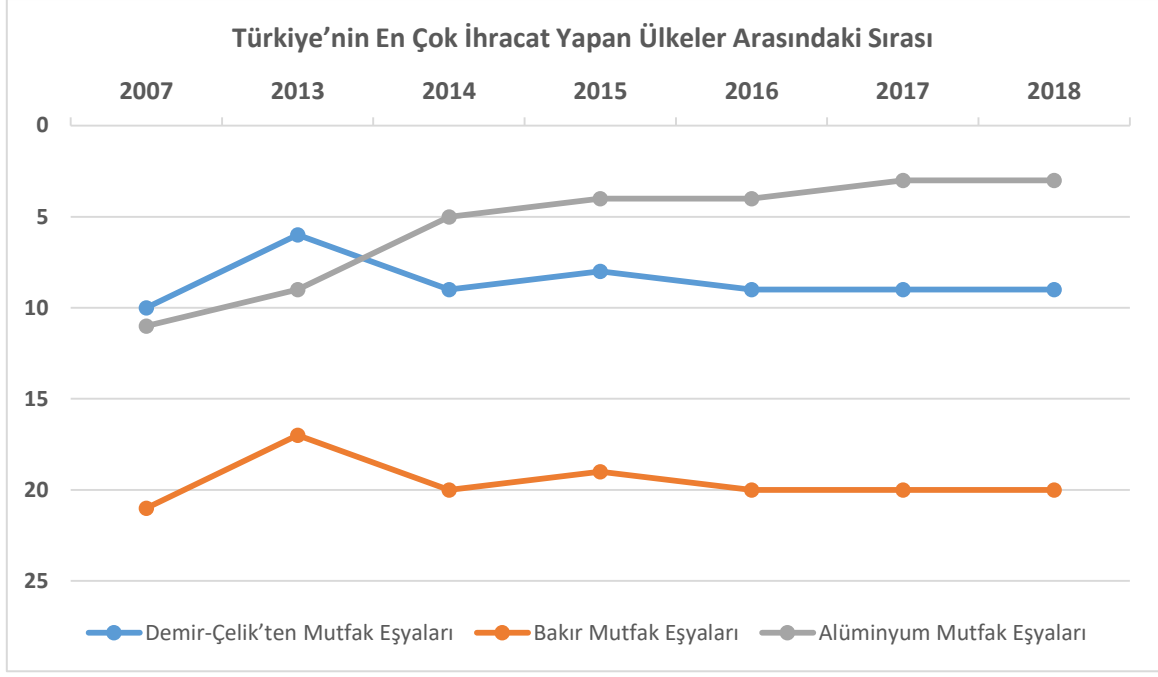
Türkiye Metal Mutfak Eşyaları sektörünün ihracatına alt ürün grupları bazında baktığımızda özellikle dünyada en hızlı büyüyen alt sektör olan alüminyum mutfak eşyalarının Türkiye’de de en hızlı büyüyen alt sektör olduğu görülmektedir. Türkiye’nin alüminyum mutfak eşyaları ihracatı son 10 yılda yaklaşık 3 kat artarak 59 milyon dolardan 171 Milyon dolara yükselmiştir.

Demir-çelik mutfak eşyaları ihracatımız ise dünya ihracatına paralel bir seyir göstermiş ve son 10 yılda %38 artmıştır. Mutfaklarda gıda pişirme ve hazırlama amacıyla kullanımı giderek azalan, nostaljik bir süs eşyası olarak kullanılmaya başlanan bakır mutfak eşyaları ihracatı dünyada olduğu gibi ülkemizde de sektörün toplam ihracatından en az payı alan ve en yavaş büyüyen ürün grubudur. Bunlara rağmen Türkiye’nin bakır mutfak eşyaları ihracatı son 10 yılda dünya ihracatının artış hızından çok daha fazla ilerleme göstermiş ve %28 büyüdüğü görülmektedir.

Grafik 7: Türkiye Metal Mutfak Eşyaları İhracatı Dünya Payı – Trade Map, 2018

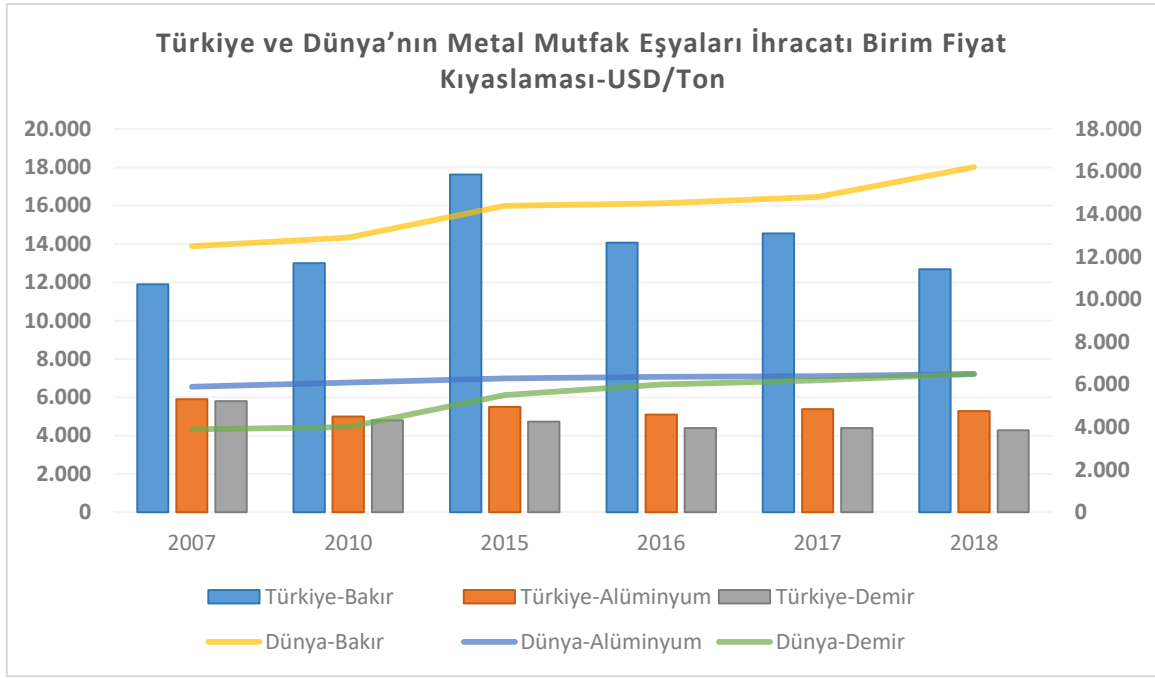
Türkiye’nin metal mutfak eşyaları ihracatında küresel pazardan aldığı paya bakıldığında 2007 yılında %2 seviyesinde olan payının %2,35 seviyelerine yükseldiği görülmektedir. Bu yükselişte en büyük katkı alüminyum mutfak eşyaları ürün grubundaki ihracat artışıdır. Alüminyum mutfak eşyalarının küresel ihracat payının %2’den %3,5 seviyelerine çıktığı görülmektedir. Metal Mutfak Eşyaları sektöründe en çok ihracat yapan ülkeler arasında Türkiye’nin son 10 yılda bütün alt ürün gruplarında sırasını yükselttiği görülmektedir.

Grafik 8: Türkiye'nin En Çok İhracat Yapan Ülkeler Arasındaki Sırası – Trade Map, 2018

Demir-Çelik ve alüminyum mutfak eşyaları sektöründe sürekli ilk 10 ülke arasında yer alan Türkiye, son 10 yılda gösterdiği başarıyla alüminyum ürünlerinde dördüncü, demir çelik ürünlerinde ise dokuzuncu en fazla ihracat yapan ülke konumuna yükselmiştir. Dünyada ve Türkiye'de büyümede sektör ortalamasının gerisinde kalan bakır mutfak eşyaları ihracatında ise Türkiye'nin sırasını önemli ölçüde artırdığı görülmektedir. Küresel ihracatın yaklaşık yarısını gerçekleştiren Çin hariç tutulduğunda Türkiye geriye kalan ihracatın yaklaşık %5'ini sağlamaktadır.

Bölüm 2.2.2'de belirtildiği üzere dünya metal mutfak eşyaları sektörünün bütün alt ürün gruplarının ihracatının birim fiyatlarında son 10 yılda artış yaşanmaktadır. Türkiye sektör ihracatında birim fiyat artışını sadece bakır mutfak eşyalarında sağlayabilmekte, demir-çelik ve alüminyum mutfak eşyalarının birim fiyatlarında son 10 yılda sırasıyla %25 ve %15 düşüş yaşandığı görülmektedir.

Grafik 9: Türkiye ve Dünya'nın Metal Mutfak Eşyaları İhracatı Birim Fiyat Kıyaslaması-USD/Ton – Kaynak: Trade Map, 2018

Türkiye'nin metal mutfak eşyaları ihracatının Orta Doğu, Kuzey Afrika ve AB ülkelerine yapıldığı görülmektedir.

Bakır mutfak eşyaları ihracatında %23,56'lık pay ile ABD ve alüminyum mutfak eşyaları ihracatında %39,24'lük pay ile Mısır bu iki ürün grubunda öne çıkmaktadır.

Demir-çelik ürünlerinde ise yine Mısır %15,09'luk payı ile en çok ihracat yapılan ülkedir. Bu ürün grubunda Mısır'ın ardından gelen ülkeler de benzer paylara sahiptir.

Demir-Çelik Mutfak Eşyaları			Alüminyum Mutfak Eşyaları			Bakır Mutfak Eşyaları		
Ülke	İhracat		Ülke	İhracat		Ülke	İhracat	
	Tutar (Bin \$)	Pay (%)		Tutar (Bin \$)	Pay (%)		Tutar (Bin \$)	Pay (%)
Toplam	252.331	100	Toplam	170.971	100	Toplam	4.932	100
Mısır	38.097	15,09	Mısır	67.103	39,24	ABD	1.162	23,56
Almanya	23.513	9,31	Suudi Arabistan	16.556	9,68	Birleşik Arap Emirlikleri	389	7,88
Suudi Arabistan	13.973	5,53	İtalya	10.047	5,87	Birleşik Krallık	388	7,86
Irak	11.728	4,64	Almanya	9.690	5,66	Suudi Arabistan	386	7,82
Romanya	8.202	3,25	Fransa	6.162	3,60	Almanya	318	6,44
İsrail	7.718	3,05	Kuveyt	4.180	2,44	Kuveyt	167	3,38
İran	7.682	3,04	Lübnan	3.865	2,26	Katar	158	3,20

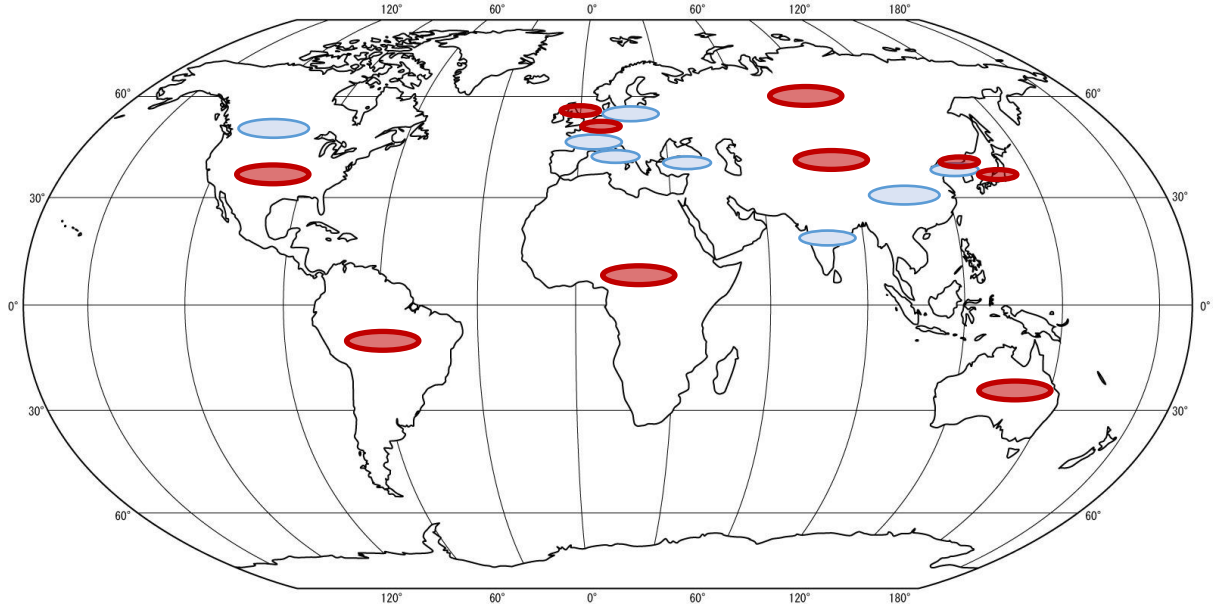
İtalya	7.211	2,85	Birleşik Krallık	3.440	2,01	Irak	138	2,79
Yunanistan	6.199	2,45	Azerbaycan	3.389	1,98	Kıbrıs	117	2,37
Libya	6.166	2,44	Birleşik Arap Emirlikleri	3.128	1,83	İsviçre	117	2,37
Rusya Federasyonu	5.923	2,34	Tunus	3.121	1,82	Belçika	114	2,31
Hollanda	5.570	2,20	Katar	2.655	1,55	Rusya Federasyonu	101	2,04
Fransa	5.406	2,14	Yunanistan	2.512	1,46	Fas	98	1,98

Tablo 13: Türkiye'nin En Fazla Metal Mutfak Eşyası İhracatı Yaptığı Ülkeler - Bin USD – Kaynak: Trade Map, 2018

Türkiye Metal Mutfak Eşyaları sektörünün ithalatına bakıldığında ihracatın tam tersi bir tabloyla karşılaşılmaktadır. Demir-çelik mutfak eşyaları en az ithalat yapılan alt ürün grubunu oluşturmaktadır. Bakır mutfak eşyaları ise en fazla ithalat yapılan ürün grubudur. Sektörün ithalatında son 10 yılda %18'lik bir azalış görülmektedir. En fazla ithalat yapılan ülkeler arasında Çin demir-çelik ve bakır ürün gruplarında ilk sırada yer alırken alüminyum ürün gruplarında Fransa ilk sırada yer almaktadır. Bu ülkelerin ardından AB ülkeleri ve Güneydoğu Asya ülkeleri gelmektedir.

Ürün Grubu	HS Kodu	2007	2010	2015	2016	2017	2018	Büyüme (2007 – 2018)
Demir veya Çelikten Sofra, Mutfak ve Diğer Ev Eşyaları	7323	59.098	87.464	99.103	80.843	57.133	42.866	-%27,46
Bakırdan Sofra, Mutfak ve Diğer Ev Eşyaları	7418	2.101	2.470	6.640	5.095	5.036	3.918	%86,48
Alüminyumdan Sofra, Mutfak ve Diğer Ev Eşyaları	7615	13.475	25.176	34.086	27.389	13.346	14.522	%7,77
Metal Mutfak Eşyaları	7323 7418 7615	74.674	115.110	139.829	113.327	75.515	61.306	-%17,90

Tablo 14: Türkiye Metal Mutfak eşyaları Sektörü İthalatı - Bin USD – Trade Map, 2018

- Dünyada Metal Mutfak Eşyaları Üretimi Yapılan Bölgeler
- Dünyada Metal Mutfak Eşyalarına Olan Talebin Yoğun Olduğu Bölgeler

- Türkiye’de Metal Mutfak Eşyalarına Talebin Yoğun Olduğu Bölgeler
- Türkiye’de Metal Mutfak Eşyaları Üretimi Yapılan Bölgeler

BÖLÜM 4

MALATYA İLİ METAL MUTFAK EŞYALARI SEKTÖRÜ

4. MALATYA İLİ METAL MUTFAK EŞYALARI SEKTÖRÜ

4.1. METAL MUTFAK EŞYALARI SEKTÖRÜ

Geleneksel el sanatlarından kuyumculuk, demircilik ve bakırcılık gibi birçok metal işleme sanatının yüzyıllardır icra edildiği Malatya’da bugünkü anlamıyla metal mutfak eşyaları sektörünün doğuşu 1940’lı yıllarda elektriğin yaygın şekilde sanayide kullanılmaya başlanılıp bakır ve alüminyum işleyerek tencere, tabak, sini, güğüm vb. ürünler üreten sıvama atölyelerinin ortaya çıkmasıyla olmuştur. Bakır ve alüminyum mutfak eşyaları üreten küçük atölyeler bugünün modern paslanmaz çelik eşya üretiminin temel bilgi birikimini oluşturmaktadır.

Düdüklü tencere, semaver, çatal, kaşık, bıçak, alüminyum, krom, emaye tencere, emaye çaydanlık, yapışmaz yüzeyli tencere, yapışmaz yüzeyli tava, fırın tepsisi ve tabak gibi ürünlerin tamamı üretilmektedir. Malatya Metal Mutfak Eşyaları sektörü, paslanmaz çelik ve alüminyum pişirme eşyaları imalatında olgunlaşma evresinde bulunan bir sanayi koludur. Pişirme eşyaları kolunda küçük fabrika ve üretim atölyelerinden oluşan sektörel ekosistem içerisinde;

- Sadece paslanmaz çelik tencere, tava üreten bazı işletmeler,
- Alüminyum ürün üreten işletmeler,
- Geleneksel süreçte uzmanlaşan paslanmaz çelik çaydanlık üreticileri

ile;

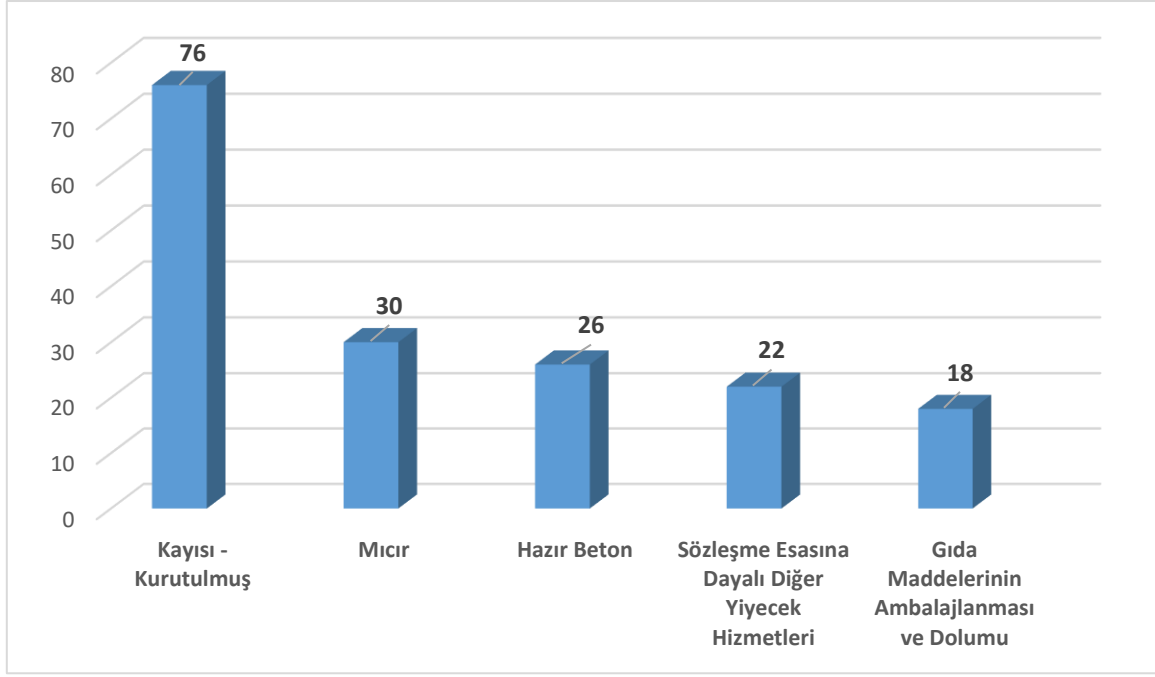
- Sayılan bu ürün gruplarından derlediği karma ürün portföyüne sahip firmalar,
- Ana sanayi koluna bakalit ve plastik kulp, cam kapak gibi ara ürün üreten işletmeler mevcuttur.

4.1.1. ÜRETİM, İSTİHDAM VE YATIRIM

TOBB sanayi veritabanı kayıtlarına göre 2019 Ocak ayı itibariyle Kurutulmuş Kayısı sektörü Malatya’da en çok kapasite raporu düzenlenen sektör konumundadır. Bu sektörü sırasıyla;

- Mıdır,
- Hazır beton,
- Sözleşme esasına dayalı diğer yiyecek hizmetleri (yemek fabrikaları ve toplu yemek mutfakları),
- Gıda maddelerinin ambalajlanması ve dolumu

sektörleri izlemektedir. Metal Mutfak Eşyaları Sektörü Malatya ilinde gelişmekte olan bir sektör olduğu için kapasite raporu hazırlanan sektörler arasında mevcut durumda yer almamaktadır.

Grafik 10: Malatya'da En Çok Kapasite Raporu Düzenlenen İlk Beş Sektör – TOBB, 2018

Malatya'da 5 tesiste metal mutfak eşyaları üretimi yapılmaktadır. Türkiye metal mutfak eşyası üretim tesislerinin sayısı bazında %0,02'sini teşkil eden bu 5 tesis, ülkenin üretim kapasitesinin %3'üne sahiptir. Malatya'nın üretici sayısı ve üretim kapasitesi göz önünde bulundurulduğunda sektörde öncü olmadığı görülmektedir. Malatya'daki üretici sayısından 12 kat fazla sayıda üreticisi (60) ve 13 kat fazla üretim kapasitesi (%39) ile İstanbul ile aynı üretim kapasitesine sahip olan Kahramanmaraş Türkiye'deki metal mutfak eşyaları üretimin yapıldığı önemli illerdendir. Malatya'daki üreticiler Kahramanmaraş ile kıyaslandığında daha küçük ölçekli ve pazara etki edebilecek bir üretim kapasitesine sahip olmadıkları görülmektedir.

İL ADI	KAYITLI ÜRETİCİ	PERSONEL SAYISI						ÜRETİM KAPASİTESİ / TON
		Mühendis	Tekniker	Usta	İşçi	İdari	Toplam	
Malatya	3	1	0	4	24	19	48	-
Kahramanmaraş	60	14	27	162	2.684	150	3.037	124.665
İstanbul	196	204	258	490	7.468	1.124	9.544	126.107
Diğer Şehirler	132	149	157	458	4.600	668	6.032	140.252
Türkiye	390	368	442	1.113	14.771	1.960	18.654	391.024

Faaliyet başlığı altında farklı ürünler üretildiğinden farklı birimlerde üretim kapasitesi olabilmektedir.

Tablo 15: Malatya Demir, Çelik, Bakır veya Alüminyumdan Sofra ve Mutfak Eşyaları Üreticileri – TOBB, 2017

Malatya ilinde kayıtlı üretici sayısı 3 olup bu işletmelerde 48 kişi çalışmaktadır. Bu 3 işletmenin yaklaşık 3.000 ton üretim kapasitesine sahip olduğu tahmin edilmektedir.

Malatya firmaları Türkiye genelinde sektörde faaliyet gösteren diğer firmalarla ortalama veriler üzerinden kıyaslandığında Malatya metal mutfak eşyaları üretim tesislerinin firma başına ortalama kurulu kapasiteleri Türkiye ortalamasının altındadır.

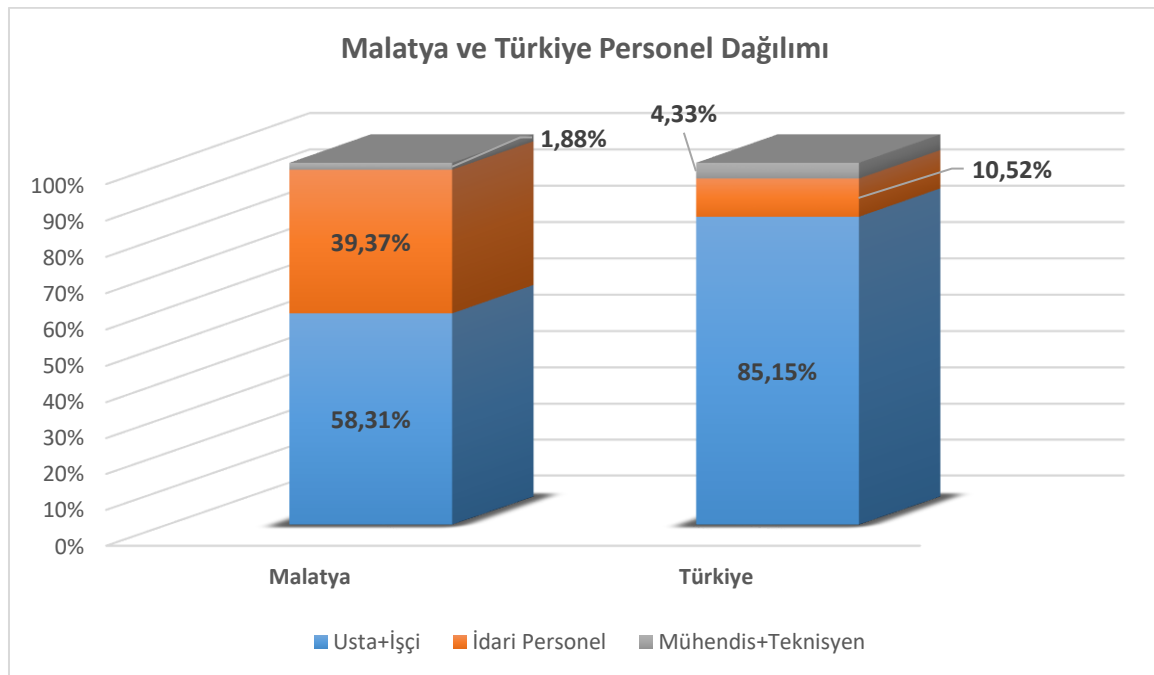
	Firma Başına Kapasite	Personel Başına Kapasite [Ton]	Firma Başına Çalışan Sayısı	Firma Başına Mühendis +Teknisyen	Firma Başına İdari Personel	Firma Başına Usta +İşçi
Malatya	1.000	62,5	16	0,3	6,3	9,33
Türkiye	1.003	21	47,83	2,07	5,02	40,72

Tablo 16: Malatya ve Türkiye Performans Göstergeleri – Kaynak: TOBB, 2018

Firma başına düşen ortalama personel sayıları Türkiye ve Malatya’da sırasıyla 48 ve 16 seviyelerindedir. Personelin dağılımına baktığımızda Malatya’da sektörde istihdam edilen personelin %58’ini usta ve işçiler oluşturmaktadır.

Türkiye genelinde metal mutfak eşyaları sektöründe çalışan usta ve işçi yoğunluğu %85’dir. Malatya metal mutfak eşyaları sektöründe mühendis ve idari personel oranını Türkiye ortalamasının altındadır.

Türkiye’de sektörde firma başına ortalama 2 teknik personel düşerken, bu oran Malatya’da 1’in altındadır. İdari personel sayısının firma başına Türkiye ortalaması 5 iken Malatya’da 6,3 seviyesindedir.

Grafik 11: Malatya ve Türkiye Personel Dağılımı – TOBB, 2018

“Türkiye’de metal mutfak eşyaları sektöründe üretim yapan tesislerin %0,5’ine sahip olan Malatya, sektördeki toplam kapasitenin %3’üne sahiptir.”

Malatya’da faaliyet gösteren 3 metal mutfak eşyası üretim tesisi demir-çelik, alüminyum ya da bakır mutfak eşyalarından biri ya da birden fazlasını üretmektedir. Alt ürün grupları bazında Malatya ve Türkiye’de üretim yapan işletme sayıları ve üretim kapasiteleri Tablo 17’de yer almaktadır.

Ürün Grubu	Malatya		Türkiye	
	İşletme Sayısı	Kapasite (Ton)	İşletme Sayısı	Kapasite (Ton)
25.99.12.17.00 - Sofra, Mutfak veya Ev Eşyaları, vb. Dökme Demirden	-	-	4	3.973
25.99.12.23.00 – Sofra Eşyaları, vb. Paslanmaz Çelikten	-	-	58	4.950
25.99.12.29.00 - Mutfak ve Ev Eşyaları ile Bunların Parçaları, Paslanmaz Çelikten [Çatal Bıçak Takımları Hariç]	1	*	283	190.692
25.99.12.37.00 - Diğer Sofra, Mutfak ve Ev Eşyaları, Demir veya Çelikten [Dökme Demirden Olanlar Hariç], Emaye Olanlar	-	-	41	58.308
25.99.12.43.00- Başka Yerde Sınıflandırılmamış Sofra Eşyaları, vb. Demir veya Çelikten	1	*	32	8.200
25.99.12.49.00 – Diğer [Eşyalar], Verniklenmiş veya Boyanmış	-	-	22	11.741
25.99.12.53.00 - Sofra, Mutfak ve Ev Eşyaları ile Bunların Parçaları, vb. Bakırdan	-	-	7	1.837
25.99.12.55.00 - Sofra, Mutfak ve Ev Eşyaları ile Bunların Parçaları, vb. Dökme Alüminyumdan	-	-	7	2.127
25.99.12.57.00 - Diğer Sofra, Mutfak ve Ev Eşyaları ile Bunların Parçaları, vb. Alüminyumdan	1	*	114	61.798

Tablo 17: Metal Mutfak Eşyaları Alt Gruplar Bazında Kapasite Bilgileri – Kaynak: TOBB, 2018

*Firma sayısı 2’nin altında olduğu için kapasite bilgileri açıklanmamaktadır.

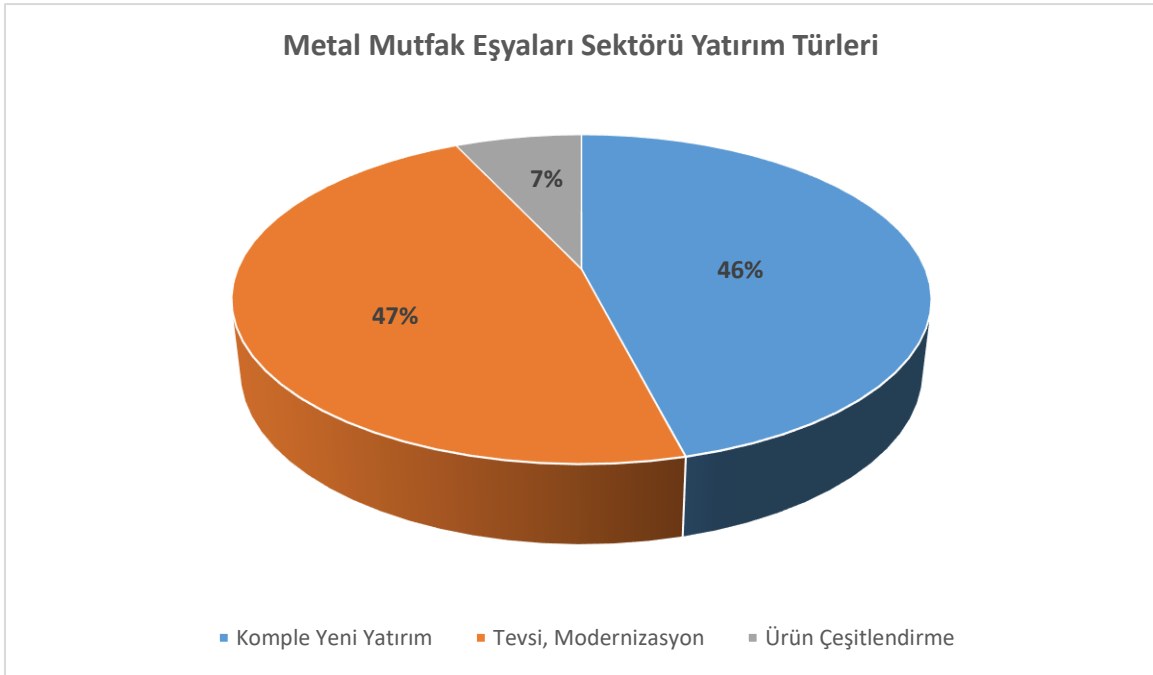
Malatya metal mutfak eşyaları sektöründe 3 firmadan 1’i paslanmaz çelikten mutfak eşyalarını (25.99.12.29), 1’i de başka yerde sınıflandırılmamış sofras eşyaları (25.99.12.43) ve 1 tanesi alüminyumdan mutfak eşyaları (25.99.12.57) üretimi yapmaktadır.

Ticaret Bakanlığı tarafından 2009-2017 yılları arasında düzenlenen yatırım teşvik belgelerine göre metal mutfak eşyaları ve yan sanayi kollarında planlanan yatırımlar Tablo 18’de gösterilmektedir.

Sektör	Yatırım Sayısı (Adet)	Yatırım Tutarı (Milyon TL)	Planlanan İstihdam (Kişi)
Metal Mutfak Eşyaları	33	131	973
Cam Kapak	2	3	46
Bakalit Kulp	2	5	40
Alüminyum Levha	6	51	135
Toplam	43	190	1.194

Tablo 18: Metal Mutfak Eşyaları Sektörü Teşvik Belgeleri – Kaynak: Ticaret Bakanlığı, 2009-2017

Ticaret Bakanlığı verilerine göre yaklaşık 1.200 kişinin istihdam edilmesi planlanan toplam 190 milyon TL tutarlı 43 yatırımın 7 tanesi tamamlanmış, 36 tanesi yatırım sürecindedir.

Grafik 12: Metal Mutfak Eşyaları Sektörü Yatırım Türleri – Kaynak: Ticaret Bakanlığı, 2009-2017

Teşvik belgesi düzenlenen yatırımların türlerine bakıldığında sektörde önemli ölçüde yeni yatırım yapıldığı görülmektedir. Mevcut yatırımcıların da kapasite artırımına, modernizasyona yönelik önemli yatırımlar yaptıkları görülmektedir.

4.1.2. DIŞ TİCARET

TÜİK, TİM ve ihracatçı birliklerinin il bazında 2'li HS kodları ve 4'lü ISIC-3 kodları ile dış ticaret istatistiklerini yayınlamaktadırlar.

4 haneli ISIC-3 kodlarıyla yayınlanan istatistiklerde metal mutfak eşyaları 2899 numaralı başka yerde sınıflandırılmamış metal eşya kategorisinde yer almaktadır. Bu kategoride bütün metallerden üretilen eşyalar yer almakta olup, alt ürün grupları bazında detay verilmemektedir.

2'li HS kodlarıyla yayınlanan istatistiklerde ise demir-çelik, bakır ve alüminyumdan eşyalar sırasıyla 73, 74 ve 76 kodlarıyla ayrı belirtilmekte ama aynı kodlar içinde ilgili metallerin ana sanayi ürünleri ve diğer metal eşyalar da yer almaktadır.

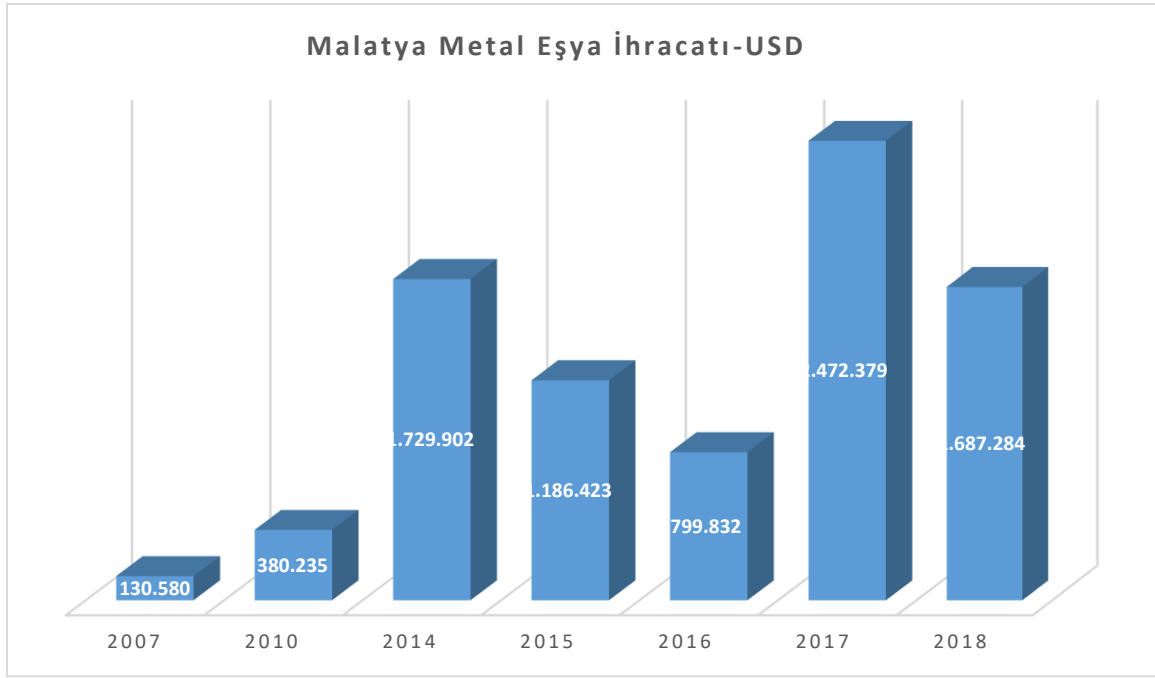
Her iki sınıflandırma birlikte kullanılarak Malatya metal mutfak eşyalarının alt ürün grupları bazında ihracat rakamları yaklaşık tahmin edilebilmektedir.

ISIC-Rev3 sınıflandırma sistemine göre 2899 kodunda yer alan başka yerde sınıflandırılmamış metal eşya kategorisinde metal mutfak ve ev eşyaları, metal tellerinden yapılan giysiler, çelik kasa, tel örgülerden yapılan kıyafetler, çelik baret gibi ürünler yer almaktadır.

Metal mutfak eşyaları sanayinin genel durumu göz önünde bulundurulduğunda bu kategoride Malatya'da ağırlıklı olarak başka yerde sınıflandırılmamış metal mutfak eşyaları ihracatının yapıldığı, sayılan diğer ürünlerin ihracat rakamlarının düşük tutarda olduğu hesaplanmaktadır. Bu kapsamda ilgili kategorideki ihracat rakamları Malatya'nın metal mutfak eşyaları sektörü ihracatı olarak değerlendirilmektedir.

ISIC Rev-3	Ürün Grubu	2007	2010	2015	2016	2017	2018
2710	Demir-Çelik Ana Sanayi	1.355	552.490	68.944	1.727.435	3.446	12.766
2720	Demir-Çelik Dışındaki Ana Metal Sanayi	18.527	276.334	15.950	14.427	80.245	24.470
2899	Başka Yerde Sınıflandırılmamış Metal Eşya	130.580	380.235	1.186.423	799.835	2.472.379	1.687.284

Tablo 19: Malatya Metal Sanayi İhracat Rakamları- ISIC-Rev3-Dolar – Kaynak: TÜİK, 2019

Grafik 13: Malatya Metal Eşya İhracatı-Dolar – Kaynak: TÜİK, 2019

Son 10 yılda Malatya metal mutfak eşyaları sektörünün ihracat rakamlarına bakıldığında önemli gelişmelerin yaşandığı görülmektedir. 2007 yılında 130 bin dolar seviyelerinde olan ihracat düzenli bir artışla 10 yılda yaklaşık 13 katına çıkarak 2018 yılında 1.7 milyon dolar seviyesine yükselmiştir.

Malatya metal mutfak eşyaları sektörü alt ürün gruplarının ihracat performansını ölçmek için HS-2 ve ISIC Rev-3 kodlarıyla yayınlanan veriler birlikte incelenerek tahmin edilmiştir.

HS-2 Kodu	Ürün Grubu	2007	2010	2015	2016	2017	2018
73	Demir veya Çelikten Eşya	434.892	1.143.678	1.239.660	2.791.481	2.586.785	1.650.139
74	Bakır veya Bakırdan Eşya	11.715	24.498	69.765	58.545	85.661	29.875
76	Alüminyum veya Alüminyumdan Eşya	8.472	446.359	87.352	112.855	236.121	330.862

Tablo 20: Malatya Metal Sanayi İhracat Rakamları-HS-2-Dolar – Kaynak: TÜİK, 2019

73 ve 76 HS-2 kodlu ürünlerin ihracat rakamları toplamının metal mutfak eşyalarından oluştuğu ifade edilen 2899 ISIC-Rev3 kodlu ürünlerin ihracat rakamıyla birbirine çok yakın seyrettiği görülmektedir. Buradan hareketle 73 ve 76 kodlu ürünlerin içerisindeki ihracatın tamamına yakını metal mutfak eşyalarının oluşturduğu değerlendirilmektedir.

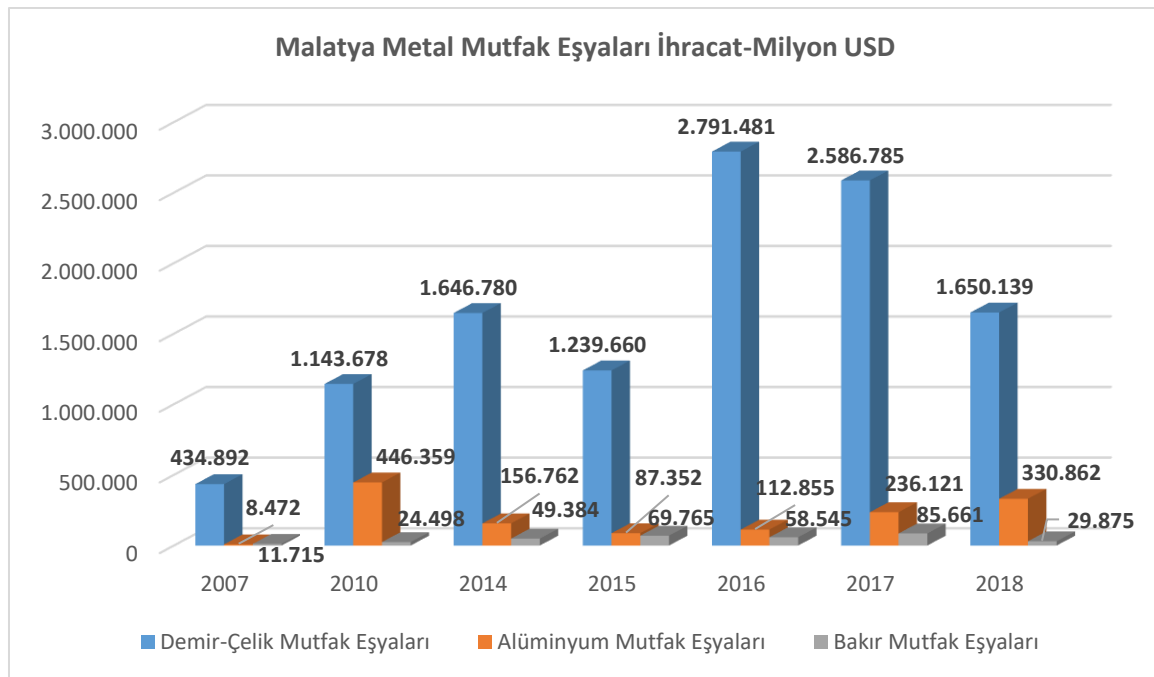
Tablo 20’de yer alan bakır veya bakırdan eşya satırındaki ihracat rakamlarının çok küçük bir bölümünün bakır mutfak eşyaları olduğu değerlendirilmektedir.

Daha önceki bölümlerde belirtildiği üzere Dünya’da ve Türkiye’de mutfak eşyaları arasında en az ihracatı yapılan ürün grubu bakırdan mutfak eşyalarıdır.

Tabloda verilen 74 HS-2 kodlu ürünlerin tamamına yakınının Malatya’da 3 ayrı tesiste üretimi yapılmakta olan bakır ve bakır alaşımlarından tabaka ve profillerin oluşturduğu değerlendirilmektedir.

Bu ürünler ISIC-Rev3 sınıflandırma sistemine göre 2720 kodlu demir dışındaki ana metal sanayi ürünleri kapsamına girmektedir. İhracat rakamlarına ISIC-Rev3 sınıflandırması bazında bakıldığında tüm yıllar boyunca 2720 ISIC-Rev3 ve 74 HS-2 kategorinin 2010 yılı dışında diğer yıllar içerisinde birbirine yakın değerler göstermesi bu varsayımı desteklemektedir.

Dolayısıyla Malatya’da bakır mutfak eşyaları ihracatının demir-çelik ve alüminyumdan mutfak eşyalarına kıyasla göz ardı edilecek kadar az olduğu değerlendirilmektedir.

Grafik 14: Malatya Metal Mutfak Eşyaları İhracat-Milyon Dolar – Kaynak: TÜİK, 2019

Sonuç olarak Malatya’nın metal mutfak eşyaları ihracatı son 10 yılda alt gruplar bazında değerlendirildiğinde demir-çelik ürünleri ihracatı 3,7 kat artarak 435 bin dolar seviyesinden 1.65 milyon dolar seviyesine yükselmiştir.

Alüminyum mutfak eşyaları ihracatı ise sektörün toplam ihracatındaki artışı sağlamıştır. Alüminyum mutfak eşyaları ihracatı son 10 yılda yaklaşık 40 kat artarak önemli bir gelişme göstermiş 2007 yılında çok gerisinde olduğu demir-çelik mutfak eşyaları ihracatını yakalamıştır. Bu durum, daha önce geleneksel yöntemlerle alüminyum mutfak eşyaları üreten firmaların son yıllarda yanmaz-yapışmaz kaplama teknolojilerine yatırım yaparak modern alüminyum mutfak eşyaları üretmeye başlamalarından kaynaklanmaktadır. Malatya’da tüm ürün grupları içinde kurulu kapasitenin sadece %10’unu oluşturan alüminyum mutfak eşyası ürünlerinin, şehirdeki kapasitenin %90’ını oluşturan

demir çelik ürünlerine yaklaşan ihracat rakamları birlikte değerlendirildiğinde, Dünya ve Türkiye ihracatında alüminyum lehine gelişen yaklaşık %40 birim fiyat farkının ve Türkiye alüminyum mutfak eşyaları iç satışlarındaki %52'lik ihracat payının Malatya'da daha yüksek olduğu sonucuna varılmaktadır.

4.2. METAL MUTFAK EŞYASI SEKTÖRÜNÜN YAN SANAYİLER İLE İLİŞKİLERİ

Metal mutfak eşyası sektörü üretim süreçleri incelendiğinde birçok sektör ile bağlantılı üretim yapmaktadır. Üretilen ürünlere bakıldığında parça üreticileri, metal, cam ve plastik sanayi alanlarında metal mutfak eşyası sektörü içerisinde ayrı bir sektör olarak sundukları rekabetçi ürün ve hizmetlerle metal mutfak eşyaları üreticileri açısından önemli bir role sahiptirler.

“Sektörde üretilen ve her bir pişirme eşyasında kullanılan kulplar, bazı ürünlerde kullanılan cam kapaklar, paslanmaz çelik mutfak eşyalarının üretim sürecinde kullanılan alüminyum tabanlar önemli tamamlayıcı ürünler olarak nihai ürüne katma değer sağlamaktadır.”

Böylece sektörün oluşturduğu ihtiyaçlar genellikle şehir içinde üretilerek ayrı bir sektörün oluşmasını da beraberinde getirerek şehrin sanayi anlamında yeni ve gelişen ekonomik yapısını da olumlu şekilde etkileyecektir. Metal mutfak eşyaları sektörü barındırdığı yan sanayi potansiyeli ile Malatya'da başka sektörlerin gelişmesine de öncülük edecektir. Bu sektörler Tablo 21'de gösterilmiş olup Türkiye genelindeki işletme ve personel sayıları ile kapasiteleri verilmiştir. Mevcut durumda Malatya'da bu sektörlerle ilişkin işletme bulunmayıp metal mutfak eşya sanayisinin gelişmesine paralel olarak işletmelerin bu alanda yeni yatırımlar yapacakları tahmin edilmektedir.

Ürün Grubu	İşletme Sayısı	Personel Sayısı	Kapasite (Ton)
24.42.24 – Tabakalar, Levhalar ve Şeritler, Alüminyumdan, Kalınlığı > 0,2 mm Olanlar	80	7.359	797.110
22.29.29 – Diğer Plastik Ürünler (Bakalit, Plastik Kulp)	748	31.871	864.190
23.13.13.90.00 – Cam Eşyalar, Sertleştirilmiş Camdan, Sofra Veya Mutfak Eşyası Olarak Kullanılanlar (Cam Kapak)	4	97	7.632

Tablo 21: Türkiye Metal Mutfak Eşyaları Yan Sanayi Etkileşimi – Kaynak: TOBB, 2018

4.2.1. ALÜMİNYUM LEVHA İMALATI

Alüminyum mutfak eşyaları üretiminde en önemli girdi alüminyum levhadır. Çelik mutfak eşyalarının tabanlarında (kapsül tabanlı mutfak eşyaları) ısıyı daha iyi muhafaza edip daha eşit yaydığı için alüminyum levhalar kullanılmaktadır. Geri dönüşümle elde edilen alüminyum kütükler, silindir tesislerinde (haddehane) istenilen kalınlığa ulaşıncaya kadar alüminyum levhalara dönüştürülmektedir.

Ardından müşterilerin talebi doğrultusunda dairesel kesilerek alüminyum mutfak eşyası üreticilerinin kullanımına sunulmaktadır.

Malatya'da alüminyum levha üreten 2 firma bulunmaktadır. Bu firmalar reklam panosu üreticilerine ve dış cephe alanında faaliyet gösteren işletmelere alüminyum levha üretmektedirler. Bugün Malatya'nın ihtiyaç duyduğu alüminyum levhanın büyük kısmının Kahramanmaraş başta olmak üzere diğer illerden tedarik edildiği bilinmektedir.

4.2.2. PLASTİK VE BAKALİT KULP İMALATI

Plastik, mutfak eşyalarında başlı başına bir sektör olarak karşımıza çıkmaktadır. Oldukça geniş bir ürün yelpazesine sahip olan plastik ev ve mutfak eşyaları sektörü yaşamın her alanına dokunmaktadır. Özellikle saklama kapları ve pişirme gereçlerinde tercih edilmektedir. Plastik ve bakalit malzeme metal pişirme eşyalarında (tencere, tava, çaydanlık vb. ürünlerde) kulp, tepe ve tutaç olarak da kullanılmaktadır.

Metal mutfak eşyasının Malatya ilinde gelişmeye başlamasıyla birlikte plastik ve bakalit sektörünün de yeni bir sektör olarak şehrin ekonomisinde yerini alacağı tahmin edilmektedir. Isıyı metal kulplara oranla daha az geçiren bakalit kulp yerelde böyle bir sektörün oluşumunu sağlayacaktır. Son zamanlarda kullanım açısından bakalit kulpların ön plana çıkması bu sektörün gelişmesini sağlayacaktır.

Bakalit ve plastikten kulp üreten 1 küçük firma Malatya'da faaliyet göstermektedir. Bu firma aynı zamanda metal mutfak eşyaları (tencere, tava, cezve, çaydanlık vb.) üretimi de yapmaktadır.

4.2.3. CAM KAPAK

Metal mutfak eşyalarında cam kapak kullanımı giderek yaygınlaşmaktadır. Ancak Malatya'da bu sektörde faaliyet gösteren firma bulunmamaktadır.

4.2.4. DÖKÜM SANAYİ

Döküm teknolojisi, metalleri işlemek ve şekillendirmek konusunda yüzyıllardır kullanılan, en önemli endüstri dallarından biridir. Döküm üretimi temel metalürjik özelliklerine göre demir, çelik, bakır alaşımları ve alüminyum alaşımları dökümü olmak üzere dört ana grupta incelenebilir. Gündelik hayatımızın her aşamasında, mutfak eşyalarından, kuyumculuktan, ağır sanayi tezgâhlarına, tarım makinelerden gemi makinelerine kadar çok değişik alanlarda döküm yöntemi ile üretilen malzemeler kullanılmaktadır.

Metal mutfak eşyalarında döküm sanayinin önemli bir yeri bulunmaktadır. Döküm tabanlı pişirme eşyaları hem kullanım açısından hem de sağlık açısından bakıldığında üreticiler ve tüketiciler açısından çokça tercih edilen bir pişirme gereçidir.

4.2.5. MAKİNE İMALAT SANAYİ

Makine sektörü, yarattığı katma değer, teknoloji üretimi ve Ar-Ge'yi zorunlu kılması, geniş bir yan sanayi ağı oluşturması, yatırım maliyetlerini düşürmesi, nitelikli personele yönelik istihdam alanı oluşturması, dışa bağımlılığı ve dış ticaret açığını azaltmasının yanı sıra pek çok sektöre girdi sağlaması ile itici güce sahip lokomotif bir sektördür.

Makine imalat sanayi, bütün dünyada olduğu gibi Türkiye'nin sanayileşmesinin de itici gücüdür ve gelecekte önemini koruyacaktır.

Malatya makine üretimi sektörüne bakıldığında şehrin önde gelen sektörlerinin [tekstil, örme, kayısı işleme vb.] makine ihtiyacına cevap verememektedir. Metal mutfak eşyası sektöründe kullanılan genel makine ekipmanlar; freze ve torna tezgahları, polisaj makineleri, puntalama makineleri, zımpara makineleri, fırınlar, sac kesme makineleri, pres makineleri, yıkama tünelleri, taban çakma makineleri genel üretim süreçlerini oluşturmaktadır. Ürünlere göre üretimde kullanılan süreçler de değişmektedir. Malatya'da makine sanayi metal mutfak eşyası üretiminde kullanılan makine ve yedek parça sektörünün tedarik ihtiyacını karşılayacak kapasitede olmayıp İstanbul, Ankara, Kahramanmaraş gibi sektörde öncü firmaların bulunduğu illerden makine ekipman tedariki sağlanmaktadır. Gerek makine gerekse teknik servis anlamında sektörün ihtiyaçlarına cevap verebilecek bir altyapı Malatya'da bulunmamaktadır. Malatya'da metal mutfak eşyaları sektörünün gelişmesiyle birlikte bu sektöre makine tedariki yapan yetkin tedarikçi firmaların varlığı artacak, sorunlara hızlı şekilde çözüm bulabilme imkanı sağlanacaktır.

4.2.6. KALIPÇILIK

Türk kalıp sanayi, ülkede üretim miktarlarının ve seri imalatın arttığı 1970'li yıllardan itibaren yeni gelişmekte olan otomotiv ve elektronik sektörlerinden yükselen talebin de etkisiyle, teknolojik seviyesini geliştirmek ve uluslararası pazarda rekabet edebilir düzeye gelmek üzerine yoğunlaşmıştır. Üretim modelleri geliştikçe ve üretim miktarları arttıkça, Türk kalıp sanayi, özellikle otomotiv, beyaz eşya, diğer ev aletleri, elektrik-elektronik ve plastik sektörlerinin ihtiyaçlarına cevap vermek için yoğun çaba sarf etmektedir. Ülkemizdeki kalıp sektörünün son yıllardaki gelişiminin, ana ve yan sanayiye büyük kazanımlar ve ülke ekonomisine büyük katkılar sağladığı görülmektedir. Tasarımın tüm sektörlerde öneminin artması ile kalıp sektörü sürekli değişen ve gelişen bir eğilim göstermektedir. Değişen tüketici talepleri ile üreticilerde üretim süreçlerini yenilemekte ve geliştirmektedirler.

Malatya'da kalıp sektörü kuyumculuk, tekstil, metal eşya vb. gibi sektörlerin gelişimi ile aynı evrede gelişim göstermektedir. Tüketici ihtiyaçlarına cevap vermek isteyen firmalar ürünlerinin tasarımını geliştirerek üretim yapmaktadırlar. Tasarım ve kalıp teknolojilerini yakından takip eden üreticiler hem müşteri taleplerini karşılamakta hem de rekabet ve marka algısı ile açısından rakiplerine karşı üstünlük sağlamaktadırlar.

4.2.7. MALATYA'DA METAL MUTFAK EŞYALARI SEKTÖRÜNE YÖNELİK FAALİYETLER

Rekabet gücünün artırılmasında benimsenen stratejik yaklaşımlardan biri de kümelenmedir. Ticaret Bakanlığı tarafından ulusal politika haline getirilen kümelenme çalışmaları, KOBİ işbirliği ve kümelenme

projeleri teşvikler ile desteklenmektedir. Bu çalışmalar kapsamında ülke genelinde 356 küme potansiyeli belirlenerek çalışmalar sürdürülmektedir. Bu sektörlerden biri de metal mutfak eşyası sektörüdür.

Malatya ilinde Ticaret ve Sanayi Odası bu kümelenme çalışmalarını göz önünde bulundurarak sektörde yatırım yapacak firmaların bölgeye çekilmesi ve bölge ekonomisinin canlandırılması için bir dizi faaliyetler yürütmeye başlamıştır. Bu faaliyetler çerçevesinde metal mutfak eşyaları sektörüne yatırım yapacak firmalara Fırat Kalkınma Ajansı destekleri başta olmak üzere devlet teşvik ve desteklerinden faydalanmaları için destek verilmektedir. Böylece hem sektörün hem de bölge ekonomisinin gelişmesine katkı sağlanması için çalışılmaktadır.

4.2.8. MALATYA SANAYİ SEKTÖRÜ KÜMELENMESİ

Ticaret Bakanlığı KOBİ İşbirliği ve Kümelenme Projesi kapsamında; 6 ilden (Adıyaman, Gaziantep, Kahramanmaraş, Malatya, Şanlıurfa, Diyarbakır) birisi olarak seçilen Malatya’da tekstil ve hazır giyim sektörü öncelikli sektör olarak belirlenmiştir. Metal mutfak eşyalarına yönelik yatırımların artmasıyla ve sektörün gelişmesiyle birlikte kümelenme çalışmalarına yönelik faaliyetlerin hızlanacağı ve sektörün bölge ekonomisi için önemli bir kaynak yaratacağı tahmin edilmektedir.

“Sektöre yönelik yapılan; tedarik değer zinciri analizleri, saha çalışmaları, firma ziyaretleri ve strateji çalışmaları sonucunda, firmaların rekabet güçlerinin artırılması, pazarlama ve ihracatlarının geliştirilmesi ve bu alanlarda işbirliklerinin desteklenmesi gerektiği belirlenmiştir.”

4.2.9. MALATYA’DA SANAYİ ALT YAPISI, DURUMU VE ORGANİZE SANAYİ BÖLGELERİ

Malatya’da 7 küçük sanayi sitesi [KSS] bulunmaktadır. İl geneline yayılan küçük sanayi sitelerinde yaklaşık 10.500 kişi istihdam edilmektedir.

ADI	İŞLETME SAYISI	ÇALIŞAN SAYISI
Malatya Merkez 1. Böl. (Öz Malatya SS)	450	-
Malatya Merkez 2. Böl. (Öz Malatya SS)	420	-
Malatya Merkez (1+2) Bölüm SS	540	-
Malatya Arapgir SS	27	-
Malatya Doğanşehir SS	68	-
Hekimhan SS	17	-

Tablo 22: Malatya Küçük Sanayi Siteleri – Kaynak: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 81 İl Sanayi Raporu

Malatya’da 2’si faal olmak üzere 3 adet organize sanayi bölgesi (OSB) bulunmaktadır. 1. OSB’ye ilave olarak 347 hektarlık bir alanın da yapım çalışmaları devam etmektedir.

ADI	DURUM	ALAN	PARSEL SAYISI	AKTİF FİRMA	ÇALIŞAN SAYISI
Malatya 1. Organize Sanayi Bölgesi	Faal	650 hektar	213	147	18.000
Malatya 2. Organize Sanayi Bölgesi	Faal	500 hektar	156	133	12.000
Darende Organize Sanayi Bölgesi	Yapım Aşamasında	48 hektar	35	1	-

Tablo 23: Malatya Organize Sanayi Bölgeleri – Kaynak: Malatya Ticaret ve Sanayi Odası

“Malatya’da metal mutfak eşyaları üretiminin geçmişi 1960’lı yıllara kadar uzanmaktadır. Bakır ve alüminyum mutfak eşyaları üreten küçük çaplı atölyeler bugünün modern paslanmaz çelik eşya üretiminin temel bilgi birikimini oluşturmaktadır. Malatya metal pişirme firmaları ağırlıklı olarak tencere, tava, çaydanlık, düdüklü tencere, cezve ve yapışmaz kaplamalı alüminyum eşyaları üretmektedir.”

BÖLÜM 5

SEKTÖR İÇİN POTANSİYEL TAŞIYAN YATIRIM

5. SEKTÖR İÇİN POTANSİYEL TAŞIYAN YATIRIM KONULARI

5.1. GZFT ANALİZİ

GZFT analizi metal mutfak eşya sektörü için detaylı bir şekilde yapılmıştır. Sektörde faal firmaların yaşadıklarından yola çıkarak, onların görüşleri ve yorumları doğrultusunda analizler yapılmıştır. Metal mutfak eşya sektöründe il genelindeki firmalarla yapılan görüşmeler doğrultusunda GZFT analizi yapılmıştır.

Metal mutfak eşya sektöründe faaliyet gösteren il genelinde büyük çaplı bir üretim tesisi bulunmamaktadır. Sadece bir kaç tane küçük çaplı üretim yapıp faaliyet gösteren firmalar bulunmaktadır. GZFT analizi için öncelikle bu firmalar ile görüşülmüş, daha sonra başka illerde bulunan firmalarla görüşülerek analiz tamamlanmıştır.

5.2. METAL MUTFAK EŞYALARI GZFT ANALİZİ

GÜÇLÜ YÖNLER	ZAYIF YÖNLER
<ul style="list-style-type: none">➤ Sektörde faaliyet gösteren firmalar ve ortakları bir önceki nesilden başlayarak uzun yıllardan beri sektörün içinde yer almaktadırlar. Üretim teknolojisi bilgileri, yönetim becerileri, pazar analiz bilgileri iyi düzeydedir.➤ Üretim teknolojileri yenidir, robot veya yarı robot otomatize sistemler kullanılmaktadır, bu da verim artışı, kalite artışı ve maliyet avantajını üstünlüğü sağlamaktadır.➤ Yıllar içerisinde sektörün yaygınlaşması ile yetişmiş nitelikli eleman sayısı artmış, bu da üretim tesislerinin yeterli eleman bulabilmesini kolaylaştırmıştır.➤ Mali yönden güçlü yapıda olmaları ve karlılığın yüksek olması sayesinde büyüme potansiyeline sahiptirler.➤ Sektörün yaygınlığı sayesinde hem hammadde, hem de yardımcı malzemeler konusunda bir tedarik zinciri yapısı vardır, bu sayede siparişlerde gecikmeler olmadan zamanında teslimatlar yapılabilmektedir.➤ Tescilli markalar mevcuttur, yurt içi satış ağı yeterli düzeyde kurulmuş ve ihracat artış çalışmaları sürekli devam etmektedir.➤ Ünlü markalara fason üretim yapabilme becerisi yıllar içerisinde gelişmiş ve ülke genelinde kabul görmüştür.	<ul style="list-style-type: none">➤ Teknik ve yönetsel becerilere sahip beyaz yakalıların yeteri kadar bulunmaması ve çalışan beyaz yakalıların teknik ve yönetsel becerilerini geliştirecek eğitimlerin olmaması.➤ Ara eleman ve vasıfsız eleman bulmakta zorluklar yaşanmasına bağlı olarak çalışanların işi bırakma hızının yüksek olması.➤ Çalışılan binaların zaman içinde yetersiz hale gelmesi sonucu ihtiyaç duyulan daha geniş yeni bina veya yeni bina yapılacak arazi bulunamaması, bu durumun büyümeye engel olması.➤ Yeterli bilişim alt yapısının kurulmaması, ERP ve benzer uygun yazılımların yetersiz kullanılması.➤ Ar-Ge ve tasarım faaliyetlerinin olmaması ve buna paralel ürün çeşitliliğinin yetersiz olması.➤ Ülke genelinde bilinen markalaşma düzeyinin yüksek olmaması.➤ Kalite yönetim sistemlerinin olmaması veya yetersiz uygulanması.➤ İhracatta pazar çeşitliliğinin olmaması, kısıtlı sayıda ülkeye ihracat yapılması.➤ Kurumsal yönetim yapısının ve profesyonel yönetim tarzının oturmamış olması.➤ Pazarlama, satış ve müşteri ilişkilerinin büyük oranda şirket ortakları üzerinden yürütülmesi.➤ Çeşitli kurum ve kuruluşlarca verilen fon ve mali desteklerden yeteri kadar yararlanılmaması.

FIRSATLAR	TEHDİTLER
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Coğrafi konum sebebiyle potansiyel ihracat pazarlarına yakınlık. ➤ Ar-Ge ve tasarım alanlarında ilerleyerek yeni ürünler çıkartılabilmesi. ➤ Yemek yapma kültürünün yaygınlaşması ile sektörün büyümeye devam etmesi, üniversite ve meslek yüksekokullarının varlığı, ➤ Devletin Ar-Ge, tasarım ve özellikle ihracat için verdiği desteklerin artarak devam etmesi. ➤ İlin cazibe merkezleri illeri arasında bulunması. 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ İhracatın bağlı olduğu bir kaç ülkede yaşanabilecek siyasi ve ekonomik sıkıntılar. ➤ Tüketici ilgi, merak ve ihtiyaçlarının hızlı değişmesi. ➤ Benzer ürün grubunun çeşitliliğinin çok olması. ➤ Piyasa koşullarına bağlı olarak tahsilât süresinin uzaması ve başarısız tahsilatların artması. ➤ Ana girdi kalemlerinin maliyetlerinin dolara bağlı olması. ➤ Merdiven altı imalat sebebiyle il genelinde ortaya çıkan yıkıcı rekabet sebebiyle kar marjlarının düşmesi.

5.3. METAL VE ELEKTRİKLİ MUTFAK EŞYASI SEKTÖRLERİNDE MALATYA'DA ÜRETİLEBİLECEK ÜRÜNLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Malatya'da metal mutfak eşyaları üretimi geçmişi 1960'li yıllara kadar uzanmaktadır. Bakır ve alüminyum mutfak eşyaları üreten küçük atölyeler bugünün modern paslanmaz çelik eşya üretiminin temel bilgi birikimini oluşturmaktadır.

Malatya metal pişirme firmaları ağırlıklı olarak tencere, tava, çaydanlık, düdüklü tencere, cezve ve yapışmaz kaplamalı alüminyum eşyaları üretmektedir.

Bu çalışmada TRB1 Düzey 1 Bölgesi Malatya ilinde mutfak eşyaları sektöründe yeni yatırım alanlarının belirlenmesi, yatırımcılara fizibiliteye konu ürünlere ait (alüminyum tencere, çelik tencere, çaydanlık, cezve vb.) maliyet hesaplamalarının yapılarak karar aşamalarında etki düzeyinin artırılması amaçlanmaktadır.

Bu bölümde tek bir ürün (alüminyum tencere) için fizibilite raporu sunulmuştur. Bu ürün için fizibilite yatırım değerlendirme kriterleri özet tablosu aşağıda verilmiştir.

Kriter	Değer
Yatırım Konusu	Çelik/Alüminyum Tencere İmalatı
Tesis Kapasitesi (Adet/Yıl)	1.000.000,00
Toplam Makine Yatırım Tutarı (TL)	2.475.000,00
Toplam Yatırım Tutarı (TL)	5.290.583,57
Toplam Yatırım Tutarı -Toplam Makine Yatırım Tutarı [Fark]*	4.531.083,57
İstihdam (Beyaz Yakalı) – Kişi	15
İstihdam (Mavi Yakalı) – Kişi	40
Net Bugünkü Değer (TL)	27.542.299,85 TL
Geri Ödeme Süresi (Yıl)	3
İç Verim Oranı (%)	%109
Fayda Maliyet Oranı (Karlılık Endeksi)	5,21

Tablo 24: Fizibilite Yatırım Değerlendirme Kriterleri Özet Tablosu

*Bu çalışmada maliyet hesaplamaları yapılırken, Amerikan Doları'na bağlı tüm maliyetlerin hesabında 23 Mayıs 2019 tarihli TCMB Amerikan Doları kuru olan 6,1209 TL esas alınmıştır. Aynı şekilde alüminyum hammadde fiyatı olarak da LME [LONDON METAL EXCHANGE] Londra Metal Borsasındaki 23 Mayıs 2019 gününün kapanış fiyatı olan 1.746 dolar/ton kullanılmıştır.

5.3.1. ALÜMİNYUM VE ÇELİK TENCERE İMALATI FİZİBİLİTE ÇALIŞMASI

5.3.1.1. Hedef Pazar ve Özellikleri

Tablo 10'daki bilgilere göre 2018 yılı itibariyle Türkiye çelik mutfak eşyaları satışlarının %21'ini, alüminyum mutfak eşyaları satışlarının %48'ini ihracat oluşturmaktadır. Üretilen ürünlerinde yaklaşık yarısının ihraç edilmesi hedeflenmiştir. Tablo 13'de belirtilen Türkiye'nin en çok ihracat yaptığı ülkeler ve Tablo 7'de yer alan dünyada en fazla metal mutfak eşyası ithalatı yapan ülkeler hedef dış pazar olarak belirlenmektedir. Finansal tablolar hazırlanırken, tabloların sadeleştirilmesi adına tüm satışlar yurt içi olarak gösterilmektedir.

5.3.1.2. Hedef Müşteri Grubu ve Özellikleri

İç pazarda da temel tüketici eğilimleri izlenerek züccaciye, ev eşyaları mağazaları, marketler, büyük pazar esnafları ve toptancılar aracılığıyla iç pazara satışlar yapılacaktır. Türkiye son yıllarda çelik ve özellikle alüminyum mutfak eşyaları küresel ihracatından aldığı payı artırmaktadır. Ancak alüminyum mutfak eşyalarında dünya genelinde birim fiyatlar artmaktayken Türkiye'nin ihracatında birim fiyatların düştüğü görülmektedir [Grafik 4]. Hedef pazarların orta gelir grubuna ait orta kalitede ürün beklentisi vardır. Yüksek fiyatlı ürünlerle bu pazarlara girmek zor olacaktır.

5.3.1.3. Kapasite Seçimi

IV. bölümde belirtildiği üzere Malatya’da metal mutfak eşyaları üretiminde küçük ölçekli tesisler faaliyet göstermektedir. Çelik ve alüminyum tencere imalathanesi kurulu kapasitesi, ölçek ekonomisinde ve dolayısıyla üretim/işletme maliyetlerinde avantajın korunması için, sektördeki firmalarla yapılan çalışmalar sonrasında yıllık 1.000.000 adet imalat kapasitesi optimal ölçek olarak seçilmiştir. İlk yıl %50, ikinci yıl %75 kapasitede çalışılacağı ve ancak üçüncü yılda tam kapasiteye ulaşılacağı var sayılmıştır. Yıllara göre kapasite kullanım oranları, tahmini satış fiyatıyla birlikte aşağıdaki tabloda verilmiştir.

5.3.1.4. Kuruluş Yeri Seçimi ve Çevresel Etkiler

Malatya, Türkiye’nin en büyük üçüncü alüminyum mutfak eşya üreticisi Kahramanmaraş’a coğrafi olarak yakındır. Bu konumu itibarıyla ve sektöre yapılacak yatırımların yanı sıra çelik ve alüminyum tedarikçisi firmalarında bölge de yatırım yapacak olmaları Malatya’yı çelik ve alüminyum mutfak eşyaları sektöründe yatırım için ideal bir konuma getirecektir.

	Birim	1. Yıl	2. Yıl	3. Yıl	4. Yıl	5. Yıl	6. Yıl	7. Yıl	8. Yıl	9. Yıl	10. Yıl
Kurulu Kapasite	Adet	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Üretim Miktarı	Adet	500.000	750.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Birim Satış Fiyatı	TL/Adet	40,00	40,00	40,00	40,00	40,00	40,00	40,00	40,00	40,00	40,00
Kapasite Kullanım Oranı	%	%50	%75	%100	%100	%100	%100	%100	%100	%100	%100
Ortalama Birim Satış Fiyatı	TL/Adet	40,00	40,00	40,00	40,00	40,00	40,00	40,00	40,00	40,00	40,00
Ortalama Kapasite Kullanım Oranı		%50	%75	%100	%100	%100	%100	%100	%100	%100	%100

Tablo 25: Çelik ve Alüminyum Tencere Kurulu Kapasite ve Tahmini Üretim Miktarı

5.3.1.5. Rekabet Yapısı ve Rakiplerin Özellikleri

Toplam satışlarda ithal ürünlerin tahmin edilen payı miktar bazında %10'un altındadır (Tablo 10). Çinli büyük ölçekli üretim yapan firmalar birçok alanda olduğu gibi bu sektörde de düşük kalite ürünlerde gerek iç gerek dış pazarda en önemli rakiptir. İç pazarda diğer yabancı rakipler ise yüksek kaliteli ve birim fiyatı yüksek ürünler ithal ettiğimiz Fransa ve İtalya gibi Avrupa ülkeleridir. Dış pazarlarda Çin dışındaki yabancı rakipler Tablo 5'te belirtilen [Almanya, Hindistan, İtalya, Fransa, Tayland] dünyada en çok ihracat yapan ülke firmalarıdır. Bunun yanı sıra iç pazarda metal mutfak eşyalarının %70'i Kahramanmaraş'ta üretilmektedir. Sektördeki öncü firmalar Karaca, Korkmaz, Tefal, Kütahya Porselen, Emsan, Fissler, Schafer gibi firmalardır.

5.3.1.6. Sektörde Öncü Firmalar

KARACA

Tefal[®]

5.3.1.7. Hammadde ve Diğer Girdiler

Bu fizibilite çalışması için esas alınan ürün özellikleri şu şekildedir: Ana gövde çelik veya alüminyum olup çelikte 0,80 mm alüminyum da 3 mm kalınlığındadır. Ağız çapı 22 cm denilen piyasada en çok kullanılan hacimdedir. Kulplar ve üst tepe aksam bakalitten veya plastikten imal edilmektedir. 0,80 ile 3 mm kalınlığında olan çelik ve alüminyum 35 cm çapında daire parçalar ana hammadde olarak kullanılmaktadır. Bu parçanın ağırlığı yaklaşık olarak 780-900 gramdır. Alüminyum kg fiyatı kur dalgalanmaları da dikkate alınarak bu fizibilite raporu için ortalama 15 TL kabul edilmektedir. Sıcak ile kullanıcının temasını engelleyecek parçalar, kulplar ve cam kapak tepe de bakalitten veya plastikten imal edilmektedir. Bu parçaların tamamının piyasadan hazır olarak alındığı kabul edilmektedir. Bakalit imalatı yoktur. Son yıllarda malzeme teknolojisinin gelişmesi ile bakalit yerine cam elyaf katkılı plastik de kullanılmaktadır. Bu da maliyet avantajı sağlamaktadır. Alüminyum tencere imalatı malzeme girdileri (imalat reçetesi) maliyetleri ile birlikte aşağıdaki verilmiştir:

ÜRÜN TANIMI: 22 cm çaplı alüminyum tencere, 3 mm kalınlığında alüminyum, 2 bakalit kulp, 1 bakalit tepe, Çemberli cam kapak.			
SIRA	MALZEME ADI	MALİYET (YAKLAŞIK)	AÇIKLAMA
1.	35 cm çaplı 3 mm kalınlığında alüminyum daire	12,00	Ağırlık ve hammadde fiyatına göre
2.	İç Yapışmazlık Kimyasalı Kaplaması	1,75	Piyasa araştırmasına göre ortalama
3.	Dış Yapışmazlık Kimyasalı Kaplaması	1,75	Piyasa araştırmasına göre ortalama
4.	Maça	0,5	Yaklaşık 0,25 x 2
5.	Kulp	5	Yaklaşık 2,5 x 2
6.	Cam Kapak	4,75	Piyasa araştırmasına göre ortalama
7.	Bakalit Tepe	1,70	Yaklaşık
8.	Naylon Torba + Bez Torba	0,55	Yaklaşık
9.	Kutu	1,70	Yaklaşık
TOPLAM MALZEME MALİYETİ		29,7	

Tablo 26: Alüminyum Tencere Malzeme İçeriği

5.3.1.8. İş Gücü

Günlük 4.000 adet tencere imalat kapasitesine göre kurulan makine parkının çalıştırılması için toplam 40 işçiye ihtiyaç duyulmaktadır. Bunların 5'i şef ustadır. Bu büyüklükteki bir imalat tesisi için idari kadro için 15 kişi ön görülmektedir. Bunlardan biri şef olmak üzere 5 kişinin muhasebe biriminde olacağı; yine birisi şef olmak üzere 6 kişinin idari işler biriminde olacağı varsayılmaktadır. Yine birisi şef olmak üzere kalan 4 kişinin de imalat ve satış biriminde olacağı varsayılmaktadır. Maliyet hesapları yapılırken idari çalışan 15 kişinin şefler daha yüksek olmak üzere ortalama net 2.500 TL maaş alacakları düşünülmüş olup, mavi yakalı çalışanlardan da şef konumunda olan 5 kişinin de aynı maaş seviyesinde olacağı değerlendirilmektedir. Kalan 35 mavi yakalı çalışanın ise asgari ücret seviyesinde maaş alacağı varsayılmaktadır.

5.3.1.9. Makine ve Ekipman Bilgileri

Tencere iş akış esas alınarak ilgili makine parkı çıkartılarak, aşağıdaki tabloda tahmini fiyatları ve ihtiyaç duyulan adetlerle birlikte verilmektedir.

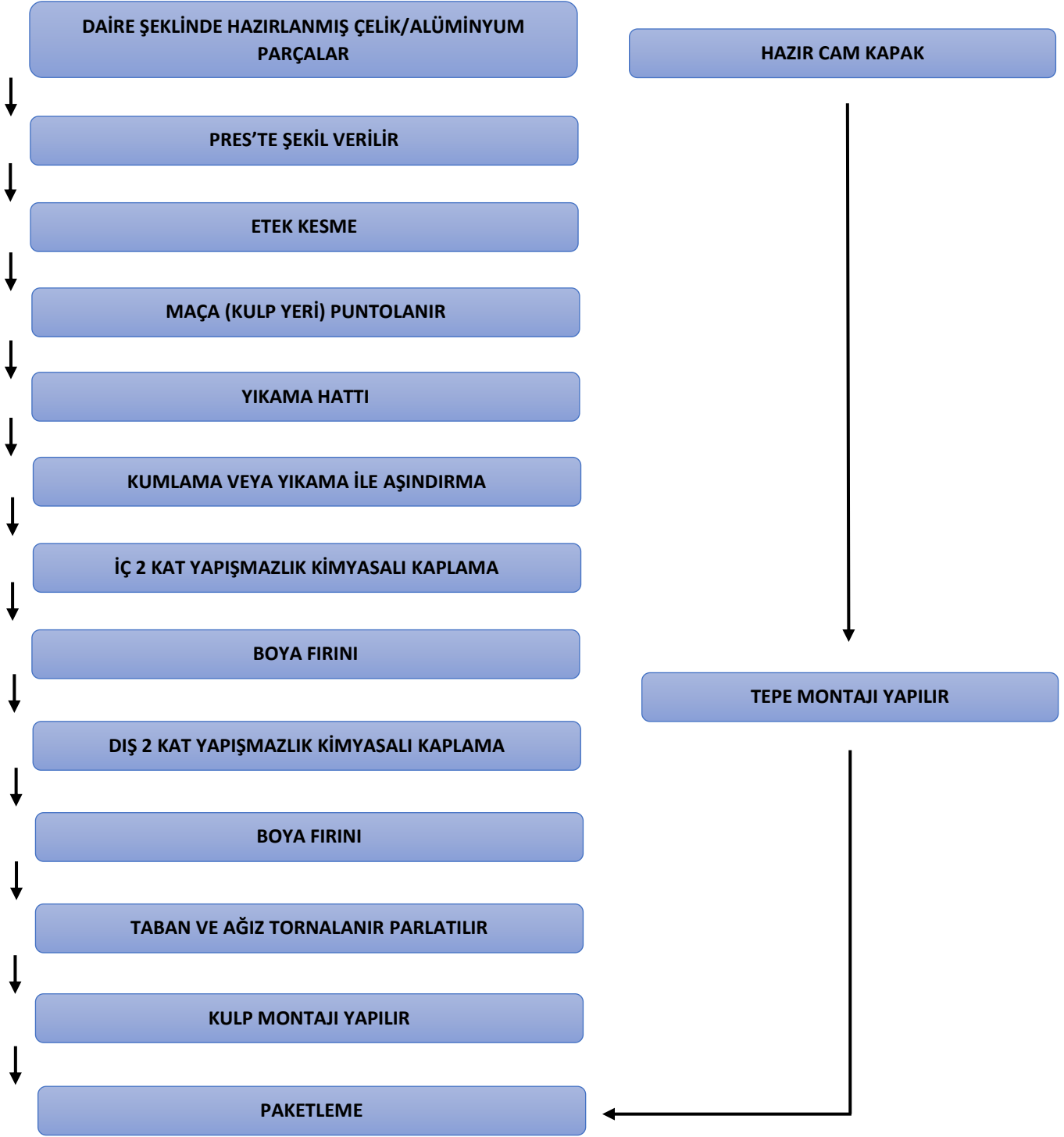
MAKİNE-EKİPMAN	ADET	BİRİM FİYAT	TOPLAM
Otomatik Punto Makinesi	1	300.000,00	300.000,00
160 Ton Hidrolik Sıvama Presi	3	150.000,00	450.000,00
80 Ton Hava Kavramalı Eksantrik Pres	2	100.000,00	200.000,00
Yıkama Hattı	1	350.000,00	350.000,00
Yaş Boya Pistol	1	200.000,00	200.000,00
Boya Fırını	1	450.000,00	450.000,00
Torna Makinesi	3	175.000,00	525.000,00
GENEL TOPLAM			2.475.000,00

Tablo 27: Alüminyum Tencere İmalatı Makine Parkı

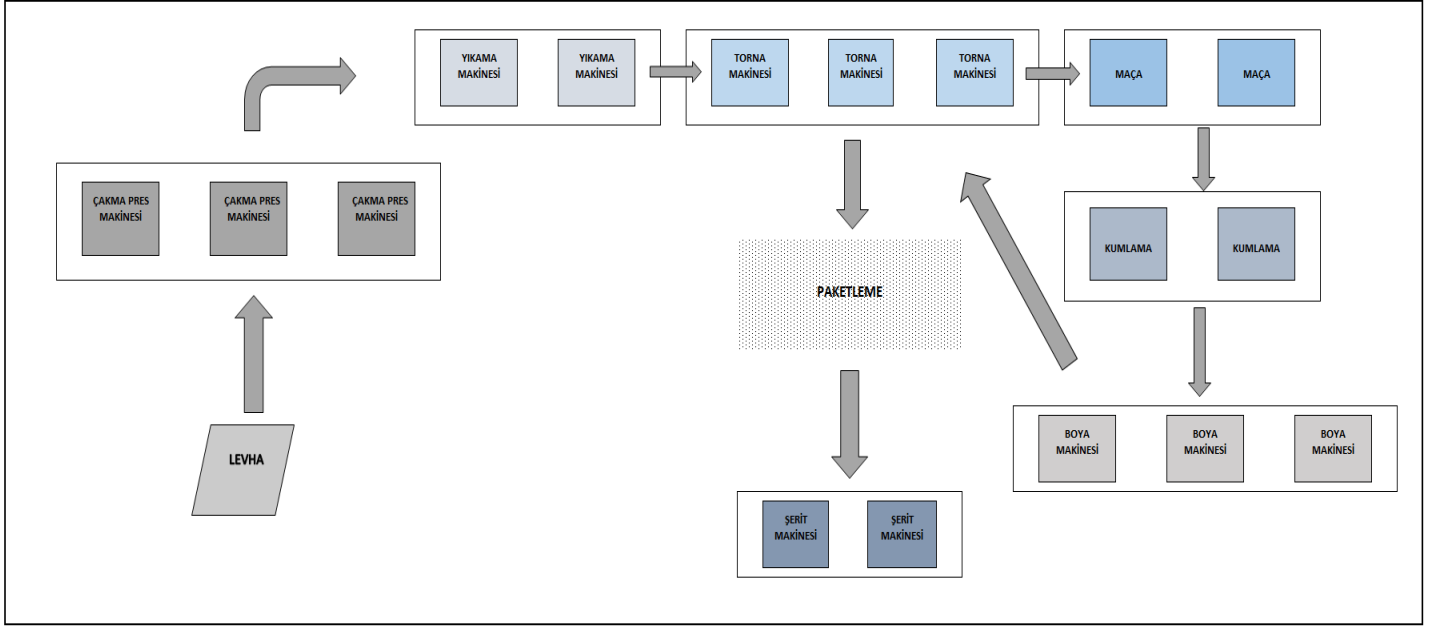
İmalatın yapılabilmesi için bu makine parkının dışında bazı ekipmanlara ve tezgâhlara da ihtiyaç vardır. Montaj hattının olması gerekmektedir. Yine montaj hattında kullanılacak birkaç tane havalı tornavidaya ve hava basıncını sağlayacak kompresöre de ihtiyaç vardır.

Bu ekipmanların maliyeti tek tek hesaplanmamış olup finansal tablolarda "Sabit Yatırım Harcamaları"nın altında demirbaş harcamaları kaleminin içerisinde olduğu varsayılmaktadır.

5.3.1.10. İş Akış Şeması

Şekil 1: Çelik ve Alüminyum Tencere İmalat İş Akış Şeması

Şekil 2:Layout

İmalat iş akışı; daire halinde hazır gelen çelik ve alüminyum parçalar pres işleminden geçirilmektedir. Bu işlem de çelik ve alüminyum parçaya ilk tencere şekli verilmiş olmaktadır. Çelik ve alüminyumun malzeme yapısından kaynaklanan ve metalin gerilme yüzeyiyle ilgili olarak ortaya çıkan, şeklin kenarlarında şekil bozuklukları oluşmakta, bunlar diğer bir pres ile etek kesme işlemine tabi tutularak düzeltilmektedir. Kulplar ileriki aşamalarda takılır ama kulpların montajının yapılacağı maça denilen parçalar bu aşamada punto makinesinde tencerenin gövdesine sabitlenmektedir. Ardından tencere yıkama hattına girerek burada kullanılan kimyasal cinsine göre bir sonraki kuşlama denilen işleme gerek kalmamakta ve yıkama işleminden çıkan tencere yapışmazlık kimyasalı ile kaplama işlemine hazır hale gelmektedir. Önce iç yapışmazlık kimyasalları atılmakta ve boya fırınından geçirilmekte, ardından aynı işlem dış yüzey için yapılmaktadır. Artık bitmeye yaklaşan ürün montaj ve paketleme öncesi taban ve ağız kısımlarına torna yapılarak parlaklık sağlanmaktadır. Son olarak kulplar tencere üzerine monte edilmektedir. Cam kapak dışarıdan hazır gelmekte sadece bu aşamada cam kapağın tepesi monte edilmektedir. Cam kapak ve tencere paketleme aşamasına geçilmektedir.

5.3.1.11. Rekabet Stratejisi Olarak İnovasyonun Önemi

Tencere imalatı birçok ülkede ve ülke içerisinde de birçok farklı noktada birbirine çok benzer yöntemlerle yapılmaktadır. İmalatın çok kompleks olmaması ve kullanılan malzemelerin de çeşidinin az olması sebebiyle çok fazla ürün üzerinde teknolojik gelişmelerin olmadığı görülmektedir.

İmalat teknolojilerinde ise yüksek teknolojlili ürünler kullanılarak hem hata ve fire oranları aşağıya çekilmekte, hem de daha yüksek adetler üretmek mümkün olabilmektedir.

5.3.2. YATIRIMIN MALİ ANALİZİ

Bu çalışmada herhangi bir teşvik ve destek mekanizmasından faydalanılmadığı varsayılmıştır. Oysa bölüm 5.4. Sektöre Yönelik Teşvik Devlet Destekleri’de detayları verilen devlet destekleri ve teşviklerinden faydalanılarak yapılacak yatırımların kârlılıkları artırılabilir. Böylelikle fizibilite yatırım değerlendirme kriterleri özet tablosunda belirtilen değerlendirme kriterleri iyileşecektir, yatırım geri dönüş süresi kısalmaktadır.

VARSAYIM 1

5.3.2.1. Sabit Yatırım Harcaması

Yapılacak olan sabit yatırımın harcama türleri aşağıdaki tabloda verilmiştir. Buna göre etüd proje gideri olarak 50.000,00 TL öngörülmüştür. Tablo 28’de detayı verilen makine parkının tutarı 2.475.000,00 TL olup, ayrıca kalıplar için yardımcı makine-ekipman kaleminde 250.000,00 TL öngörülmüştür. Makine parkı dışındaki alet, ekipman, montaj hattı ve ofis tefrişatı gibi harcamalar “demirbaş alım giderleri” olarak 250.000,00 TL gösterilmiştir. Makine Taşıma ve Sigorta Giderleri makine parkı tutarının %1; montaj giderleri de ayrı ayrı makine parkı tutarının %1’i olarak hesaplanmıştır. Genel gider ve beklenmeyen gider olarak makine parkı tutarı ile bina yapım tutarının toplamı olan 4.925.000,00 TL’nin %1’i hesaplanmış sabit yatırım içerisinde eklenmiştir.

Bu şekilde toplam sabit yatırım harcamasının 5.078.000,00 TL olacağı hesaplanmıştır.

Bu yatırımın yapılması için bina, arsa veya inşaat yatırımı da öngörülmüş olup; 5.000 m²’lik bir arazi alınacağı ve üzerine tesis kurulacağı varsayılmıştır. Bu varsayımlar dâhilinde arazi maliyetinin 250.000 TL ve bina yapım maliyetinin 1.650.000,00 TL olacağı öngörülmüştür.

Sabit Yatırım Harcama Türü	Harcama Tutarı
1. Bina Yapım Maliyeti	1.650.000,00
2. Arazi Maliyeti	250.000,00
3. Etüt Proje Giderleri	50.000,00
4. Makine – Ekipman Giderleri	2.725.000,00
4.1. Ana Makine Ekipman	2.475.000,00
4.2. Yardımcı Makine – Ekipman – Kalıp	250.000,00
5. Demirbaş Alım Giderleri	250.000,00
6. Makine Taşıma ve Sigorta Giderleri (%1)	27.250,00
7. Montaj Giderleri (%1)	27.250,00
9. Genel Giderler (%1)	49.250,00
10. Beklenmeyen Giderler (%1)	49.250,00
Toplam	5.078.000,00
Sabit Yatırım Giderleri Toplamı	5.078.000,00

Tablo 28: Alüminyum Tencere Sabit Yatırım Harcama Türü

5.3.2.2. Toplam Yatırım Bütçesi ve Finansmanı

YATIRIM BÜTÇESİ	YATIRIM YILI	TOPLAM TUTAR (TL) (KDV HARİÇ)
HARCAMALAR		
Arazi Bedeli ve Yapım İşleri	1.950.000,00	1.950.000,00
Makine ve Ekipman Alımları	2.725.000,00	2.725.000,00
Genel Harcamalar	49.250,00	49.250,00
Diğer Harcamalar	49.250,00	49.250,00
İşletme Sermayesi Değişimi	517.083,57	517.083,57
TOPLAM YATIRIM TUTARI	5.290.583,57	5.290.583,57
Finansman Kaynakları		
Öz Kaynak	5.290.583,57	5.290.583,57
Banka Kredisi	0,00	0,00
Diğer Kaynaklar	0,00	0,00
FİNANSMAN KAYNAKLARI TOPLAMI	5.290.583,57	5.290.583,57

Tablo 29: Alüminyum Tencere Toplam Yatırım Bütçesi ve Finansmanı

Tablo 28’de verilen detayların icmaline göre Tablo 29 hazırlanmıştır. Sadece ek olarak işletme sermayesi ihtiyacı değişimi olan 517.083,57 TL bulunmaktadır. Bunun detayı Tablo 31’de verilmektedir. Tabloda da görüleceği üzere toplam yatırım tutarı 5.290.583,57 TL’dir. Bunun tamamının yatırımcının kaynaklarından karşılanacağını varsayılmıştır.

5.3.2.3. İşletme Sermayesi İhtiyacı

İşletme sermayesi hesabı tam kapasiteye göre hesaplanmıştır.

UNSURLAR	SÜRE (GÜN)	YILLIK TUTAR (SABİT)	YILLIK TUTAR (DEĞİŞKEN)	İŞLETME SERMAYESİ TUTARI (SABİT) – (A)	İŞLETME SERMAYESİ TUTARI (DEĞİŞKEN) – (B)	TOPLAM (A+B)
1. Hammadde, Malzeme ve Yakıt Stoku				1.400,00	540.000,00	541.400,00
1.1. Hammadde Stoku	7	0,00	22.950.000,00	0,00	500.000,00	500.000,00
1.2. Yardımcı Madde Stoku	7	0,00	2.250.000,00	0,00	40.000,00	40.000,00
1.3. İşletme Malzemesi Stoku	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.4. Yakıt Stoku	7	64.800,00	0,00	1.400,00	0,00	1.400,00
2. Mamul ve Yan Mamul Stoku	-	748.200,00	27.595.528	6.235,00	263.765,00	270.000,00
2.1. Mamul Stoku	3	748.200,00	27.595.528	6.235,00	263.765,00	270.000,00
2.2. Yarı Mamul Stoku	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3. Nakit İhtiyacı	0	0,00	0,00	66.830,12	155.937,00	222.767,12
3.1. Elektrik, Su, Gaz Giderleri	30	36.000,00	384.000,00	3.000,00	32.000,00	35.000,00
3.2. Personel Giderleri	30	740.250,00	1.321.278,00	61.687,50	110.106,50	171.794,00
3.1. Diğer Nakit İhtiyacı	10	0,00	0,00	2.142,62	13.830,50	15.973,12
4. Hammadde	30	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tam Kapasitede Toplam İşletme Sermayesi İhtiyacı				147.530,24	1.379.404,00	1.526.934,24

Tablo 30: Alüminyum Tencere İmalatı Tam Kapasitede İşletme Sermayesi İhtiyacı

Hammadde stokunun, yardımcı madde stokunun ve yakıt stokunun 7 günlük tutulmasının yeterli olacağı varsayılarak tüm yıllık tüketim üzerinden 7 günlük ihtiyaç tespit edilmektedir. Tablo 33’de detayı verildiği üzere toplam üretim giderleri 28.343,728 TL olup, bunun 748.200 TL’lik kısmı sabit, 27.595.528 TL’lik kısmı değişken olup bu rakamlar mamul stoku olarak kabul edilmektedir. Mamul Stokunun da aynı yöntemle 3 gün üzerinden hesabı yapılmaktadır.

Elektrik, gaz giderleri ile personel giderleri aylık hesap edildiği için 30 gün üzerinden hesap edilmektedir. Diğer nakit ihtiyacı da 10 gün üzerinden hesaplanmaktadır. Yıllık kapasiteler dikkate alınarak, işletme sermayesi ihtiyacındaki değişim hesaplanarak aşağıdaki tabloda verilmektedir.

UNSURLAR	1. YIL	2. YIL	3. YIL	4. YIL	5. YIL	6. YIL	7. YIL	8. YIL	9. YIL	10. YIL
1. Hammadde, Malzeme ve Yakıt Stoku (1.1. + 1.2. + 1.3. + 1.4.)	270.700,00	406.050,00	541.400,00	541.400,00	541.400,00	541.400,00	541.400,00	541.400,00	541.400,00	541.400,00
1.1. Hammadde Stoku	250.000,00	375.000,00	500.000,00	500.000,00	500.000,00	500.000,00	500.000,00	500.000,00	500.000,00	500.000,00
1.2. Yardımcı Madde Stoku	20.000,00	30.000,00	40.000,00	40.000,00	40.000,00	40.000,00	40.000,00	40.000,00	40.000,00	40.000,00
1.3. İşletme Malzemesi Stoku	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.4. Yakıt Stoku	700,00	1.050,00	1.400,00	1.400,00	1.400,00	1.400,00	1.400,00	1.400,00	1.400,00	1.400,00
2. Mamul ve Yarı Mamul Stoku (2.1. + 2.2.)	135.000,00	202.500,00	270.000,00	270.000,00	270.000,00	270.000,00	270.000,00	270.000,00	270.000,00	270.000,00
2.1. Mamul Stoku	135.000,00	202.500,00	270.000,00	270.000,00	270.000,00	270.000,00	270.000,00	270.000,00	270.000,00	270.000,00
2.2. Yarı Mamul Stoku	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3. Nakit İhtiyacı (3.1. + 3.2. + 3.3.)	111.383,57	167.075,36	222.767,12	222.767,12	222.767,12	222.767,12	222.767,12	222.767,12	222.767,12	222.767,12
3.1. Elektrik, Su, Gaz Giderleri	17.500,00	26.250,00	35.000,00	35.000,00	35.000,00	35.000,00	35.000,00	35.000,00	35.000,00	35.000,00
3.2. Personel Giderleri	85.897,00	128.845,50	171.794,00	171.794,00	171.794,00	171.794,00	171.794,00	171.794,00	171.794,00	171.794,00
3.3. Diğer Nakit İhtiyacı	7.986,57	11.979,86	15.973,15	15.973,15	15.973,15	15.973,15	15.973,15	15.973,15	15.973,15	15.973,15
Toplam İşletme Sermayesi İhtiyacı (1. + 2. + 3.)	517.083,57	775.625,36	1.034.167,12	1.034.167,12	1.034.167,12	1.034.167,12	1.034.167,12	1.034.167,12	1.034.167,12	1.034.167,12
İşletme Sermayesindeki Değişim	517.083,57	258.541,76	258.541,76	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Tablo 31: Alüminyum Tencere İmalatı İşletme Sermayesi Değişimi

5.3.2.4. Enerji Giderleri

Piyasa araştırması yapılarak bu boyuttaki bir tesis için elektrik giderinin aylık 25.000 TL; doğal gaz giderinin de 10.000 TL civarında olacağı görülmektedir. Elektrik giderinin 2.000 TL'si ofisler için, 23.000 TL'si de tam kapasite imalat için hesaplanmaktadır. Aynı şekilde doğal gaz için 1.000 TL'si ofisler için, 9.000 TL'sinin de tam kapasite imalat için hesaplanmaktadır.

5.3.2.5. Gelirler

Satış fiyatı olarak, yapılan piyasa araştırması ortalamalarına göre 40,00 TL'nin uygun olacağı düşünülmektedir. Kapasiteye göre yıllık satışlar tabloda verilmektedir.

YILLAR	Satış Miktarı – Adet	Birim Fiyatı – TL/Adet	Satış Geliri – TL	Toplam Satış Gelirleri – TL
1. YIL	500.000	40,00	20.000.000,00	20.000.000,00
2. YIL	750.000	40,00	30.000.000,00	30.000.000,00
3. YIL	1.000.000	40,00	40.000.000,00	40.000.000,00
4. YIL	1.000.000	40,00	40.000.000,00	40.000.000,00
5. YIL	1.000.000	40,00	40.000.000,00	40.000.000,00
6. YIL	1.000.000	40,00	40.000.000,00	40.000.000,00
7. YIL	1.000.000	40,00	40.000.000,00	40.000.000,00
8. YIL	1.000.000	40,00	40.000.000,00	40.000.000,00
9. YIL	1.000.000	40,00	40.000.000,00	40.000.000,00
10. YIL	1.000.000	40,00	40.000.000,00	40.000.000,00
				370.000.000,00

Tablo 32: Alüminyum Tencere Satış Gelirleri

5.3.2.6. Giderler

Gider Unsurları	Miktar	Birim	Birim Fiyat – TL	Toplam Tutar – TL	Sabit (%)	Değişken (%)	Giderdeki Payı (%)
A. ÜRETİM GİDERLERİ							
1. Direkt İlk Madde ve Malzeme				25.200.000,00			%88,15
1.1. İlk Madde Kullanımı				22.950.000,00			%80,28
- 35 cm çaplı 3 mm kalınlığında alüminyum daire	1.000.000	Adet	12,00	12.000.000,00	%0	%100	41,98
- İç yapışmazlık kimyasalı kaplama	1.000.000	Adet	1,75	1.750.000,00	%0	%100	6,12
- Dış yapışmazlık kimyasalı boya	1.000.000	Adet	1,75	1.750.000,00	%0	%100	6,12
- Maça	1.000.000	Adet	0,50	500.000,00	%0	%100	1,75
- Kulp	1.000.000	Adet	5,00	500.000,00	%0	%100	1,75
- Cam Kapak	1.000.000	Adet	4,75	4.750.000,00	%0	%100	16,62

- Bakalit Tepe	1.000.000	Adet	1,70	1.700.000,00	%0	%100	5,95
1.2. Yardımcı Madde				2.250.000,00			%7,87
- Naylon Torba + Bez Torba	1.000.000	Adet	0,55	550.000,00	%0	%100	1,92
- Kutu	1.000.000	Adet	1,70	1.700.000,00	%0	%100	5,95
2. Direkt İşçilik Giderleri				1.321.278,00			%4,62
2.1. Usta	5	Kişi	49.350,00	246.750,00	%0	%100	0,86
2.2. Asgari Ücretli İşçi (İşveren Maliyeti 2.558,40 TL)	35	Kişi	30.700,80	1.074.528,00	%0	%100	3,76
3. Genel Üretim Giderleri	12			1.074.250,00			%3,76
3.1. Elektrik Giderleri	12	Ay	23.000,00	276.000,00	%0	%100	0,96
3.2. Su, Gaz Giderleri	12	Ay	9.000,00	108.000,00	%0	%100	
3.2. Haberleşme Giderleri	12	Ay	500,00	6.000,00	%0	%100	0,02
3.3. Bakım Onarım Giderleri	1	Yıl	74.250,00	74.250,00	%0	%100	0,26
3.4. Sigorta Giderleri	1	Yıl	550.000,00	550.000,00	%0	%100	1,92
3.5. Diğer Giderleri	12	Ay	5.000,00	60.000,00	%0	%100	0,21
4. Genel Yönetim Giderleri				748.200,00			%2,61
4.1. Personel Giderleri	12	Kişi	49.350,00	592.200,00	%100	%0	2,07
4.2. Elektrik Giderleri	12	Ay	2.000,00	24.000,00	%100	%0	0,08
4.3. Su, Gaz Giderleri	12	Ay	1.000,00	12.000,00	%100	%0	0,04
4.4. Yakıt Giderleri	12	Ay	3.000.000	36.000,00	%100	%0	0,12
4.5. Haberleşme Giderleri	12	Ay	1.000,00	12.000,00	%100	%0	0,04
4.6. Bakım Onarım Giderleri	12	Ay	1.000,00	12.000,00	%100	%0	0,04
4.7. Diğer Giderleri	12	Ay	5.000,00	60.000,00	%100	%0	0,21
TOPLAM ÜRETİM GİDERLERİ (1+2+3+4)				28.343.728,00			%99,15

5. Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri				242.850,00			%0,85
5.1. Personel Giderleri	3	Kişi	49.350,00	148.050,00	%100	%0	0,52
5.2. Yakıt Giderleri	12	Ay	2.400,00	28.800,00	%100	%0	0,10
5.3. Haberleşme Giderleri	12	Ay	1.000,00	12.000,00	%100	%0	0,04
5.4. Bakım Onarım Giderleri	4	Yıl	1.500,00	6.000,00	%100	%0	0,02
5.5. Diğer Giderler	12	Ay	4.000,00	48.000,00	%100	%0	0,16
TOPLAM ÜRETİM GİDERLERİ (1+2+3+4+5)				28.586.578,00			%100

Tablo 33: Alüminyum Tencere İmalatı Tam Kapasitede Yıllık İşletme Giderleri

TOPLAM ÜRETİM GİDERLERİ	
Sabit Giderler Toplamı	748.200,00
Değişken Giderler Toplamı	27.595.528,00
TOPLAM İŞLETME GİDERLERİ	
Sabit Giderler Toplamı	991.050,00
Değişken Giderler Toplamı	27.595.528,00

Tablo 34: Toplam Üretim ve İşletme Giderleri

5.3.2.6.1. Üretim Giderleri

ÜRETİM GİDERLERİ	1. YIL	2. YIL	3. YIL	4. YIL	5. YIL	6. YIL	7. YIL	8. YIL	9. YIL	10. YIL	
1. Direkt İlk Madde ve Malzeme	12.600.000,00	18.900.000,00	25.200.000,00	25.200.000,00	25.200.000,00	25.200.000,00	25.200.000,00	25.200.000,00	25.200.000,00	25.200.000,00	
1.1. İlk Madde Kullanımı	11.475.000,00	17.212.500,00	22.950.000,00	22.950.000,00	22.950.000,00	22.950.000,00	22.950.000,00	22.950.000,00	22.950.000,00	22.950.000,00	
1.2. Yardımcı Madde	1.125.000,00	1.687.500,00	2.250.000,00	2.250.000,00	2.250.000,00	2.250.000,00	2.250.000,00	2.250.000,00	2.250.000,00	2.250.000,00	
2. Direkt İşçilik Giderleri	660.639,00	990.958,90	1.321.278,00	1.321.278,00	1.321.278,00	1.321.278,00	1.321.278,00	1.321.278,00	1.321.278,00	1.321.278,00	
3. Genel Üretim Giderleri	537.125,00	805.687,50	1.074.250,00	1.074.250,00	1.074.250,00	1.074.250,00	1.074.250,00	1.074.250,00	1.074.250,00	1.074.250,00	
3.1. Elektrik Giderleri	138.000,00	207.000,00	276.000,00	276.000,00	276.000,00	276.000,00	276.000,00	276.000,00	276.000,00	276.000,00	
3.2. Su, Gaz Giderleri	54.000,00	81.000,00	108.000,00	108.000,00	108.000,00	108.000,00	108.000,00	108.000,00	108.000,00	108.000,00	
3.3. Haberleşme Giderleri	3.000,00	4.500,00	6.000,00	6.000,00	6.000,00	6.000,00	6.000,00	6.000,00	6.000,00	6.000,00	
3.4. Bakım Onarım Giderleri	37.125,00	55.687,50	74.250,00	74.250,00	74.250,00	74.250,00	74.250,00	74.250,00	74.250,00	74.250,00	
3.5. Sigorta Giderleri	275.000,00	412.500,00	550.000,00	550.000,00	550.000,00	550.000,00	550.000,00	550.000,00	550.000,00	550.000,00	
3.6. Diğer Giderler	30.000,00	45.000,00	60.000,00	60.000,00	60.000,00	60.000,00	60.000,00	60.000,00	60.000,00	60.000,00	
TOPLAM ÜRETİM GİDERLERİ (1+2+3)	13.797.767,00	20.696.646,00	27.595.528,00	27.595.528,00	27.595.528,00	27.595.528,00	27.595.528,00	27.595.528,00	27.595.528,00	27.595.528,00	255.258.637,00

Tablo 35: Alüminyum Tencere İmalatı Üretim Giderleri

5.3.2.6.2. Amortismanlar

Sabit Kıymetler	Yatırım Kapsamında Alınacak Sabit Kıymetler Amortismanı			
	Makine-Ekipman – TL	Diğer – TL	Ara Toplam – TL	Toplam Amortisman – TL
1. YIL	247.500,00	0,00	247.500,00	247.500,00
2. YIL	247.500,00	0,00	247.500,00	247.500,00
3. YIL	247.500,00	0,00	247.500,00	247.500,00
4. YIL	247.500,00	0,00	247.500,00	247.500,00
5. YIL	247.500,00	0,00	247.500,00	247.500,00
6. YIL	247.500,00	0,00	247.500,00	247.500,00
7. YIL	247.500,00	0,00	247.500,00	247.500,00
8. YIL	247.500,00	0,00	247.500,00	247.500,00
9. YIL	247.500,00	0,00	247.500,00	247.500,00
10. YIL	247.500,00	0,00	247.500,00	247.500,00
TOPLAM – TL	2.475.000,00	0,00	2.475.000,00	2.475.000,00

Tablo 36: Alüminyum Tencere İmalatı Amortisman Giderleri

5.3.2.6.3. Genel Yönetim Giderleri

GENEL YÖNETİM GİDERLERİ	1. YIL	2. YIL	3. YIL	4. YIL	5. YIL	6. YIL	7. YIL	8. YIL	9. YIL	10. YIL	
1. Personel Giderleri	592.200,00	592.200,00	592.200,00	592.200,00	592.200,00	592.200,00	592.200,00	592.200,00	592.200,00	592.200,00	
2. Elektrik Giderleri	24.000,00	24.000,00	24.000,00	24.000,00	24.000,00	24.000,00	24.000,00	24.000,00	24.000,00	24.000,00	
3. Su, Gaz Giderleri	12.000,00	12.000,00	12.000,00	12.000,00	12.000,00	12.000,00	12.000,00	12.000,00	12.000,00	12.000,00	
4. Yakıt Giderleri	36.000,00	36.000,00	36.000,00	36.000,00	36.000,00	36.000,00	36.000,00	36.000,00	36.000,00	36.000,00	
5. Haberleşme Giderleri	12.000,00	12.000,00	12.000,00	12.000,00	12.000,00	12.000,00	12.000,00	12.000,00	12.000,00	12.000,00	
6. Bakım Onarım Giderleri	12.000,00	12.000,00	12.000,00	12.000,00	12.000,00	12.000,00	12.000,00	12.000,00	12.000,00	12.000,00	
7. Diğer Giderleri	60.000,00	60.000,00	60.000,00	60.000,00	60.000,00	60.000,00	60.000,00	60.000,00	60.000,00	60.000,00	
TOPLAM	748.200,00	748.200,00	748.200,00	748.200,00	748.200,00	748.200,00	748.200,00	748.200,00	748.200,00	748.200,00	7.482.000,00

Tablo 37: Alüminyum Tencere İmalatı Genel Yönetim Giderleri

5.3.2.6.4. Pazarlama Satış ve Dağıtım Giderleri

PAZARLAMA SATIŞ VE DAĞITIM GİDERLERİ	1. YIL	2. YIL	3. YIL	4. YIL	5. YIL	6. YIL	7. YIL	8. YIL	9. YIL	10. YIL	
1. Personel Giderleri	148.050,00	148.050,00	148.050,00	148.050,00	148.050,00	148.050,00	148.050,00	148.050,00	148.050,00	148.050,00	
2. Yakıt Giderleri	28.800,00	28.800,00	28.800,00	28.800,00	28.800,00	28.800,00	28.800,00	28.800,00	28.800,00	28.800,00	
3. Haberleşme Giderleri	12.000,00	12.000,00	12.000,00	12.000,00	12.000,00	12.000,00	12.000,00	12.000,00	12.000,00	12.000,00	
4. Bakım Onarım Giderleri	6.000,00	6.000,00	6.000,00	6.000,00	6.000,00	6.000,00	6.000,00	6.000,00	6.000,00	6.000,00	
5. Diğer Giderleri	48.000,00	48.000,00	48.000,00	48.000,00	48.000,00	48.000,00	48.000,00	48.000,00	48.000,00	48.000,00	
TOPLAM	242.850,00	242.850,00	242.850,00	242.850,00	242.850,00	242.850,00	242.850,00	242.850,00	242.850,00	242.850,00	2.428.500,00

Tablo 38: Alüminyum Tencere İmalatı Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri

5.3.2.7. Gelir – Gider Tablosu

	1. YIL	2. YIL	3. YIL	4. YIL	5. YIL	6. YIL	7. YIL	8. YIL	9. YIL	10. YIL
A. GELİRLER	20.000.000,00	30.000.000,00	40.000.000,00	40.000.000,00	40.000.000,00	40.000.000,00	40.000.000,00	40.000.000,00	40.000.000,00	40.000.000,00
1. Satışlardan Elde Edilen Gelir	20.000.000,00	30.000.000,00	40.000.000,00	40.000.000,00	40.000.000,00	40.000.000,00	40.000.000,00	40.000.000,00	40.000.000,00	40.000.000,00
B. GİDERLER	15.036.314,00	21.935.196,40	28.834.078,00	28.834.078,00	28.834.078,00	28.834.078,00	28.834.078,00	28.834.078,00	28.834.078,00	28.834.078,00
1. Direkt İlk Madde ve Malzeme	12.600.000,00	18.900.000,00	25.200.000,00	25.200.000,00	25.200.000,00	25.200.000,00	25.200.000,00	25.200.000,00	25.200.000,00	25.200.000,00
2. Direkt İşçilik Giderleri	660.639,00	990.958,90	1.321.278,00	1.321.278,00	1.321.278,00	1.321.278,00	1.321.278,00	1.321.278,00	1.321.278,00	1.321.278,00
3. Genel Üretim Giderleri	537.125,00	805.687,50	1.074.250,00	1.074.250,00	1.074.250,00	1.074.250,00	1.074.250,00	1.074.250,00	1.074.250,00	1.074.250,00
4. Genel Yönetim Giderleri	748.200,00	748.200,00	748.200,00	748.200,00	748.200,00	748.200,00	748.200,00	748.200,00	748.200,00	748.200,00
5. Pazarlama Satış Dağıtım Giderleri	242.850,00	242.850,00	242.850,00	242.850,00	242.850,00	242.850,00	242.850,00	242.850,00	242.850,00	242.850,00
6. Amortismanlar	247.500,00	247.500,00	247.500,00	247.500,00	247.500,00	247.500,00	247.500,00	247.500,00	247.500,00	247.500,00
C. VERGİLENDİRME ÖNCESİ KAR (A-B)	4.963.686,00	8.064.803,60	11.165.922,00	11.165.922,00	11.165.922,00	11.165.922,00	11.165.922,00	11.165.922,00	11.165.922,00	11.165.922,00
D. VERGİ İNDİRİMİ VE İSTİSNALAR (%90)	4.467.317,40	823.266,17	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
E. VERGİ İNDİRİMİ SONRASI KAR (C-D)	496.368,60	7.241.537,43	11.165.922,00	11.165.922,00	11.165.922,00	11.165.922,00	11.165.922,00	11.165.922,00	11.165.922,00	11.165.922,00
F. VERGİLER (C-D)*Vergi Oranı (%)	109.201,09	1.593.138,23	2.456.502,84	2.456.502,84	2.456.502,84	2.456.502,84	2.456.502,84	2.456.502,84	2.456.502,84	2.456.502,84
F. VERGİLENDİRME SONRASI KAR (C-E)	4.854.484,91	6.471.665,37	8.709.419,16	8.709.419,16	8.709.419,16	8.709.419,16	8.709.419,16	8.709.419,16	8.709.419,16	8.709.419,16

Tablo 39: Gelir - Gider Tablosu

5.3.2.8. Nakit Akış Tablosu

ENDEKSLER	Yatırım Dönemi	1. YIL	2. YIL	3. YIL	4. YIL	5. YIL	6. YIL	7. YIL	8. YIL	9. YIL	10. YIL
A. NAKİT GİRİŞİ (1+B+C+D+E)	0,00	20.000.000,00	30.000.000,00	40.000.000,00	40.000.000,00	40.000.000,00	40.000.000,00	40.000.000,00	40.000.000,00	40.000.000,00	40.000.000,00
1. Satışlardan Elde Edilen Nakit Girişi	0,00	20.000.000,00	30.000.000,00	40.000.000,00	40.000.000,00	40.000.000,00	40.000.000,00	40.000.000,00	40.000.000,00	40.000.000,00	40.000.000,00
B. DESTEK MİKTARI	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
C. ÖZKAYNAK	5.290.583,57	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
D. BANKA KREDİSİ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
E. AMORTİSMAN	0,00	247.500,00	247.500,00	247.500,00	247.500,00	247.500,00	247.500,00	247.500,00	247.500,00	247.500,00	247.500,00
F. TOPLAM NAKİT ÇIKIŞI (1+G)	5.290.583,57	15.553.397,57	22.193.738,16	29.092.619,76	28.834.078,00	28.834.078,00	28.834.078,00	28.834.078,00	28.834.078,00	28.834.078,00	28.834.078,00
1. Toplam Yatırım Harcamaları	5.290.583,57	517.083,57	258.541,76	258.541,76	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.1 İşletme Sermayesindeki Değişim	0,00	517.083,57	258.541,76	258.541,76	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2. Sabit Yatırım Harcamaları	5.290.583,57	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G. GİDERLER	0,00	15.036.314,00	21.935.196,40	28.834.078,00	28.834.078,00	28.834.078,00	28.834.078,00	28.834.078,00	28.834.078,00	28.834.078,00	28.834.078,00
H. VERGİ	0,00	109.201,09	1.593.138,23	2.456.502,84	2.456.502,84	2.456.502,84	2.456.502,84	2.456.502,84	2.456.502,84	2.456.502,84	2.456.502,84
I. NET NAKİT ÇIKIŞI (A-F-H)	0,00	4.337.401,34	6.213.123,61	8.450.877,40	8.709.419,16	8.709.419,16	8.709.419,16	8.709.419,16	8.709.419,16	8.709.419,16	8.709.419,16
İ. KÜMÜLATİF NET NAKİT AKIŞI	0,00	4.337.401,34	10.550.524,95	19.001.402,35	27.710.821,51	36.420.240,67	45.129.659,83	53.839.078,99	62.548.498,15	71.257.917,31	79.967.336,47

Tablo 40: Alüminyum Tencere İmalatı Tahmini Nakit Akış Tablosu

5.3.2.9. Duyarlılık Analizi

5.3.2.9.1. Net Bugünkü Değer (NBD)

Net bugünkü değer hesaplaması yapılırken yıllık %18,50 iskonto oranı kullanılmıştır.

Yatırım Dönemi	Net Nakit Akışı	Net Nakit Akışlarının Bugünkü Değerleri	Net Nakit Akışların Bugünkü Değerleri Toplamı	Net Bugünkü Değer
	- 5.290.583,57		32.832.883,42	27.542.299,85
1. YIL	4.337.401,34	3.660.254,30		
2. YIL	6.213.123,61	4.424.592,65		
3. YIL	8.450.877,40	5.078.632,06		
4. YIL	8.709.419,16	4.416.881,94		
5. YIL	8.709.419,16	3.727.326,53		
6. YIL	8.709.419,16	3.145.423,23		
7. YIL	8.709.419,16	2.654.365,60		
8. YIL	8.709.419,16	2.293.970,86		
9. YIL	8.709.419,16	1.890.270,86		
10. YIL	8.709.419,16	1.595.165,28		

Tablo 41: Alüminyum Tencere İmalatı Net Bugünkü Değer [NBD] Tablosu

Net Bugünkü Değer = [Net Nakit Girişleri / (1+i)ⁿ] – Yatırım Tutarı

n: Yatırım yılı

i: İndirgeme (iskonto oranı)

Net nakit akışların her bir yıl için iskonto edilerek bugünkü değerleri bulunmuş ve indirgenmiş değerlerin toplamı olarak 32.832.883,42 TL bulunmuştur. Bu değerden yatırım değeri olan 5.290.583,57 TL çıkartıldığında bu yatırımın net bugünkü değeri [NBD] 27.542.299,85 TL olarak hesaplanmıştır.

5.3.2.9.2. Geri Dönüş Süresi

Bu değerlendirmede yatırımın net akışı ile ne kadar sürede geri döneceği hesaplanmaktadır.

Yatırım tutarının yüksek olması, teknoloji ve bina ağırlıklı bir yatırım olması bununla birlikte yatırımdan finansal getiriden çok bölgesel ekonomik fayda beklenmesine rağmen yatırımın geri dönüş süresi 3 yıldır.

$$I = \sum_{t=0}^P F_t + D_t$$

I = Toplam yatırım	D1 = t yılındaki amortisman
P = Geri dönüş süresi	F1+D1 = t yılındaki net nakit akışı
F1 = t yılındaki net kar	

GERİ DÖNÜŞ			
Süre	İşletme Süresi	Net Nakit Akımı	Kümülatif Nakit Akım
Ay	Yıl		
		- 5.290.583,57	- 5.290.583,57
12	1	4.337.401,34	- 953.182,23
12	2	6.213.123,61	5.259.941,38
12	3	8.450.877,40	13.710.818,78
12	4	8.709.419,16	22.420.237,94
12	5	8.709.419,16	31.129.657,10
12	6	8.709.419,16	39.839.076,26
12	7	8.709.419,16	48.548.495,42
12	8	8.709.419,16	57.257.914,58
12	9	8.709.419,16	65.967.333,74
12	10	8.709.419,16	74.676.752,90

Tablo 42: Alüminyum Tencere İmalatı Geri Dönüş Süresi

Gerİ Ödeme Süresi İle İlgili Varsayımlar

- Nakit akım tablolarındaki net değerler elde edilen net kârdır. Bu nedenle net kâr değerleri nakit akım değerlerine eşittir.
- Yatırım geri dönüş süresi yatırım yapıldıktan sonraki 3. yılın ilk çeyreği olarak hesaplanmıştır.

5.3.2.9.3. İç Karlılık Oranı

İç karlılık oranı, projenin net bugünkü değerini sıfıra indirgeyen orandır ve Tablo 43’de gösterilmiştir.

Sabit Yatırım Tutarı:	- 5.290.583,57
2021 Net Nakit Akımı	4.337.401,34
2022 Net Nakit Akımı	6.213.123,61
2023 Net Nakit Akımı	8.450.877,40
2024 Net Nakit Akımı	8.709.419,16
2025 Net Nakit Akımı	8.709.419,16
2026 Net Nakit Akımı	8.709.419,16
2027 Net Nakit Akımı	8.709.419,16
2028 Net Nakit Akımı	8.709.419,16
2029 Net Nakit Akımı	8.709.419,16
2030 Net Nakit Akımı	8.709.419,16
İç Karlılık Oranı	%109

Tablo 43: Alüminyum Tencere İmalatı İç Karlılık Oranı

Yapılan mali analiz sonucunda alüminyum tencere imalatı iç karlılık oranı (IRR) %109 olarak bulunmuştur. İç verimlilik oranının kabul edilen ortalamaların çok üzerinde çıkmasının en önemli nedeni proje kapsamında bina yapım giderleri, personel giderleri, idari maliyetler ve ofis maliyetlerinin

proje yürütücüsü tarafından %50 oranında eş finansman olarak sunulması ve elde edilecek gelirin oldukça yüksek olmasından kaynaklıdır. İndirgeme oranı olarak %18.50 belirlenmiştir. Projenin hesaplamaya esas ekonomik ömrü ise 10 yıl alınmıştır.

5.3.2.9.4. Başabaş Noktası Analizi

Başabaş analizi çerçevesinde yıllık işletme giderleri sabit ve değişken giderler olarak ayrılmıştır.

Aşağıdaki tablolarda da detayı verildiği şekilde başa baş noktası analizi yapıldığında 998.830,64 adet ve parasal karşılığının da 39.953.225,60 TL olduğu görülmektedir.

Üretim Adedi	Sabit Maliyetler	Değişken Maliyetler	Toplam Maliyetler
9.250.000	12.385.500,00	255.258.637,00	267.644.137,00

Tablo 44: Alüminyum Tencere İmalatı 10 yıl için Sabit ve Değişken Giderler Toplamı

Buradaki hesaplamalarda, üretim giderleri değişken maliyetler olarak; amortisman giderleri, genel yönetim giderleri ve pazarlama, satış, dağıtım giderleri toplamı da sabit maliyetler olarak dikkate alınmaktadır. Değişken maliyet 255.258.637,00 TL, 9.250.000 üretim adedine bölüldüğünde de değişken birim maliyet 27,60 olarak bulunmaktadır.

Değişken Birim Maliyeti	27,60
Sabit Maliyetler	12.385.500,00
Birim Fiyatı	40,00
Birim Başabaş Noktası (Adet)	998.830,64
Başabaş Noktası (TL)	39.953.225,60

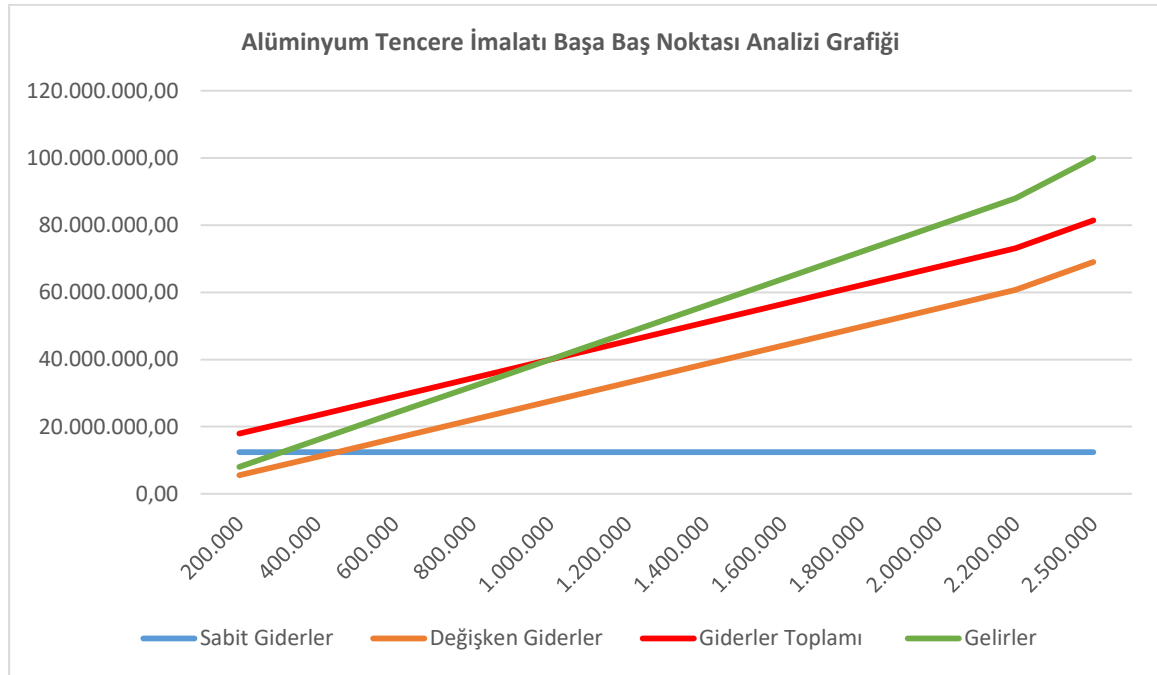
Tablo 45: Alüminyum Tencere İmalatı Başa Baş Noktası

Birim	Sabit Maliyetler	Değişken Maliyetler	Toplam Maliyet	Gelir	Kar
0	12.385.500,00	0	12.385.500,00	0	-12.385.500,00
100.000	12.385.500,00	2.760.000,00	15.145.500,00	4.000.000,00	-11.145.500,00
200.000	12.385.500,00	5.520.000,00	17.905.500,00	8.000.000,00	-9.905.500,00
300.000	12.385.500,00	8.280.000,00	20.665.500,00	12.000.000,00	-8.665.500,00
400.000	12.385.500,00	11.040.000,00	23.425.500,00	16.000.000,00	-7.425.500,00
500.000	12.385.500,00	13.800.000,00	26.185.500,00	20.000.000,00	-6.185.500,00
600.000	12.385.500,00	16.560.000,00	28.945.500,00	24.000.000,00	-4.945.500,00
700.000	12.385.500,00	19.320.000,00	31.705.500,00	28.000.000,00	-3.705.500,00
800.000	12.385.500,00	22.080.000,00	34.465.500,00	32.000.000,00	-2.465.500,00
900.000	12.385.500,00	24.840.000,00	37.225.500,00	36.000.000,00	-1.225.500,00
1.000.000	12.385.500,00	27.600.000,00	39.985.500,00	40.000.000,00	14.500,00

1.100.000	12.385.500,00	30.360.000,00	42.745.500,00	44.000.000,00	1.254.500,00
1.200.000	12.385.500,00	33.120.000,00	45.505.500,00	48.000.000,00	2.494.500,00
1.300.000	12.385.500,00	35.880.000,00	48.265.500,00	52.000.000,00	3.734.500,00
1.400.000	12.385.500,00	38.640.000,00	51.025.500,00	56.000.000,00	4.974.500,00
1.500.000	12.385.500,00	41.400.000,00	53.785.500,00	60.000.000,00	6.214.500,00
1.600.000	12.385.500,00	44.160.000,00	56.545.500,00	64.000.000,00	7.454.500,00
1.700.000	12.385.500,00	46.920.000,00	59.305.500,00	68.000.000,00	8.694.500,00
1.800.000	12.385.500,00	49.680.000,00	62.065.500,00	72.000.000,00	9.934.500,00
1.900.000	12.385.500,00	52.440.000,00	64.825.500,00	76.000.000,00	11.174.500,00
2.000.000	12.385.500,00	55.200.000,00	67.585.500,00	80.000.000,00	12.414.500,00
2.100.000	12.385.500,00	57.960.000,00	70.345.500,00	84.000.000,00	13.654.500,00
2.200.000	12.385.500,00	60.720.000,00	73.105.500,00	88.000.000,00	14.894.500,00
2.300.000	12.385.500,00	63.480.000,00	75.865.500,00	92.000.000,00	16.134.500,00
2.400.000	12.385.500,00	66.240.000,00	78.625.500,00	96.000.000,00	17.374.500,00
2.500.000	12.385.500,00	69.000.000,00	81.385.500,00	100.000.000,00	18.614.500,00

Tablo 46: Alüminyum Tencere İmalatı Başa Baş Noktası Analizi

Başabaş noktası analizinin grafik gösterimi de aşağıda Grafik 15'de verilmektedir. Buna göre sabit gider mavi renk ile değişken gider turuncu renk ile ve toplamı kırmızı renk ile grafikte belirtilmektedir. Gelir kısmı ise yeşil renk ile grafikte gösterilmektedir. Kesiştikleri nokta olan 998.830,64 adet başabaş noktası olmaktadır.

Grafik 15: Alüminyum Tencere İmalatı Başa Baş Noktası Analizi Grafiği

5.3.2.9.5. Proforma Gelir Tablosu

KALEMLER	2020	2021	2022
Brüt Satışlar	20.000.000,00	30.000.000,00	40.000.000,00
Satış İndirimleri (-)	0,00	0,00	0,00
Net Satışlar	20.000.000,00	30.000.000,00	40.000.000,00
Satışların Maliyeti (-)	14.045.267,00	20.944.146,00	27.843.028,00
BRÜT SATIŞ KARI (ZARARI)	5.954.733,00	9.055.854,00	12.156.972,00
Faaliyet Giderleri (-)	991.050,00	991.050,00	991.050,00
ESAS FAALİYET KARI (ZARARI)	4.963.683,00	8.064.804,00	11.165.922,00
Olağandışı Gelirler ve Karlar	0,00	0,00	0,00
DÖNEM KARI (ZARARI)	4.963.683,00	8.064.804,00	11.165.922,00
Vergi ve Diğer Yasal Yükümlülük Karşılıkları (-)	109.201	1.593.138,23	2.456.502,84
NET DÖNEM KARI (ZARARI)	4.854.482	6.471.665,77	8.709.419,16

Tablo 47: Alüminyum Tencere İmalatı Proforma Gelir Tablosu

5.3.2.9.6. Fayda / Maliyet Oranı

Fayda / maliyet oranı, projenin yarattığı indirgenmiş faydaların maliyetlere bölünmesiyle elde edilmekte olup, bu oranın 1'in üzerinde olması beklenmektedir. Yapılan değerlendirmede projenin mali net yarar/maliyet oranı (FNB/C) 5,21'dir. Proje kar amacı güdülmeyen bölgenin rekabet gücünü artıran ve sürdürülebilir kılan bir kamu projesidir. Buna rağmen finansal analiz sonuçları olumludur.

5.3.2.9.7. Fizibilite Yatırım Değerlendirme Kriterleri Özet Tablosu

Kriter	Değer
Yatırım Konusu	Çelik/Alüminyum Tencere İmalatı
Tesis Kapasitesi (Adet/Yıl)	1.000.000,00
Toplam Makine Yatırım Tutarı (TL)	2.475.000,00
Toplam Yatırım Tutarı (TL)	5.290.591,51
Toplam Yatırım Tutarı -Toplam Makine Yatırım Tutarı [Fark]*	4.531.083,57
İstihdam (Beyaz Yakalı) – Kişi	15
İstihdam (Mavi Yakalı) – Kişi	40
Net Bugünkü Değer (TL)	27.542.299,85
Geri Ödeme Süresi (Yıl)	3
İç Verim Oranı (%)	%109
Fayda Maliyet Oranı (Karlılık Endeksi)	5,21

Tablo 48: Fizibilite Yatırım Değerlendirme Kriterleri Özet Tablosu

Her yatırımın değerlendirildiği kriterler vardır. Bu kriterlere göre o yatırımın iyi veya kötü olduğu anlaşılmaktadır. Yukarıdaki tabloda da alüminyum tencere için hazırlanan bu fizibilite çalışmasının değerlendirme kriterleri sıralanmaktadır.

Buna göre yatırımın geri ödeme süresi 3 yıldır. İç verim oranı %109 olup, yatırımın net bugünkü değeri 27.542.299,85 TL, Fayda maliyet oranı (karlılık endeksi) de 5,21 çıkmaktadır.

VARSAYIM 2

5.3.3. YATIRIMIN KREDİ KULLANILARAK YAPILMASI HALİNDE FİNANSAL ANALİZ HESAPLAMALARI

5.3.3.1. Toplam Yatırım Bütçesi ve Finansmanı

YATIRIM BÜTÇESİ	YATIRIM YILI	TOPLAM TUTAR (TL) (KDV HARİÇ)
HARCAMALAR		
Arazi Bedeli ve Yapım İşleri	1.950.000,00	1.950.000,00
Makine ve Ekipman Alımları	2.725.000,00	2.725.000,00
Genel Harcamalar	49.250,00	49.250,00
Diğer Harcamalar	49.250,00	49.250,00
İşletme Sermayesi Değişimi	517.083,57	517.083,57
TOPLAM YATIRIM TUTARI	5.290.583,57	5.290.583,57
Finansman Kaynakları		
Öz Kaynak	2.790.583,57	2.790.583,57
Banka Kredisi	2.500.000,00	2.500.000,00
Diğer Kaynaklar	0,00	0,00
FİNANSMAN KAYNAKLARI TOPLAMI	5.290.583,57	5.290.583,57

Toplam yatırım tutarının (5.290.58357 TL) %50'si başvuru sahibinin öz kaynağı (2.790.583,57 TL) ile %50'si kredi (2.500.000,00 TL) kullanılarak finanse edilecektir.

5.3.3.2. Kredi Geri Ödeme

Kredi Geri Ödeme					
Talep Edilen Yatırım Kredisi 2.500.000,00 TL * %13 (Halk Bankası Yatırım Faiz Oranı: %20 – Faiz İndirimi (7 Puan))				2.500.000,00 TL * 0,13 = 325.000,00 TL (Yıllık Faiz Tutarı)	
Yıl	Taksit ayı	Ödenen Taksit	Ödenen Anapara	Ödenen Faiz	Kalan Anapara
2021	6. ay taksit	162.500,00	0,00	162.500,00	2.500.000,00
	12. ay taksit	162.500,00	0,00	162.500,00	2.500.000,00
2022	6. ay taksit	162.500,00	0,00	162.500,00	2.500.000,00

	12. ay taksit	162.500,00	0,00	162.500,00	2.500.000,00
2023	6. ay taksit	579.167,00	416.667,00	162.500,00	2.083.333,00
	12. ay taksit	552.083,65	416.667,00	135.416,65	1.666.666,00
2024	6. ay taksit	525.000,29	416.667,00	108.333,29	1.249.999,00
	12. ay taksit	497.916,94	416.667,00	81.249,94	833.332,00
2025	6. ay taksit	470.833,58	416.667,00	54.167,58	416.665
	12. ay taksit	443.750,23	416.667,00	27.084,23	0
TOPLAM		3.718.751,69	2.500.000,00	1.218.749,69	0

Yatırımın %50 öz kaynak, %50 kredi kullanımı ile yapılacağı varsayılmıştır. Kredi kullanımına ilişkin faiz oranı Halk Bankası Ankara Bölge Müdürü Mustafa HAYTA ile yapılan görüşmeye istinaden belirlenmiştir. Bu görüşme esnasında kullanılacak yatırım kredisinin 2 yıl anapara ödemesiz, 3 yıl anapara+faiz ödemeli olacak şekilde toplam 5 yıl vadeli, %20 faiz oranıyla kullanılacağı belirtilmiştir. Malatya ilinin 6. Bölge'de olması nedeniyle yatırım teşvik kapsamında 7 puan faiz indirimi hesaplamalara dâhil edilerek faiz oranı %13 alınmıştır.

5.3.3.3. İşletme Sermayesi İhtiyacı

UNSURLAR	SÜRE (GÜN)	YILLIK TUTAR (SABİT)	YILLIK TUTAR (DEĞİŞKEN)	İŞLETME SERMAYESİ TUTARI (SABİT) – (A)	İŞLETME SERMAYESİ TUTARI (DEĞİŞKEN) – (B)	TOPLAM (A+B)
1. Hammadde, Malzeme ve Yakıt Stoku				1.400,00	540.000,00	541.400,00
1.1. Hammadde Stoku	7	0,00	22.950.000,00	0,00	500.000,00	500.000,00
1.2. Yardımcı Madde Stoku	7	0,00	2.250.000,00	0,00	40.000,00	40.000,00
1.3. İşletme Malzemesi Stoku	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.4. Yakıt Stoku	7	64.800,00	0,00	1.400,00	0,00	1.400,00
2. Mamul ve Yan Mamul Stoku	-	748.200,00	27.595.528	6.235,00	263.765,00	270.000,00
2.1. Mamul Stoku	3	748.200,00	27.595.528	6.235,00	263.765,00	270.000,00
2.2. Yarı Mamul Stoku	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3. Nakit İhtiyacı	0	0,00	0,00	66.830,12	155.937,00	222.767,12
3.1. Elektrik, Su, Gaz Giderleri	30	36.000,00	384.000,00	3.000,00	32.000,00	35.000,00
3.2. Personel Giderleri	30	740.250,00	1.321.278,00	61.687,50	110.106,50	171.794,00
3.3. Kredi Giderleri	180	1.131.250,65	0,00	579.167,00	0,00	1.131.250,65
3.4. Diğer Nakit İhtiyacı	10	0,00	0,00	2.142,62	13.830,50	15.973,12
4. Hammadde	30	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tam Kapasitede Toplam İşletme Sermayesi İhtiyacı				726.697,24	1.379.404,00	2.658.184,89

Hammadde stokunun, yardımcı madde stokunun ve yakıt stokunun 7 günlük tutulmasının yeterli olacağı varsayılarak tüm yıllık tüketim üzerinden 7 günlük ihtiyaç tespit edilmektedir. Tablo 33’de detayı verildiği üzere toplam üretim giderleri 28.343,728 TL olup, bunun 748.200 TL’lik kısmı sabit, 27.595.528 TL’lik kısmı değişken olup bu rakamlar mamul stoku olarak kabul edilmektedir. Mamul Stokunun da aynı yöntemle 3 gün üzerinden hesabı yapılmaktadır.

Elektrik, gaz giderleri ile personel giderleri aylık hesap edildiği için 30 gün üzerinden, kredi giderleri 6 aylık hesap edildiği için 180 gün üzerinden hesap edilmektedir. Diğer nakit ihtiyacı da 10 gün üzerinden hesaplanmaktadır. Yıllık kapasiteler dikkate alınarak, işletme sermayesi ihtiyacındaki değişim hesaplanarak aşağıdaki tabloda verilmektedir.

UNSURLAR	1. YIL	2. YIL	3. YIL	4. YIL	5. YIL	6. YIL	7. YIL	8. YIL	9. YIL	10. YIL
1. Hammadde, Malzeme ve Yakıt Stoku (1.1. + 1.2. + 1.3. + 1.4.)	270.700,00	406.050,00	541.400,00	541.400,00	541.400,00	541.400,00	541.400,00	541.400,00	541.400,00	541.400,00
1.1. Hammadde Stoku	250.000,00	375.000,00	500.000,00	500.000,00	500.000,00	500.000,00	500.000,00	500.000,00	500.000,00	500.000,00
1.2. Yardımcı Madde Stoku	20.000,00	30.000,00	40.000,00	40.000,00	40.000,00	40.000,00	40.000,00	40.000,00	40.000,00	40.000,00
1.3. İşletme Malzemesi Stoku	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.4. Yakıt Stoku	700,00	1.050,00	1.400,00	1.400,00	1.400,00	1.400,00	1.400,00	1.400,00	1.400,00	1.400,00
2. Mamul ve Yarı Mamul Stoku (2.1. + 2.2.)	135.000,00	202.500,00	270.000,00	270.000,00	270.000,00	270.000,00	270.000,00	270.000,00	270.000,00	270.000,00
2.1. Mamul Stoku	135.000,00	202.500,00	270.000,00	270.000,00	270.000,00	270.000,00	270.000,00	270.000,00	270.000,00	270.000,00
2.2. Yarı Mamul Stoku	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3. Nakit İhtiyacı (3.1. + 3.2. + 3.3.)	436.383,57	492.075,36	1.354.017,80	1.245.684,38	1.137.350,96	222.767,12	222.767,12	222.767,12	222.767,12	222.767,12
3.1. Elektrik, Su, Gaz Giderleri	17.500,00	26.250,00	35.000,00	35.000,00	35.000,00	35.000,00	35.000,00	35.000,00	35.000,00	35.000,00
3.2. Personel Giderleri	85.897,00	128.845,50	171.794,00	171.794,00	171.794,00	171.794,00	171.794,00	171.794,00	171.794,00	171.794,00
3.3. Kredi Giderleri	325.000,00	325.000,00	1.131.250,65	1.022.917,23	914.583,81	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3.4. Diğer Nakit İhtiyacı	7.986,57	11.979,86	15.973,15	15.973,15	15.973,15	15.973,15	15.973,15	15.973,15	15.973,15	15.973,15
Toplam İşletme Sermayesi İhtiyacı (1. + 2. + 3.)	842.083,57	1.100.625,36	2.165.417,80	2.057.084,38	1.948.750,96	1.034.167,12	1.034.167,12	1.034.167,12	1.034.167,12	1.034.167,12
İşletme Sermayesindeki Değişim	842.083,57	258.541,79	1.064.792,44	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

5.3.3.4. Gelir-Gider Tablosu

	1. YIL	2. YIL	3. YIL	4. YIL	5. YIL	6. YIL	7. YIL	8. YIL	9. YIL	10. YIL
A. GELİRLER	20.000.000,00	30.000.000,00	40.000.000,00	40.000.000,00	40.000.000,00	40.000.000,00	40.000.000,00	40.000.000,00	40.000.000,00	40.000.000,00
1. Satışlardan Elde Edilen Gelir	20.000.000,00	30.000.000,00	40.000.000,00	40.000.000,00	40.000.000,00	40.000.000,00	40.000.000,00	40.000.000,00	40.000.000,00	40.000.000,00
B. GİDERLER	15.361.314,00	22.260.196,40	29.965.328,65	29.856.995,23	29.748.661,81	28.834.078,00	28.834.078,00	28.834.078,00	28.834.078,00	28.834.078,00
1. Direkt İlk Madde ve Malzeme	12.600.000,00	18.900.000,00	25.200.000,00	25.200.000,00	25.200.000,00	25.200.000,00	25.200.000,00	25.200.000,00	25.200.000,00	25.200.000,00
2. Direkt İşçilik Giderleri	660.639,00	990.958,90	1.321.278,00	1.321.278,00	1.321.278,00	1.321.278,00	1.321.278,00	1.321.278,00	1.321.278,00	1.321.278,00
3. Genel Üretim Giderleri	537.125,00	805.687,50	1.074.250,00	1.074.250,00	1.074.250,00	1.074.250,00	1.074.250,00	1.074.250,00	1.074.250,00	1.074.250,00
4. Genel Yönetim Giderleri	748.200,00	748.200,00	748.200,00	748.200,00	748.200,00	748.200,00	748.200,00	748.200,00	748.200,00	748.200,00
5. Pazarlama Satış Dağıtım Giderleri	242.850,00	242.850,00	242.850,00	242.850,00	242.850,00	242.850,00	242.850,00	242.850,00	242.850,00	242.850,00
6. Amortismanlar	247.500,00	247.500,00	247.500,00	247.500,00	247.500,00	247.500,00	247.500,00	247.500,00	247.500,00	247.500,00
7. Kredi Giderleri	325.000,00	325.000,00	1.131.250,65	1.022.917,23	914.583,81	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
C. VERGİLENDİRME ÖNCESİ KAR (A-B)	4.638.686,00	7.739.803,60	10.034.671,35	10.143.004,77	10.251.338,19	11.165.922,00	11.165.922,00	11.165.922,00	11.165.922,00	11.165.922,00
D. VERGİ İNDİRİMİ VE İSTİSNALAR (%90)	4.174.817,40	1.115.766,17	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
VERGİ İNDİRİMİ SONRASI KAR	463.868,60	6.624.037,43	10.034.671,35	10.143.004,77	10.251.338,19	11.165.922,00	11.165.922,00	11.165.922,00	11.165.922,00	11.165.922,00
E. VERGİLER (C-D)*Vergi Oranı (%22)	102.051,09	1.457.288,23	2.207.627,70	2.231.461,05	2.255.294,40	2.456.502,84	2.456.502,84	2.456.502,84	2.456.502,84	2.456.502,84
F. VERGİLENDİRME SONRASI KAR (C-E)	4.536.634,91	6.282.515,37	7.827.043,65	7.911.543,72	7.996.043,79	8.709.419,16	8.709.419,16	8.709.419,16	8.709.419,16	8.709.419,16
G. NET NAKİT AKIM	4.536.634,91	6.282.515,37	7.827.043,65	7.911.543,72	7.996.043,79	8.709.419,16	8.709.419,16	8.709.419,16	8.709.419,16	8.709.419,16
H. KÜMÜLATİF NET NAKİT AKIM	4.536.634,91	10.819.150,28	18.646.193,93	26.557.737,65	34.553.781,44	43.263.200,60	51.972.619,76	60.682.038,92	69.391.458,08	78.100.877,24

5.3.3.5. Nakit Akım Tablosu

ENDEKSLER	Yatırım Dönemi	1. YIL	2. YIL	3. YIL	4. YIL	5. YIL	6. YIL	7. YIL	8. YIL	9. YIL	10. YIL
A. NAKİT GİRİŞİ (1+B+C+D+E)	0,00	20.000.000,00	30.000.000,00	40.000.000,00	40.000.000,00	40.000.000,00	40.000.000,00	40.000.000,00	40.000.000,00	40.000.000,00	40.000.000,00
1. Satışlardan Elde Edilen Nakit Girişi	0,00	20.000.000,00	30.000.000,00	40.000.000,00	40.000.000,00	40.000.000,00	40.000.000,00	40.000.000,00	40.000.000,00	40.000.000,00	40.000.000,00
B. DESTEK MİKTARI	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
C. ÖZKAYNAK	2.790.583,57	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
D. BANKA KREDİSİ	2.500.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
E. AMORTİSMAN	0,00	247.500,00	247.500,00	247.500,00	247.500,00	247.500,00	247.500,00	247.500,00	247.500,00	247.500,00	247.500,00
F. TOPLAM NAKİT ÇIKIŞI (1+G)	5.290.583,57	15.878.397,57	22.518.738,16	31.030.121,09	29.856.995,23	29.748.661,81	28.834.078,00	28.834.078,00	28.834.078,00	28.834.078,00	28.834.078,00
1. Toplam Yatırım Harcamaları	5.290.583,57	842.083,57	583.541,76	2.196.043,09	1.022.917,23	914.583,81	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.1 İşletme Sermayesindeki Değişim	0,00	517.083,57	258.541,76	1.064.792,44	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.2. Sabit Yatırım Harcamaları	5.290.583,57	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1.3. Kredi Giderleri	0,00	325.000,00	325.000,00	1.131.250,65	1.022.917,23	914.583,81	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
G. GİDERLER	0,00	15.036.314,00	21.935.196,40	28.834.078,00	28.834.078,00	28.834.078,00	28.834.078,00	28.834.078,00	28.834.078,00	28.834.078,00	28.834.078,00
C. VERGİLENDİRME ÖNCESİ KAR (A-F)	0,00	4.121.602,43	7.481.261,84	8.969.878,91	10.143.004,77	10.251.338,19	11.165.922,00	11.165.922,00	11.165.922,00	11.165.922,00	11.165.922,00

D. VERGİ İNDİRİMİ VE İSTİSNALAR (%90)	0,00	3.709.442,19	1.581.141,38	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
E. VERGİ İNDİRİMİ SONRASI KAR	0,00	412.160,24	5.900.120,46	8.969.878,91	10.143.004,77	10.251.338,19	11.165.922,00	11.165.922,00	11.165.922,00	11.165.922,00	11.165.922,00
H. VERGİ	0,00	90.675,25	1.298.026,50	1.973.373,36	2.231.461,05	2.255.294,40	2.456.502,84	2.456.502,84	2.456.502,84	2.456.502,84	2.456.502,84
I. NET NAKİT ÇIKIŞI (A-F-H)	0,00	4.030.927,18	6.183.235,34	6.996.505,55	7.911.543,72	7.996.043,79	8.709.419,16	8.709.419,16	8.709.419,16	8.709.419,16	8.709.419,16
İ. KÜMÜLATİF NET NAKİT AKIŞI	0,00	4.030.927,18	10.214.162,52	17.210.668,07	25.122.211,79	33.118.255,58	41.827.674,74	50.537.093,90	59.246.513,06	67.955.932,22	76.665.351,38

5.3.3.6. Geri Dönüş Süresi

Bu değerlendirmede yatırımın net nakit akışı ile ne kadar sürede geri döneceği hesaplanmaktadır.

$$I = \sum_{t=0}^P F_t + D_t$$

<i>I = Toplam yatırım</i>	<i>D1 = t yılındaki amortisman</i>
<i>P = Geri dönüş süresi</i>	<i>F1+D1 = t yılındaki net nakit akışı</i>
<i>F1 = t yılındaki net kar</i>	

GERİ DÖNÜŞ			
Süre	İşletme Süresi	Net Nakit Akımı	Kümülatif Nakit Akım
Ay	Yıl		
		- 5.290.583,57	- 5.290.583,57
12	1	4.030.927,18	-1.259.656,36
12	2	6.183.235,34	4.923.578,95
12	3	6.996.505,55	11.920.084,50
12	4	7.911.543,72	19.831.628,22
12	5	7.996.043,79	27.827.672,01
12	6	8.709.419,16	36.537.091,17
12	7	8.709.419,16	45.246.510,33
12	8	8.709.419,16	53.955.929,49
12	9	8.709.419,16	62.665.348,65
12	10	8.709.419,16	71.374.767,81

Geri Ödeme Süresi İle İlgili Varsayımlar

- Nakit akım tablolarındaki net değerler elde edilen net kârdır. Bu nedenle net kâr değerleri nakit akım değerlerine eşittir.
- Yatırım geri dönüş süresi yatırım yapıldıktan sonraki 3. yılın ilk çeyreği olarak hesaplanmıştır.

5.3.3.7. Net Bugünkü Değer

Net bugünkü değer hesaplaması yapılırken yıllık %18,50 iskonto oranı kullanılmıştır.

Yatırım Dönemi	Net Nakit Akışı	Net Nakit Akışlarının Bugünkü Değerleri	Net Nakit Akışların Bugünkü Değerleri Toplamı	Net Bugünkü Değer
	- 5.290.583,57		30.969.019,79	25.678.436,22
1. YIL	4.030.927,18	3.401.626,31		
2. YIL	6.183.235,34	4.403.308,12		
3. YIL	6.996.505,55	4.204.614,00		

4. YIL	7.911.543,72	4.012.248,57		
5. YIL	7.996.043,79	3.422.026,84		
6. YIL	8.709.419,16	3.145.423,23		
7. YIL	8.709.419,16	2.654.365,60		
8. YIL	8.709.419,16	2.239.970,97		
9. YIL	8.709.419,16	1.890.270,86		
10. YIL	8.709.419,16	1.595.165,28		

Net Bugünkü Değer = [Net Nakit Girişleri / (1+i)ⁿ] – Yatırım Tutarı

n: Yatırım yılı

i: İndirgeme (iskonto oranı)

Net nakit akışların her bir yıl için iskonto edilerek bugünkü değerleri bulunmuş ve indirgenmiş değerlerin toplamı olarak 30.969.019,79 TL bulunmuştur. Bu değerden yatırım değeri olan 5.290.583,57 TL çıkartıldığında bu yatırımın net bugünkü değeri [NBD] 25.678.436,22 TL olarak hesaplanmıştır.

5.3.3.8. İç Karlılık Oranı

İç karlılık oranı, projenin net bugünkü değerini sifıra indirgeyen orandır ve aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Sabit Yatırım Tutarı:	- 5.290.583,57
2021 Net Nakit Akımı	4.030.927,18
2022 Net Nakit Akımı	6.183.235,34
2023 Net Nakit Akımı	6.996.505,55
2024 Net Nakit Akımı	7.911.543,72
2025 Net Nakit Akımı	7.996.043,79
2026 Net Nakit Akımı	8.709.419,16
2027 Net Nakit Akımı	8.709.419,16
2028 Net Nakit Akımı	8.709.419,16
2029 Net Nakit Akımı	8.709.419,16
2030 Net Nakit Akımı	8.709.419,16
İç Karlılık Oranı	%102

Yapılan mali analiz sonucunda projenin İç Karlılık Oranı (IRR) %102 olarak bulunmuştur. İç verimlilik oranının kabul edilen ortalamaların üzerinde çıkmasının en önemli nedeni proje kapsamında bina yapım giderleri, personel giderleri, idari maliyetler ve ofis maliyetlerinin %50'sinin proje yürütücüsü öz kaynağıyla finanse edilecek olması ve elde edilecek gelirin yüksek olmasından kaynaklıdır. İndirgeme oranı olarak %18.50 belirlenmiştir. Projenin hesaplamaya esas ekonomik ömrü ise 10 yıl alınmıştır.

5.3.3.9. Başabaş Analizi

Başabaş analizi çerçevesinde yıllık işletme giderleri sabit ve değişken giderler olarak ayrılmıştır.

Aşağıdaki tablolarda da detayı verildiği şekilde başa baş noktası analizi yapıldığında 1.090.060 adet ve parasal karşılığının da 43.602.400,00 TL olduğu görülmektedir.

Üretim Adedi	Sabit Maliyetler	Değişken Maliyetler	Toplam Maliyetler
9.250.000	13.516.750,65	255.258.637,00	268.775.387,65

Buradaki hesaplamalarda, üretim giderleri değişken maliyetler olarak; amortisman giderleri, genel yönetim giderleri ve pazarlama, satış, dağıtım giderleri toplamı da sabit maliyetler olarak dikkate alınmaktadır. Değişken maliyet 255.258.637,00 TL, 9.250.000 üretim adedine bölüldüğünde de değişken birim maliyet 27,60 olarak bulunmaktadır. Tesis %80 kapasiteyle çalıştığında başabaş noktasına ulaşabilmektedir.

Değişken Birim Maliyeti	27,60
Sabit Maliyetler	13.516.750,65
Birim Fiyatı	40,00
Birim Başabaş Noktası (Adet)	1.090.060
Başabaş Noktası (TL)	43.602.400,00

5.3.3.10. Fayda / Maliyet Oranı

Fayda / maliyet oranı, projenin yarattığı indirgenmiş faydaların maliyetlere bölünmesiyle elde edilmekte olup, bu oranın 1'in üzerinde olması beklenmektedir. Yapılan değerlendirmede projenin mali net yarar/maliyet oranı (FNB/C) 4,85'dir.

5.4. SEKTÖRE YÖNELİK TEŞVİKLER VE DESTEKLER

5.4.1. YATIRIM TEŞVİK BELGESİ DESTEĞİ

Yatırım Teşvik Belgesi desteği T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından sağlanan bir destektir. Malatya teşvik sistemi kapsamında 4. Bölge desteklerinden organize sanayi bölgesi içerisinde yer alan yatırımlar 5. Bölge desteklerinden faydalanmaktadır. Bu kapsamda metal mutfak eşyaları üretimi alanında yatırım yapmayı planlayan firmalar için genel ve bölgesel teşviklerden yararlanmaları söz konusudur.

Teşvik sistemi destek unsurları 5 uygulamadan oluşmakta olup bu uygulamalar kapsamında Malatya için sağlanan destek unsurları Tablo 49'da gösterilmiştir.

DESTEK UNSURLARI	Genel Teşvik Uygulamaları	Bölgesel Teşvik Uygulamaları	Öncelikli Yatırımların Teşviki	Büyük Ölçekli Yatırımların Teşviki	Stratejik Yatırımların Teşviki
KDV İstisnası	✓	✓	✓	✓	✓
Gümrük Vergisi Muafiyeti	✓	✓	✓	✓	✓
Vergi İndirimi		✓	✓	✓	✓
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği		✓	✓	✓	✓
Gelir Vergisi Stopajı Desteği*		✓	✓	✓	✓
Sigorta Primi Desteği*		✓	✓	✓	✓
Faiz Desteği		✓	✓		✓
Yatırım Yeri Tahsisi		✓	✓	✓	✓
KDV İadesi**					✓

Tablo 49: Malatya Teşvik Sistemi Destek Unsurları

* Yatırımın Bölgesel, büyük ölçekli ve stratejik teşvik uygulamaları kapsamında ve Malatya Organize Sanayi Bölgelerinde gerçekleştirilmesi halinde sağlanmaktadır.

** Sabit yatırım tutarı 500 Milyon TL üzerinde olan stratejik yatırımlarda sağlanmaktadır.

5.4.1.1. Katma Değer Vergisi İstisnası

Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında yurt içinden ve yurt dışından temin edilecek yatırım malı makine ve teçhizat için **katma değer vergisinin ödenmemesi** şeklinde uygulanmaktadır.

5.4.1.2. Gümrük Vergisi Muafiyeti

Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında yurt dışından temin edilecek yatırım malı makine ve teçhizat için **gümrük vergisinin ödenmemesi** şeklinde uygulanmaktadır.

5.4.1.3. Vergi İndirimi

Vergi indirimi; gelir veya kurumlar vergisinin, yatırım için öngörülen katkı tutarına ulaşınca kadar indirimli olarak uygulanmasıdır.

Bu destek, **stratejik yatırımlar, büyük ölçekli yatırımlar** ve **bölgesel teşvik uygulamaları** çerçevesinde düzenlenen teşvik belgeleri kapsamında sağlanmaktadır.

5.4.1.4. Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği

Yatırım Teşvik Belgesi kapsamı yatırımla sağlanan **ilave istihdam için** ödenmesi gereken sigorta primi işveren hissesinin **asgari ücrete tekabül eden kısmı** belirli bir süre Bakanlıkça karşılanmaktadır.

Büyük ölçekli yatırımlar, stratejik yatırımlar ve bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında düzenlenen teşvik belgeleri için uygulanır.

5.4.1.5. Gelir Vergisi Stopajı Desteği

Yatırım Teşvik Belgesi kapsamı yatırımla sağlanan **ilave istihdam için** ödenmesi gereken gelir vergisi stopajının **asgari ücrete tekabül eden kısmı** 10 yıl süreyle terkin edilmektedir.

Sadece 6. bölgede gerçekleştirilecek yatırımlar için düzenlenen teşvik belgelerinde öngörülmektedir.

5.4.1.6. Sigorta Primi Desteği

Yatırım Teşvik Belgesi kapsamı yatırımla sağlanan **ilave istihdam için** ödenmesi gereken **sigorta primi işçi hissesinin asgari ücrete tekabül eden kısmı** 10 yıl süreyle Bakanlıkça karşılanmaktadır.

Genel teşvik uygulamaları hariç olmak üzere, **sadece 6. Bölgede** gerçekleştirilecek yatırımlar için düzenlenen teşvik belgelerinde öngörülmektedir.

5.4.1.7. Faiz Desteği

Yatırım Teşvik Belgesi kapsamında kullanılan en az bir yıl **vadeli krediler** için sağlanan bir finansman desteğidir.

Teşvik belgesinde kayıtlı **sabit yatırım tutarının %70'ine kadar kullanılan krediye** ilişkin ödenecek faizin veya kâr payının belli bir kısmı T.C. Ticaret Bakanlığı'nca karşılanmaktadır.

Bu destek unsuru, **stratejik yatırımlar, Ar-Ge ve çevre yatırımları ile 3., 4., 5. ve 6. Bölgelerde bölgesel teşvik uygulamaları kapsamında** yapılacak yatırımlar için uygulanmaktadır.

5.4.1.8. Yatırım Yeri Tahsisi

Yatırım Teşvik Belgesi düzenlenmiş büyük ölçekli yatırımlar, stratejik yatırımlar ve bölgesel desteklerden yararlanacak yatırımlar için Maliye Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde yatırım yeri tahsis edilebilmektedir.

5.4.1.9. Katma Değer Vergisi İadesi

Sabit yatırım tutarı 500 milyon Türk Lirasının üzerindeki Stratejik Yatırımlar kapsamında gerçekleştirilen bina-inşaat harcamaları için tahsil edilen KDV'ler iade edilmektedir.

5.4.1.10. Bölgesel Teşvik Uygulamalarında Sağlanan Destek Unsurları

DESTEK UNSURLARI		YATIRIM YERİ	
		OSB Dışı	OSB İçi
KDV İstisnası		VAR	VAR
Gümrük Vergisi Muafiyeti		VAR	VAR
Vergi İndirimi	Yatırıma Katkı Oranı (%)	30	50
Sigorta Primi İşveren Hissesi Desteği	Destek Süresi	6 Yıl	10 Yıl
Yatırım Yeri Tahsisi		VAR	VAR
Faiz Desteği	İç Kredi	4 Puan	7 Puan
	Döviz / Döviz Endeksli Kredi	1 Puan	2 Puan
Sigorta Primi Desteği		YOK	10 Yıl
Gelir Vergisi Stopajı Desteği		YOK	10 Yıl

Tablo 50: Malatya İlinin Yararlanacağı Bölgesel Teşvikler

Malatya ilinde gerçekleştirilecek Bölgesel Teşvik 'den yararlanabilecek yatırım konuları Tablo 51'de verilmiştir.

US-97 Kodu	Bölgesel Teşviklerden Yararlanacak Sektörler	Asgari Yatırım Tutarı / Kapasitesi	Malatya Cazibe Merkezi (6. Bölge) (*)
0121 ve 0122.0	Entegre damızlık hayvancılık yatırımları dahil olmak üzere entegre hayvancılık yatırımları (dipnot 5'te belirtilen asgari kapasite şartlarına uymayan yatırımlar hariç)	500 Bin TL	
0500.0.04	Su ürünleri yetiştiriciliği (balık yavrusu ve yumurtası üretimi dâhil)	500 Bin TL	
15	Gıda ürünleri ve içecek imalatı (dip not 6'da belirtilen yatırım konuları hariç)	1 Milyon	5 milyon TL'nin üzerindeki tüm yatırım konuları (OSB de 1 milyon TL)
17	Tekstil ürünleri imalatı (dip not 8'de belirtilen şartları sağlamayan iplik ve dokuma yatırımları hariç)	Tekstilin aprenmesi konusunda komple yeni yatırım için 10 Milyon TL, tevsi yatırım için 5 Milyon TL ve diğer yatırım cinsleri için 1 Milyon TL	5 milyon TL'nin üzerindeki tüm yatırım konuları (OSB de 1 milyon TL)
		1 milyon TL'nin üzerindeki tevsi yatırımlar	
18	Giyim Eşyası İmalatı	1 milyon TL'nin üzerindeki tevsi yatırımlar	5 milyon TL'nin üzerindeki tüm yatırım konuları (OSB de 1 milyon TL)
1912 ve 1920	Bavul, el çantası, saraciye, ayakkabı vb. imalatı	500 Bin TL	5 milyon TL'nin üzerindeki tüm yatırım konuları (OSB de 500 Bin TL)
20	Ağaç ve mantar ürünleri imalatı (mobilya hariç), hasır ve buna benzer örülerek yapılan maddelerin imalatı	1 Milyon TL	5 milyon TL'nin üzerindeki tüm yatırım konuları (OSB de 1 milyon TL)
21	Kâğıt ve kâğıt ürünleri imalatı	10 Milyon TL	10 milyon TL'nin üzerindeki tüm yatırım konuları
24	Kimyasal madde ve ürünlerin imalatı	500 Bin TL	5 milyon TL'nin üzerindeki tüm yatırım konuları (OSB de 500 Bin TL)

2423	İlaç/eczacılıkta ve tıpta kullanılan kimyasal ve bitkisel kaynaklı ürünlerin imalatı	500 Bin TL	5 milyon TL'nin üzerindeki tüm yatırım konuları (OSB de 500 Bin TL)
26 (2610.0.03.01, 2693.2, 2694.1, 2695.3, 2695.4 hariç)	Metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı (fırınlanmış kilden, kiremit, biriket, tuğla ve inşaat malzemeleri, çimento, inşaat amaçlı beton ürünleri, hazır beton, harç, çok katlı yalıtım camları hariç)	1 Milyon TL	5 milyon TL'nin üzerindeki tüm yatırım konuları (OSB de 1 milyon TL)
2695.1, 2694.2.01, 2694.3.01	Metalik olmayan mineral ürünlerin imalatı; inşaat amaçlı beton ürünleri imalatı, kireç, alçı	1 Milyon TL	5 milyon TL'nin üzerindeki tüm yatırım konuları (OSB de 1 milyon TL)
2720, 273	Demir-çelik dışındaki ana metal sanayi, metal döküm sanayi	1 Milyon TL	5 milyon TL'nin üzerindeki tüm yatırım konuları (OSB de 1 milyon TL)
28	Metal eşya	1 Milyon TL	5 milyon TL'nin üzerindeki tüm yatırım konuları (OSB de 1 milyon TL)
29	Makine ve teçhizat imalatı	500 Bin TL	5 milyon TL'nin üzerindeki tüm yatırım konuları (OSB de 1 milyon TL)
30	Büro, muhasebe ve bilgi işlem makineleri imalatı	500 Bin TL	5 milyon TL'nin üzerindeki tüm yatırım konuları (OSB de 500 Bin TL)
31	Elektrikli makine ve cihazları imalatı	500 Bin TL	5 milyon TL'nin üzerindeki tüm yatırım konuları (OSB de 1 milyon TL.)
32	Radyo, televizyon, haberleşme teçhizatı ve cihazları imalatı	500 Bin TL	5 milyon TL'nin üzerindeki tüm yatırım konuları (OSB de 500 Bin TL)
33	Tıbbi aletler hassas ve optik aletler imalatı	500 Bin TL	5 milyon TL'nin üzerindeki tüm yatırım konuları (OSB de 1 milyon TL.)
361	Mobilya imalatı (sadece plastikten imal edilenler hariç)	1 Milyon TL	5 milyon TL'nin üzerindeki tüm yatırım konuları (OSB de 1 milyon TL.)
5510.1.01, 5510.2.01, 5510.3.02, 5510.5.02, 5510.5.04	Oteller (Dipnot 3)	3 yıldız ve üzeri	

5510.3.01	Öğrenci yurtları	100 öğrenci	
6302.0.01	Soğuk hava deposu hizmetleri	500 m ²	
6302.0.03	Lisanslı depoculuk	500 Bin TL	
80 (809 hariç)	Eğitim hizmetleri (okul öncesi eğitim hizmetleri dâhil, yetişkinlerin eğitilmesi ve diğer eğitim faaliyetleri hariç)	500 Bin TL	
8511.0.01 – 05, 8511.0.99, 8531.0.01 – 03	Hastane yatırımı, huzurevi	Hastane: 500 Bin TL Huzurevi: 100 kişi	
	Akıllı çok fonksiyonlu teknik tekstil	500 Bin TL	
	Atık geri kazanım veya bertaraf tesisleri	500 Bin TL	5 milyon TL'nin üzerindeki tüm yatırım konuları (OSB de 500 Bin TL)
	Seracılık	10 dekar	
	Çağrı merkezleri ve veri hizmetleri	500 Bin TL	

Tablo 51: Malatya Bölgesel Desteklerden Faydalanabilecek Sektörler Ve Bölgeler İtibariyle Asgari Yatırım Tutarları Veya Kapasiteleri – 2019

DİPNOT	AÇIKLAMA
1.	İstanbul ili hariç olmak üzere, Bakanlık tarafından ilan edilen İhtisas Organize Sanayi Bölgelerinde gerçekleştirilecek ihtisas konusundaki yatırımlar, ilgili bölgede seçilmiş sektörler arasında yer almasa dahi bölgesel desteklerden yararlanır.
2.	Havayolu ile yük ve/veya yolcu taşımacılığına yönelik 1. Bölgede uygulanan desteklerden yararlanır. Havayolu taksi işletmeciliği yatırımları teşvik edilmez.
3.	Turizm yatırım/işletme belgeli özel tesis, yayla/dağ evi ve butik otel yatırımlarında "3 yıldız ve üzeri" şartı aranmaz.
4.	6. bölge hariç olmak üzere, sadece kağıt hamurundan başlayan entegre kağıt ve kağıt ürünleri üretimi konusundaki yatırımlar bölgesel desteklerden yararlanabilir.
5.	Entegre hatvancılık yatırımlarında; <ul style="list-style-type: none"> • Süt yönlü büyükbaş entegre yatırımlarında 300 büyükbaş, • Et yönlü büyükbaş entegre yatırımlarında 500 büyükbaş/dönem, • Damızlık büyükbaş entegre yatırımlarında 300 büyükbaş, • Damızlık küçükbaş entegre yatırımlarında 1.000 küçükbaş, • Süt ve et yönlü küçükbaş entegre yatırımlarında 1.000 küçükbaş/dönem, • Kanatlı entegre yatırımlarında 200.000 adet/dönem asgari kapasite şartı aranmaktadır. (Damızlık kanatlı entegre yatırımlarında kapasite şartı aranmaz.)
6.	6. bölge hariç olmak üzere, gıda ürünleri ve içecek imalatı yatırımlarından "şehriye, kuskus, yufka, kadayıf, ekmekek (donuk ekmekek ve ekmekek hamuru hariç), pirinç, rakı, bira, linter pamuğu, çay, fındık kırma/kavurma, hazır çorba ve et suları ve müstahzarları üretimleri ile tahıl ve baklagil tasnif ve ambalajlanması" yatırımları bölgesel desteklerden yararlanamaz.
7.	Derinin tabaklanmasına yönelik yatırımlar sadece organize sanayi bölgelerinde teşvik edilir.
8.	Altıncı Bölge hariç olmak üzere, iplik (yün ipliği, akıllı ve çok fonksiyonlu teknik tekstil hariç) konusunda sadece modernizasyon cinsindeki yatırımlar bölgesel desteklerden yararlanır.

9.	6. bölge hariç olmak üzere, I. grup madenler ve mısır yatırımları ile İstanbul ilinde gerçekleştirilecek maden istihraç ve/veya işleme yatırımları bölgesel desteklerden yararlanamaz.
10.	Aşağıda belirtilen yatırım konuları bulunduğu bölgede uygulanan bölgesel desteklerden yararlanır: a) Müteharrik karakterli araçlar hariç olmak üzere lojistik yatırımları. b) Jeotermal enerji ile veya enerji santralleri atık ısısı ile konut ısıtma/soğutma yatırımları. c) (Mülga: RG-5/10/2016-29848) d) Asgari 5 milyon TL tutarındaki havalimanı ve havalimanı yer hizmetleri yatırımları ile liman ve liman hizmetleri yatırımları (yat limanı ve marina dahil). e) İstanbul İli hariç olmak üzere, rafine edilmiş petrol ürünleri yatırımları. f) 4. ve 5. bölgelerde gerçekleştirilecek cam ve cam ürünleri imalatı konusundaki yatırımlar (çok katlı yapıtım camları hariç). g) Turizm yatırım veya işletme belgeli deniz turizmi tesis yatırımları. h) 5. bölge illerinde aynı organize sanayi bölgesinde gerçekleştirilecek komple yeni cinsindeki iplik, dokuma ve apreleme konularında her üç yatırım konusunu içeren entegre yatırımlardan, iplik ve dokuma kapasitesinin apreleme kapasitesini aşmaması kaydıyla EK-2A ve EK-4'de belirtilen asgari tutarları ayrı ayrı sağlayan yatırımlar. i) 4. ve 5. bölgelerde gerçekleştirilecek kauçuk ve kauçuk ürünleri imalatı konusundaki yatırımlar.
11.	Birden fazla bölgede gerçekleştirilecek bölgesel yatırımlar, görece daha fazla gelişmiş bölgenin desteklerinden yararlanır. Ancak, bölgesel nitelikteki entegrasyon yatırımlarında entegrasyonu oluşturan ve farklı bölgelerde gerçekleştirilecek yatırımlar, ayrı teşvik belgesi düzenlenmesi kaydıyla bulunduğu bölgenin desteklerinden yararlanır.
12.	Asgari 5 milyon TL tutarındaki sondaj yatırımları 2. bölgede uygulanan bölgesel desteklerden yararlanır.
13.	Cazibe Merkezleri Programı kapsamındaki illerde kurulacak çağrı merkezleri ve veri merkezleri, kurulduğu bölgenin bölgesel teşviklerinden herhangi bir asgari yatırım tutarı şartı aranmaksızın yararlanır.

Tablo 52: Bölgesel Teşvik Uygulama Tablosunda Belirtilen Dipnot ve Açıklamalar

5.4.2. İHRACAT DESTEKLERİ

5.4.2.1. Firmaların Yurt Dışı Fuarlara Katılımının Desteklenmesi

T.C. Ticaret Bakanlığı tarafından ihracat yapan firmalara yönelik yurt dışı fuarlara katılım konusunda destek sağlanmaktadır. Bu destekten yararlanmak için tek şart firmanın ihracat yapıyor olmasıdır.

5.4.2.1.1. Desteğe Esas Tutar

- Firmalara, yurt dışı fuar organizasyonlarına veya bireysel katılımı desteklenen sektörel nitelikli uluslararası fuarlara katılımlarında metrekare bazında ödenecek tutardır.
- Yer kirası, Stand, Nakliye ve Ulaşım ile ilgili giderler esas alınarak belirlenir.

- ❖ Genel Fuarlarda: 50.000,00 TL
- ❖ Sektörel Fuarlarda: 75.000,00 TL
- ❖ Prestijli Fuarlarda: 250.000,00 TL

5.4.2.2. Pazara Giriş Desteği

T.C. Ticaret Bakanlığı tarafından ihracat yapan firmalara yönelik yurt dışı pazarlara giriş konusunda destek sağlanmaktadır. Bu destekten yararlanmak için tek şart firmanın ihracat yapıyor olmasıdır.

PAZARA GİRİŞ	DESTEK %	DESTEK LİMİTİ	SÜRE/ADET	FAYDALANICI
Yurtdışı Pazar Araştırması Gezisi (Ulaşım, Konaklama)	70	5.000 \$/Seyahat	10 Adet/Yıl	Sınai / Ticari Şirketler
Pazara Giriş (Rapor; Şirket Satın Almaya Yönelik Danışmanlık)	60	200.000 \$/Yıl	Yıllık	Sınai / Ticari Şirketler
	75	200.000 \$/Yıl	Yıllık	İş Birliği Kuruluşları
İleri Teknolojiye Sahip Şirket Satın Almaya Yönelik Danışmanlık	75	500.000 \$/Yıl	Yıllık	Sınai / Ticari Şirketler
Alım Heyeti (Ulaşım, Konaklama, Tanıtım ve Organizasyon)*	50	75.000 \$/Program	Sayı Sınırı Yoktur	İş Birliği Kuruluşları
Sektörel Ticaret Heyeti (Ulaşım, Konaklama, Tanıtım ve Organizasyon)*	50	100.000 \$/Program	Sayı Sınırı Yoktur	İş Birliği Kuruluşları
E-Ticaret Sitelerine Üyelik	80	2.000 \$/Şirket	5 Site ve 3 Yıl	İş Birliği Kuruluşları

Tablo 53: Pazara Giriş Desteği Bilgileri

5.4.2.3. Yurtdışı Birim Desteği

T.C. Ticaret Bakanlığı tarafından ihracat yapan firmalara yönelik yurt dışı pazarlara giriş konusunda destek sağlanmaktadır. Bu destekten yararlanmak için tek şart firmanın ihracat yapıyor olmasıdır.

DESTEK KALEMİ	DESTEK %	DESTEK LİMİTİ	SÜRE/ADET	FAYDALANICI
Birim Kira	40-50	75.000\$ - 120.000\$ / Birim Başına Yıllık	4 Yıl / Ülke Firma Başına 25 Birim	Şirketler / İş Birliği Kuruluşları
Tanıtım Faaliyetleri	60	150.000\$ - 250.000\$ / Ülke, Yıl	4 Yıl	Şirketler/ İş Birliği Kuruluşları
Yurtdışı Marka Tescili	50	50.000\$ / Yıl	4 Yıl	Şirketler

Tablo 54: Yurt Dışı Birim Desteği

5.4.2.4. Tasarım Desteği

Tasarım Desteği					
Destek Kalemi	Destek Oranı (%)	Destek Limiti		Süre/Adet	Faydalanıcı
		Tasarımcı Şirketleri	Tasarım Ofisleri		
Reklam, Tanıtım, Pazarlama	%50	300.000\$/Yıl	150.000\$/Yıl	4 YIL	Tasarımcı Şirketleri – Tasarım Ofisleri
Kira		200.000\$/Yıl	100.000\$/Yıl		
Kurulum/Dekorasyon Giderleri		100.000\$/Yıl	50.000\$/Yıl		
Patent, Faydalı Model ve Endüstriyel Tasarım Tescilli Giderleri		50.000\$/Yıl	50.000\$/Yıl		
Tasarımcıların Brüt Maaş Giderleri		150.000\$/Yıl	200.000\$/Yıl		
Danışmanlık Giderleri		200.000\$/Yıl	100.000\$/Yıl		
Tanıtım (Tasarım Yarışmaları Organizasyonları vb.)	%50	300.000\$/Yıl		Faaliyet Bazında Destek	İş Birliği Kuruluşları
Tasarım Yarışmalarında Dereceye Giren Tasarımcıların Yurt Dışı Eğitim ve Yaşam Giderleri	Yıllık Azami 60 Tasarımcı	1.500\$/Yıl			

Tablo 55: Tasarım Desteği

5.4.2.5. Tasarım ve Ürün Geliştirme Projelerinin Desteklenmesi

Tasarım ve Ürün Geliştirme Projelerinin Desteklenmesi				
Tasarım ve Ürün Geliştirme Projelerinin Desteklenmesi	Destek Oranı (%)	Destek Limiti	Süre/Adet	Faydalanıcı
Destek Kalemi	%50			
Tasarımcı Modelist Mühendis Brüt Maaş Giderleri		1.000.000\$/Proje Başına	3+2 Yıl	Şirketler
Alet Teçhizat Malzeme Yazılım Giderleri		250.000\$/Proje Başına		
Seyahat ve Web Sitesi Üyelik Giderleri		150.000\$/Proje Başına		

Tablo 56: Tasarım ve Ürün Geliştirme Desteği

5.4.2.6. Yurtiçi Fuarlar

Destek Kalemi	Destek Oranı (%)	Destek Limiti	Süre/Adet	Faydalancı
Tanıtım	%50	Yurt Dışında Yapılan Faaliyetlerde 150.000 Dolar - Yurt İçinde Yapılan Faaliyetlerde 50.000 Dolar	Aynı Yurtiçi Fuar için 10 defa faydalandırılır.	Organizatör
Yer Kirası ve Stand Konstrüksiyon	%50	30.000,00 TL	-	Katılımcı

Tablo 57: Yurtiçi Fuar Desteği

5.4.2.7. KOGEB KOBİ-GEL Destek Programı

Destek unsurları, Proje Teklif Çağrısı özelinde konunun özelliği dikkate alınarak değişiklik arz edecektir. Program kapsamında desteklenecek proje giderleri Proje Teklif Çağrısında belirlenir ve belirlenen esaslar dâhilinde desteklenecek proje giderlerine Kurul karar verir. Ancak; gayrimenkul alım, bina inşaat, tefrişat, taşıt aracı alım ve kiralama, proje ile ilişkilendirilmemiş personel giderleri ve diğer maliyetler ile vergi, resim ve harçlar, sosyal güvenlik primleri desteklenmez.

Personel giderleri, net ücret (asgari geçim indirim, ikramiye, prim vb. ek ödemeler hariç) üzerinden desteklenir. Proje kapsamında desteklenmesi uygun görülen gider grupları toplamı ile destek türleri, Proje Teklif Çağrısında belirlenen üst limit, oran ve varsa gider kısıtlarını geçmeyecek şekilde Kurul tarafından belirlenir.

Proje Süresi	En az 6 En Fazla 36 Ay (+6) Ay
Destek Üst Limiti	Geri Ödemesiz Destek - En fazla 300.000 TL Geri Ödemeli Destek - En fazla 700.000 TL
Proje Destek Oranı	1. ve 2. Bölgelerde en fazla %60 3., 4., 5. ve 6. Bölgelerde en fazla %80

Tablo 58: KOBİ-GEL Destek Programı

5.4.2.8. İş Birliği – Güç Birliği Destek Programı

İşletmelerin birbirleriyle ve/veya büyük işletmelerle;

- Kapasite, verimlilik, ürün çeşitliliği ve kalitelerini artırmaları amacıyla ortak imalat,
- Müşteri istekleri ve pazarın talebinin karşılanması amacıyla ortak tasarım, ürün ve hizmet geliştirmeleri,
- Ürün ve hizmet kalitelerini geliştirmeleri amacıyla ortak laboratuvar,
- Pazar paylarını artırmaları ve marka imajı oluşturmaları amacıyla ortak pazarlama,
- Beceri ve kabiliyetlerini geliştirmeleri ve değer zincirlerine katılmaları amacıyla yapılan işbirlikleri ve bunlara benzer karşılıklı fayda sağlanan, maliyet düşürücü ve rekabet avantajı sağlayıcı nitelikteki işbirliği projeleri desteklenir.

İŞLETİCİ KURULUŞ MODELİ					
İşletici Kuruluşun Teknoloji Alanı	Asgari KOBİ Sayısı	İşletici Kuruluş Proje Destek Üst Limiti (TL)			Toplam Üst Limit (TL)
		Geri Ödemesiz	Geri Ödemeli	Toplam	
Yüksek	2	2 Milyon	3 Milyon	5 Milyon	5 Milyon
Orta Yüksek	3	2 Milyon	3 Milyon	5 Milyon	5 Milyon
Diğer	5	2 Milyon	3 Milyon	5 Milyon	5 Milyon
* Büyük işletme ile işbirliği yapılması durumunda asgari KOBİ sayısı 1 (bir)'dir.					
PROJE ORTAKLIĞI MODELİ					
Projenin Teknoloji Alanı	Asgari KOBİ Sayısı	Her Bir Proje Ortağı İşletme için Destek Üst Limiti (TL)			Toplam Üst Limit (TL)
		Geri Ödemesiz	Geri Ödemeli	Toplam	
Yüksek	2	1 Milyon	1 Milyon	2 Milyon	10 Milyon
Orta Yüksek	3	500 Bin	500 Bin	1 Milyon	10 Milyon
Diğer	5	250 Bin	500 Bin	750 Bin	5 Milyon
* Büyük işletme ile işbirliği yapılması durumunda asgari KOBİ sayısı 1 (bir)'dir.					

Tablo 59: İş Birliği - Güç Birliği Destek Programı

5.4.2.9. Ar-Ge ve İnovasyon Destek Programı

Ar-Ge ve İnovasyon Programının amacı; bilim ve teknolojiye dayalı yeni fikir ve buluşlara sahip küçük ve orta ölçekli işletmeler ile girişimcilerin geliştirilmesi, yeni ürün, yeni süreç, bilgi ve/veya hizmet üretilmesi konularında yürütülen projelerin KOSGEB tarafından desteklenmesidir.

		DESTEK ÜST LİMİTİ (TL)	DESTEK ORANI (%)
İşlik Desteği		İşliklerden bedel alınmaz	
Kira Desteği		30.000,00 (Teknopark içi)	%75
		24.000,00 (Teknopark dışı)	
Makine-Teçhizat, Donanım, Hammadde, Yazılım ve Hizmet Alım Giderleri Desteği		150.000,00	%75*
Makine-Teçhizat, Donanım, Hammadde, Yazılım ve Hizmet Alım Giderleri Desteği (Geri Ödemeli)		300.000,00	%75*
Personel Desteği		150.000,00	%75
Başlangıç Desteği		20.000,00	%100
Proje Geliştirme Desteği	Proje Danışmanlık Desteği	25.000,00	%75
	Eğitim Desteği	10.000,00	
	Sınai ve Fikri Mülkiyet Hakları Desteği	20.000,00	
	Proje Tanıtım Desteği	5.000,00	
	Yurtiçi-yurtdışı Kongre/Konferans/Fuar Ziyareti/Teknoloji İşbirliği Ziyareti Desteği	15.000,00	
	Test, Analiz, Belgelendirme Desteği	25.000,00	
* Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca 13/09/2014 tarih ve 29118 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan SGM 2014/35 sayılı Yerli Malı Tebliği’ne uygun olarak alınmış yerli malı belgesi ile tefrik edilmesi durumunda, destek oranlarına %15 (onbeş) ilave edilir.			

Tablo 60: Ar-Ge ve İnovasyon Desteği

5.4.2.10. Endüstriyel Uygulama Destek Programı

Endüstriyel Uygulama Programı kapsamı; yeni bir ürün/hizmetin; üretilmesi, kalitesinin artırılması, maliyet düşürücü nitelikte yeni tekniklerin uygulamaya alınması, ürün veya süreçlerinin pazara uygun biçimde ticarileştirilmesi amacıyla hazırlanan projelerin KOSGEB tarafından desteklenmesidir.

	DESTEK ÜST LİMİTİ (TL)	DESTEK ORANI (%)
Kira Desteği	18.000,00	%75
Makine-Teçhizat, Donanım, Sarf Malzemesi, Yazılım ve Tasarım Giderleri Desteği	150.000,00	%75*
Makine-Teçhizat, Donanım, Sarf Malzemesi, Yazılım ve Tasarım Gid. Desteği (Geri Ödemeli)	500.000,00	%75*
Personel Gideri Desteği	150.000,00	%75
* Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığınca 13/09/2014 tarih ve 29118 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan SGM 2014/35 sayılı Yerli Malı Tebliği’ne uygun olarak alınmış yerli malı belgesi ile tefrik edilmesi durumunda, destek oranlarına %15 (onbeş) ilave edilir.		

Tablo 61: Endüstriyel Uygulama Destek Programı

5.4.2.11. İşletme Geliştirme Destek Programı

DESTEK KALEMLERİ	DESTEK ÜST LİMİTİ (TL)	DESTEK ORANI (%)
Yurt İçi Fuar Desteği	50.000,00	%60
Yurt Dışı İş Gezisi Desteği	20.000,00*	
Nitelikli Eleman İstihdam Desteği	50.000,00**	
Eğitim Desteği	20.000,00	
Enerji Verimliliği Desteği	35.000,00	
Tasarım Desteği	25.000,00	
Sınai Mülkiyet Hakları Desteği	30.000,00***	
Belgelendirme Desteği	30.000,00***	
Test ve Analiz Desteği	30.000,00	
(*) KOSGEB KOBİ ve Girişimcilik Ödülleri kapsamında her yıl belirlenen finalistler, KOSGEB tarafından düzenlenen yurt dışı iş gezisi programından bir defaya mahsus olmak üzere üst limitler dikkate alınmaksızın %100 (yüz) oranında desteklenir.		
(**) Nitelikli Eleman İstihdam Desteği kapsamında istihdam edilecek elemanın; yeni mezun, kadın, engelli, birinci derece şehit yakını veya gazi olması halinde destek oranına %20 (yirmi) ilave edilir.		
(***) TSE ve TÜRKPATENT’ten alınacak belgeler, %100 (yüz) oranında desteklenir.		

Tablo 62: İşletme Geliştirme Desteği

5.4.2.12. TÜBİTAK – 1501 Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı

Amaç özel sektör kuruluşlarının, Ar-Ge faaliyetlerini teşvik ederek, Ar-Ge yeteneğinin yükseltilmesine katkıda bulunmaktır. Sektör ve büyüklüğüne bakılmaksızın ülkemizde yerleşik tüm sermaye şirketleri başvuru yapabilmektedir.

“Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu Teknoloji ve Yenilik Destek Programlarına İlişkin Yönetmelik” ve “Sanayi Araştırma Teknoloji Geliştirme Ve Yenilik Projeleri Destekleme Programı Uygulama Esasları” uygun olarak yürütülen program kapsamında 2018 yılında yapılan düzenlemeyle, büyük kuruluşların desteklenen projelerindeki harcamaları %60, KOBİ ölçeğindeki kuruluşların ise %75 olarak, en fazla 3 yıl süreyle, desteklenmektedir.

Programda bütçe sınırı bulunmamaktadır.

5.4.2.13. TÜBİTAK – 1507 KOBİ Ar-Ge Başlangıç Destek Programı

KOBİ Ar-Ge Başlangıç Destek Programı ile KOBİ’lerin bu sorunları aşabilmelerini sağlamak için yeni bir ürün üretilmesi, mevcut bir ürünün geliştirilmesi, iyileştirilmesi, ürün kalitesi veya standardının yükseltilmesi veya maliyet düşürücü nitelikte yeni tekniklerin, yeni üretim teknolojilerinin geliştirilmesi konularında KOBİ’ler tarafından yürütülen 600.000 TL bütçe ve 18 ay süre ile sınırlı ilk 3 projenin TÜBİTAK tarafından desteklenmesi amaçlanmıştır. Ayrıca bu üç projeye ilaveten, ortaklı proje başvurusu yapılması koşuluyla 2 proje daha bu programda desteklenebilmektedir. Destek oranı her dönem için sabit olup %75’tir.

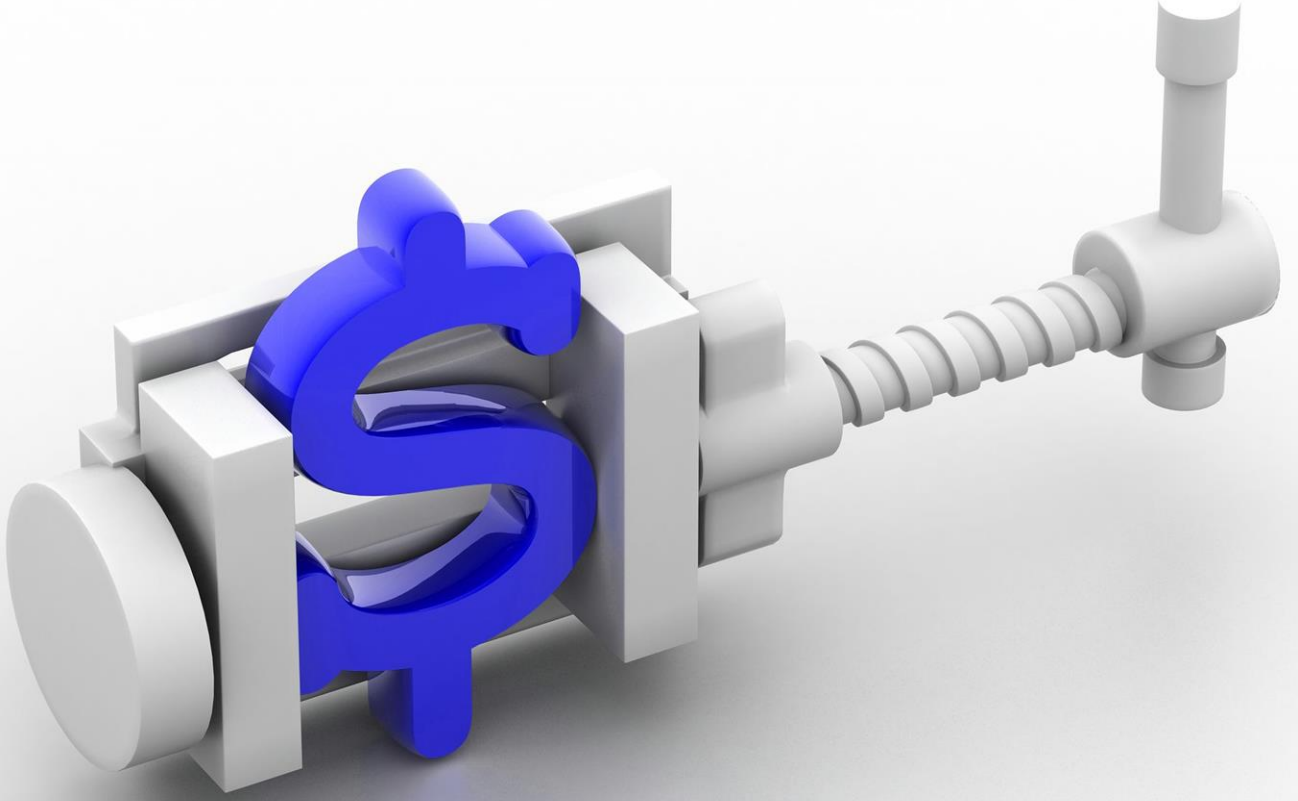
5.4.2.14. Kalkınma Ajansı Desteği (Fırat Kalkınma Ajansı)

Malatya, Elazığ, Bingöl ve Tunceli illerinden oluşan TRB1 Bölgesi’nde faaliyetlerini sürdüren Fırat Kalkınma Ajansı faaliyetlerine başladığı günden bu yana bölgesel kalkınmayı hızlandırmaya yönelik faaliyetler gerçekleştirmektedir.

Bu kapsamda proje destek faaliyetleri, izleme ve değerlendirme faaliyetleri, araştırma ve strateji geliştirme, eğitim, yatırım destek, bilgilendirme ve tanıtım faaliyetlerine ilişkin gerçekleştirilen çalışmalarda yerel aktörlerle işbirliğine özel önem verilerek kamu, sivil toplum kuruluşları ve özel sektör arasındaki iş birliğini geliştirmeye yönelik çalışmalar yürütülmektedir.

Fırat Kalkınma Ajansı, kamu, özel sektör ve sivil toplumdan tüm paydaşlar arasındaki iş birliğini geliştirmek, kaynakların yerinde ve etkin kullanımını sağlamak ve yerel potansiyeli harekete geçirmek suretiyle, ulusal plan ve programlarda öngörülen ilke ve politikalarla uyumlu olarak bölgesel gelişmeyi hızlandırmak, sürdürülebilirliğini sağlamak ve bölgelerarası ve bölge içi gelişmişlik farklarını azaltmak amacıyla hareket etmektedir.

Özellikle KOBİ’ler için Malatya, Elazığ, Bingöl ve Tunceli illerinde bölgesel öncelikler göz önüne alınarak çıkarılan çağrı programlarında %50-75 oranında makine – ekipman yatırım desteği sunmaktadır.

BÖLÜM 6

EKONOMİK VE SOSYAL FAYDALAR

6. EKONOMİK VE SOSYAL FAYDALAR

Malatya ilinde yatırım yapılacak olan Metal Mutfak Eşyaları sektörü ile il ve bölge genelinde bulunan ve sektöre yakın alanda faaliyet gösteren işletmelere örnek teşkil edilecek olup sektörde teknolojik altyapı, ar-ge ve inovasyon ile ürünlerin tasarımı ve modellemesine yönelik faaliyetler yapılabilecek, rekabet güçleri artacak, bölge halkının ve yakın coğrafyadaki metal mutfak eşyaları pazarının talepleri karşılanacak ve aynı zamanda bölge yatırımlar için daha cazip hale gelecektir. Yatırımın sağlayacağı sinerji ile ortak üretim, katma değerli ürün, sanayi işbirliği konularında iyileşmeler görülecektir. Bu da firmaların üretim kapasitelerine ve nitelikli istihdam sayısına doğrudan etki edecektir.

Metal mutfak eşyaları yatırımının bölgeye sağlayacağı ekonomik faydalar aşağıdaki gibidir;

- Sektörde faaliyet gösterecek işletmelere teknolojik altyapı, ar-ge ve inovasyon, tasarım ve modelleme ile makine parkı anlamında yenilikler sunulacak ve örnek teşkil edilecektir.
- Sektöre yönelik yenilikçi ürünler üretilecek, ürün çeşitliliğinin artması sağlanacak ve bu ürünlerin il dışından temin edilmesinin önüne geçilecek,
- Sektörde faaliyet gösteren elemanların teknik ve mesleki bilgi ve beceri kazanmaları sağlanacak,
- İlin gayri safi hasılasında ve vergi gelirlerinde artış,
- Kişi başına düşen gelirden artış,
- Gelir dağılımında iyileşme,
- Ekonomik büyüme hızında artış,
- Bölgenin rekabet gücünde artış,
- İlin ticaret hacminde artış,
- Üretim miktarı ve kapasite kullanım oranlarında artış,
- Piyasada güven endeksinde artış,
- Nitelikli ürün sayısında artış,
- Kamu üzerindeki yükün azalması,
- İstihdam artışı ve göçün azalması,
- Yatırımlar için çekim merkezi durumunun sürmesi.

10 yıl içinde toplam 800 kişinin istihdamı, çalışanların yarattığı net değer ile yılda 42.000 TL (kişi başına yıllık üretim katma değeri) x 800 kişi (33.600.000 TL) ülke ve bölge ekonomisine katkı sağlayacaktır. İstihdam ve katma değerli ürün üretimi arttıkça bu rakam yılda 35.000.000 TL'ye kadar ulaşacaktır.

TÜİK verilerine göre Malatya ili ortalama hane halkı büyüklüğü 3,61'dir. 800 kişinin iş bulması 800x3,61 (2.888 kişi) geçimine katkı sağlayacak ve göçü engelleyecektir. Yapılacak yatırımın bölge halkına, ailelere ve topluma olumlu etkileri olacaktır. Bunlar;

- Toplum, aile ve bireyler üzerindeki olumlu etki,
- Çalışacak bireylerin psikolojisindeki olumlu etki,
- Ailenin diğer bireylerindeki olumlu psikolojik etki,
- Toplumsal ve bireysel moralde yükselme,
- Gelecekle beklentilerin olumlu yönde iyileşmesi,
- Bireysel ve toplumsal dayanma gücünde yükseliş,
- Kamunun, olumluya giden psikolojik ortam dolayısıyla suçu önleme ve tedavi gibi maliyetlerindeki azalmadır.

BÖLÜM 7

EKONOMİK ANALİZ

7. EKONOMİK ANALİZ

Bu bölümde projenin genel olarak metal mutfak eşyaları sektörüne ve Malatya iline getirdiği fayda ve maliyetler ortaya koyulmuştur.

Tüm ülke, bölge ve toplum için gölge fiyat kullanarak yaptığımız ve negatif dışsallıkları dahil ettiğimiz hesaplamalardır.

Ekonomik fayda hesaplanırken çeşitli varsayımlar üzerinden hesaplamalar yapılmıştır. Burada üç önemli varsayım bulunmaktadır;

I. “Bu yatırım Malatya’da kaç kişinin istihdam edilmesini sağlayacaktır?”

Proje kapsamında ilk yıl 80 yeni istihdam sağlanacağı 10 yıl içinde de bu sayısının 800’e ulaşacağı varsayılmıştır.

Yeni istihdam edilen kişilerin asgari ücret üzerinden aylık net 2.020,00 TL gelir elde edeceği öngörülmektedir. Bu kişilerin bu gelirlerinin %90’ını bölgede harcayacakları düşünüldüğünde ekonomik yarar için ilk parametre olarak varsayılmıştır.

II. “Bölgedeki işletmeler faaliyetleri ile bölgede ne kadar ekonomi yaratabilir?”

Bu varsayım çerçevesinde bölgedeki işletmelerin yaratacakları gelir ve bu gelirin bölgede harcanması üzerine çalışma yapılmıştır. Bölgedeki imalat sanayi işletmeleri incelendiğinde Kalkınma Bakanlığı verilerine göre kişi başına yıllık üretim katma değerinin yaklaşık 42.000,00 TL olduğu görülmektedir.

İşletmelerin personel başına elde ettikleri gelirlerin %15’ini bölgede çeşitli hizmet ve mal alımlarında harcadıkları varsayıldığında bu işletmelerin bölge ekonomisine sağladığı katkıyı gösterir diğer parametre belirlenmiş olmaktadır. Yukarıda belirtilen iki önemli varsayım çerçevesinde yeni istihdam sayılarından yola çıkılarak projenin ekonomik ömrü süresince elde edilecek ekonomik yarar Tablo 63’de hesaplanmıştır.

III. Bölgedeki göçün önüne geçilmesi ile göç maliyetinin ne kadar ekonomiye katkısı olabilir?

Göç kazancı, 2017 yılında TÜRKONFED’in yapmış olduğu araştırma kapsamında 1 kişinin göç etmesinin ortalama kamu maliyeti 200.000 TL’dir. Proje kapsamında ilk yıl 80 kişi istihdam edilecek ve 5 kişilik bir aile olduğu varsayıldığında 400 kişinin göç etmesinin önüne geçilecektir. 500 kişinin göç kazancı yalnızca istihdam yılında bir defaya mahsus hesaplandığı için 80.000.000 TL’dir.

Ekonomik Yarar	İşletme Dönemi Yılları İstihdam Sayısı									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Yeni İstihdam	80	160	240	320	400	480	560	640	720	800
Personel Başı Net Gelirin Bölge Ekonomisine Katkı Oranı	145.440,00	290.880,00	436.320,00	581.760,00	727.200,00	872.640,00	1.018.080,00	1.163.520	1.308.960,00	1.454.400,00
Personelin Yarattığı Katma Değerin Bölge Ekonomisine Oranı	504.000,00	1.008.000,00	1.512.000,00	2.016.000,00	2.520.000,00	3.024.000,00	3.528.000,00	4.032.000,00	4.536.000,00	5.040.000,00
TOPLAM KATKI	649.440,00	1.298.880,00	1.948.320,00	2.597.760,00	3.247.200,00	3.896.640,00	4.546.080,00	5.195.520,00	5.844.960,00	6.494.400,00

Tablo 63: Ekonomik Yarar

Ekonomik Yararlar İle İlgili Varsayımlar

- İlk yıl 80 olmak üzere uzun vadede 800 yeni istihdam yaratacağı öngörülmüştür.
- Personel başına net gelirin 2019 yılı net asgari ücret tutarı 2.020,00 TL olduğu ve bu tutarın %90'ının bölgede harcanacağı öngörülmüştür.
- Personel başına üretim gelirlerinin işletmeler için yıllık 42.000 TL olacağı (Kalkınma Bakanlığı Kişi Başı Üretim Katma Değeri) ve bu gelirlerin %15'inin çeşitli maliyet kalemleri olarak bölgede harcanacağını ve bölge ekonomisine katkı sağlayacağı varsayılmıştır.
- Projenin hesaplamaya esas ekonomik ömrü 10 yıl olarak hesaplanmıştır.
- Hesaplamalar TL para birimi üzerinden yapılmıştır.

****Ekonomik yarar sonucunda istihdam sayısının ve bölge ekonomisine katkının her yıl artış gösterdiği ve 10 yılsonunda 800 yeni istihdam sağlanarak ve toplam 6.494.400,00 TL ülke ve bölge ekonomisine katkı sağlanacağı görülmektedir.**

Hesaplamalarımızda 5 aşamalı bir metodoloji kullanılmıştır.

- ✓ Parasal olmayan etkiler parasallaştırılmıştır.
- ✓ Dolaylı etkiler hesaplanmış ve parasallaştırılmıştır.
- ✓ Tahmin edilen faaliyet ve faydalar bugünkü değere indirgenmiştir.
- ✓ Ekonomik net bugünkü değer(ENBD), Ekonomik Getiri Oranı(EGO) ve fayda/maliyet oranı gibi ekonomik performans göstergeleri hesaplanmıştır.

Projenin sağladığı ekonomik yararlar çerçevesinde hazırlanan nakit akımı Tablo 64’de verilmiştir.

Dönem	Yatırım Dönemi	İşletme Dönemi Yılları									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
A. NAKİT GİRİŞLERİ (TOPLAM)	5.290.583,57	20.649.440,00	31.298.880,00	41.948.320,00	42.597.760,00	43.247.200,00	43.896.640,00	44.546.080,00	45.195.520,00	45.844.960,00	46.494.400,00
1. İşletme Gelirleri	5.290.583,57	20.649.440,00	31.298.880,00	41.948.320,00	42.597.760,00	43.247.200,00	43.896.640,00	44.546.080,00	45.195.520,00	45.844.960,00	46.494.400,00
Satışlardan Elde Edilen Gelir	0,00	20.000.000,00	30.000.000,00	40.000.000,00	40.000.000,00	40.000.000,00	40.000.000,00	40.000.000,00	40.000.000,00	40.000.000,00	40.000.000,00
Devlet Dest. (Teşvikler, Sübvansiyon vb.)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
3. Öz Kaynak	5.290.583,57	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
EKONOMİK YARAR	0,00	649.440,00	1.298.880,00	1.948.320,00	2.597.760,00	3.247.200,00	3.896.640,00	4.546.080,00	5.195.520,00	5.844.960,00	6.494.400,00
B. NAKİT ÇIKIŞLARI (TOPLAM)	5.290.583,57	15.036.314,00	21.935.196,40	28.834.078,00	28.834.078,00	28.834.078,00	28.834.078,00	28.834.078,00	28.834.078,00	28.834.078,00	28.834.078,00
1. Yatırım Harcamaları	5.290.583,57	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Bina Yapım Gideri	1.650.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Arazi Gideri	250.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Etüt ve Proje Gideri	50.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Makine ve Ekipman Giderleri	2.725.000,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

İşletme Sermayesi Değişimi	517.083,57	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Beklenmeyen Giderler (%1)	49.250,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Genel Giderler (%1)	49.250,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2. İşletme Giderleri	0,00	15.036.314,00	21.935.196,40	28.834.078,00	28.834.078,00	28.834.078,00	28.834.078,00	28.834.078,00	28.834.078,00	28.834.078,00	28.834.078,00
Direkt İlk Madde ve Malzeme	0,00	12.600.000,00	18.900.000,00	25.200.000,00	25.200.000,00	25.200.000,00	25.200.000,00	25.200.000,00	25.200.000,00	25.200.000,00	25.200.000,00
Direkt İşçilik Giderleri	0,00	660.639,00	990.958,90	1.321.278,00	1.321.278,00	1.321.278,00	1.321.278,00	1.321.278,00	1.321.278,00	1.321.278,00	1.321.278,00
Genel Üretim Giderleri	0,00	537.125,00	805.687,50	1.074.250,00	1.074.250,00	1.074.250,00	1.074.250,00	1.074.250,00	1.074.250,00	1.074.250,00	1.074.250,00
Genel Yönetim Giderleri	0,00	748.200,00	748.200,00	748.200,00	748.200,00	748.200,00	748.200,00	748.200,00	748.200,00	748.200,00	748.200,00
Pazarlama Satış Dağıtım Giderleri	0,00	242.850,00	242.850,00	242.850,00	242.850,00	242.850,00	242.850,00	242.850,00	242.850,00	242.850,00	242.850,00
Amortismanlar	0,00	247.500,00	247.500,00	247.500,00	247.500,00	247.500,00	247.500,00	247.500,00	247.500,00	247.500,00	247.500,00
C. VERGİLENDİRME ÖNCESİ KAR (A-B)	0,00	5.613.126,00	9.363.683,60	13.114.242,00	13.763.682,00	14.413.122,00	15.062.562,00	15.712.002,00	16.361.442,00	17.010.882,00	17.660.322,00
D. VERGİ İNDİRİMİ VE İSTİSNALAR	0,00	5.051.813,40	238.770,17	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
E. VERGİ İNDİRİMİ SONRASI KAR	0,00	561.312,60	9.124.913,43	13.114.242,00	13.763.682,00	14.413.122,00	15.062.562,00	15.712.002,00	16.361.442,00	17.010.882,00	17.660.322,00
F. VERGİLER (C-D)*Vergi Oranı (%)	0,00	123.488,77	2.007.480,95	2.885.133,24	3.028.010,04	3.170.886,84	3.313.763,64	3.456.640,44	3.599.517,24	3.742.394,04	3.885.270,84

F. VERGİLENDİRME SONRASI KAR (C-F)	0,00	5.489.637,23	7.356.202,65	10.229.108,76	10.735.671,96	11.242.235,16	11.748.798,36	12.255.361,56	12.761.924,76	13.268.487,96	13.775.051,16
NET NAKİT AKIMI (A-B)	0,00	5.489.637,23	7.356.202,65	10.229.108,76	10.735.671,96	11.242.235,16	11.748.798,36	12.255.361,56	12.761.924,76	13.268.487,96	13.775.051,16
YIĞINSAL NET NAKİT AKIMI	0,00	5.489.637,23	12.845.839,87	23.074.948,63	33.810.620,59	45.052.855,75	56.801.654,11	69.057.015,67	81.818.940,43	95.087.428,39	108.862.479,55

Tablo 64: Ekonomik Analiz Nakit Akım Tablosu – (Değer: ₺)

Ekonomik Analiz Nakit Akım Tablosu ile İlgili Varsayımlar

- Projenin ekonomik ömrü 10 yıllık bir projeksiyon üzerinden hesaplanmıştır.
- TCMB tarafından 29.06.2018 tarihli mali tabloların hazırlanmasına ilişkin reeskont işlemlerinde uygulanacak iskonto faiz oranı %18.50 olarak belirlenmiştir, bu oran esas alınarak indirgeme oranı %18.50 kabul edilmiştir.
- Ekonomik Net Bugünkü Değer hesabında indirgeme katsayısı %18.50 olarak alınmıştır.
- İç Karlılık Oranı hesaplamalarında indirgeme katsayısı %18.50 olarak alınmıştır.
- Yapım maliyetleri ile işletme gelir ve giderleri vergi vb. dış etkenlerden arındırmak amacıyla 0,8 ile çarpılarak hesaplanmıştır. Gelirler ve giderler sabit fiyatlarla hesaplanmış, enflasyon hesaplamaya dahil edilmemiştir.
- Hesaplamalar TL para birimi üzerinden yapılmıştır.

Yapılan ekonomik analiz ve hesaplamalar çerçevesinde projeye istihdama yönelik ekonomik yarar dâhil edildiğinde Ekonomik Net Bugünkü Değeri (NDB) **42.937.369,19 TL**, iç karlılık oranı ise **%131** olarak hesaplanmıştır.

Bu oranlar incelendiğinde yatırımın bölge için önemli bir gelir getireceği ve ekonomik fayda sağlayacağı görülmektedir. Ayrıca istihdama katkısı ve diğer işletmeleri de etkileyeceği düşünüldüğünde projenin ekonomik yararının hesaplanan parasal değer üzerinde olacağı açıktır.

BÖLÜM 8

SOSYAL ANALİZ

8. SOSYAL ANALİZ

8.1. SOSYAL FAYDA-MALİYET ANALİZİ

“Metal Mutfak Eşyaları Yatırımı”na yönelik yapılan çalışmalar kapsamında projenin çevreye ve çalışanlara olan etkilerinin değerlendirilmesinde, ulusal ve uluslararası literatürde kabul görmüş değerler, ülkemiz çevre mevzuatında belirtilen standartlar, işçi sağlığı ve güvenliği mevzuatları ile yönetmelik değerleri kullanılacaktır.

Söz konusu proje kapsamında çalıştırılacak personelin, proje alanına yakın yerleşim birimlerinden temin edilmesi planlanmaktadır. Böylece, hem tesise yakın yerleşimlerde istihdam imkânı sağlanmış olacak, hem de personelin barınma ihtiyaçları karşılanmış olacaktır. Ayrıca, üretim faaliyetleri sırasında işçilerin gıda ve giyim giderleri, ekipmanların bakım, onarım ve yedek parça giderleri, yakıt giderleri, genel ve beklenmeyen giderler, yöredeki ekonomiyi canlandıracaktır. İşletme aşamasındaki faaliyetlerin sosyo-ekonomik çevre üzerinde birtakım olumlu etkileri olacaktır. Yöreden temin edilecek personel ile az da olsa yörede istihdam yaratılacaktır. Yapılacak yatırım ile milli gelire bir katkı sağlanacaktır.

Metal mutfak eşyaları üretimi için proje mühendisleri, ar-ge mühendisleri, satış ve pazarlama elemanları ve montaj elemanları istihdam edilecektir. Proje bitimini takiben, ürünün ticarileştirilmesi süresince pazarlama uzmanı nitelikli personel istihdamı gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir. Ayrıca, ürün satış gelirleri baz alınarak yeni Ar-Ge projeleri yapılması, Ar-Ge'ye ayrılan kaynağın artırılması amaçlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda, yeni Ar-Ge projeleri için Ar-Ge departmanında büyümeye gidilmesi uzun vadeli hedefler arasındadır. Bu açıdan, proje nitelikli eleman istihdamı etkisine sahip olacaktır. Personele verilen mesleki/kişisel gelişim eğitimlerinin bireye, aileye ve topluma olumlu etkisi olacaktır. Bunlar;

- Toplum, aile ve bireyler üzerindeki olumlu etkileri,
- Bireyin psikolojisindeki olumlu etkileri,
- Ailenin diğer bireylerindeki olumlu psikolojik etkileri,
- Toplumsal ve bireysel moralde yükselme,
- Gelecekle beklentilerin olumlu yönde iyileşmesi,
- Bireysel ve toplumsal dayanma gücünde yükseliş,
- Toplumsal barış ve huzur,

Ayrıca;

- Malatya’da üretilen ürünlere yine Malatya’da ve TRB1 Bölgesi’nde katma değer sağlanması,
- İlin yatırım ortamının gelişmesi, ilde sermaye birikiminin artması ve bu birikimin yeni yatırımlar için kullanılması,
- İlde, üretime bağlı işbirliği, rekabet, dayanışma ve paylaşım kültürünün gelişmesi,
- İhracata dayalı döviz kazancı sağlanması,
- Üretilen ürünlerin ihraç edilmesi ile uluslararası kalite standartlarının Malatya ili elektrikli küçük ev aletleri üretiminde kullanılması ve üretim ve yaşam kültürünün bir parçası olması projenin diğer sosyo-ekonomik faydalarıdır.

Söz konusu faaliyetin bölgede istihdam oluşturması ve ülke kaynaklarının verimli kullanılmasına olanak sağlaması ve proje kapsamında çalışacak personelle birlikte bölgede sosyo-ekonomik gelişmişlik düzeyinin artmasına katkı sağlayacağı düşünüldüğünde projenin önemi ve gerekliliği ortaya çıkmaktadır.

8.2. SOSYO-KÜLTÜREL ANALİZ (KATILIMCILIK, CİNSİYET ETKİSİ VB.)

Projenin faaliyete geçirileceği Malatya ili nüfusu 2018 TÜİK nüfus verilerine göre 797.036'dır. Bu nüfusun 396.877'si erkek, 400.159'u kadındır. Yüzde olarak bakıldığında ise nüfusun %49,79'u erkek, %50,21'i kadındır.

Projenin hayata geçmesiyle birlikte istihdam edilecek kişilerin üretim sürecinde genellikle erkeklerden oluşacakken, satış, pazarlama, finans ve işletme aşamasında ise kadınlara öncelik verilecektir. Proje kapsamında üretime başlanmasıyla öncelik bölge halkından olmak üzere yeni istihdamlar yapılacaktır.

8.3. PROJENİN DİĞER SOSYAL ETKİLERİ

Metal Mutfak Eşyaları Projesinin Diğer Sosyal Etkileri
Metal mutfak eşyalarına yönelik üretim miktarı, kalite ve sürdürülebilirliğinin artması
Sektörün güçlenmesi
Kadın istihdamı ve çalışabilir engelli nüfusu başta olmak üzere Malatya istihdamına katkı sağlanması
Okul, hastane, güvenlik birimleri ve spor olanakları gibi hizmetlerin gelişmesi
Malatya iline ileriki dönemlerde yapılması muhtemel OSB'ler için referans sağlanması
Malatya ilinin tarihi, kültürel, manevi ve turistik varlıklarının ön plana çıkması ve bunlara dayalı alternatif üretim ve gelir kaynaklarının yaratılması
İlin cazibesinin artması, gayrimenkul varlıklarının değerlendirilmesi
Malatya'ya sağlanan kamu hizmetlerinin kalitesinde artış yaşanması
İlde, üretim ve ticaret kültürünün gelişmesi
İlde gelir düzeyinin üretimle bağlı olarak artması
Kamu, özel sektör, eğitim kurumları ve bölge STK'ları arasında işbirliğinin gelişmesi
Dış ticaret ve e-ticaret gibi kavramların, Malatya'nın geleneksel ticaret terminolojisinde yer almaya başlaması
Konaklama, yeme içme, eğlence, dinlenme, kültür, sanat etkinlikleri ve diğer sosyal olanakların gelişmesi
İlin göç vermesinin önüne geçilmesi, nitelikli ters göç sağlanması
İlin imarına olumlu katkılar sağlanması
Finans, sigorta, nakliye, depolama, müşavirlik, makine, yedek parça, geri dönüşüm, ulaştırma/kargo, vb. gibi üretimle doğrudan bağlantılı konularda iş sahalarının gelişmesi ve dolayısıyla istihdam ve sermaye birikiminin sağlanması
Yeni ulaşım yollarının, tesislerin, altyapı çalışmalarının ve hizmetlerin üretilmesi ve bunların Malatya halkının kullanımına sunulması
Özel sektör yatırımlarının çoğalması ile üretim çeşitliliğinin sağlanması
Malatya'nın metal mutfak eşyaları üretimi konusunda marka değeri kazanması
Mesleki eğitim olanakları ile ulusal düzeyde eğitim çalışmalarına katkı sağlanması
Ülkemizde son derece sınırlı sayıda olan metal mutfak eşyaları üretimi için başarılı bir örnek ve model yaratılması

BÖLÜM 9

BÖLGESEL ANALİZ

9. BÖLGESEL ANALİZ

Metal Mutfak Eşyaları Yatırımının Malatya İlinin Sosyal Hayatına Olası Etkileri

- i. Beyaz yakalı iş gücünün sağlayacağı teknik uzmanlık
- ii. Mesleki eğitim düzeyinde artış
- iii. Malatya ilinde ve TRB1 Bölgesi'nde istihdamın gelişmesi ve buna bağlı gelir artışı
- iv. Nüfus artışı
- v. Eğitim, sağlık, kültür, sosyal ve eğlence mekânlarında artış
- vi. Hedef pazar olan iller ile iletişim, işbirliği ve kültür alışverişi
- vii. Bölgeye işgücü göçünün başlaması
- viii. Bölgenin insan kaynaklarının iyileşmesi
- ix. Okullaşma oranının artırılması ve eğitim süresinin 6.44 yıldan yukarı çıkartılması
- x. İllerin sosyo-ekonomik gelişmişlik sıralamasında (SEGE) Malatya 42. sırada yer almaktadır. Yatırımlarla bu sıranın yükselmesi sağlanacaktır.

Metal Mutfak Eşyaları Yatırımının Malatya Ekonomisine Olası Etkileri

- i. Bölgede üretime dayalı gelir artışı yaşanması
- ii. Bölgede üretilecek olan metal mutfak eşyalarında katma değer artışı
- iii. Yan üretim ve hizmet dallarının gelişimi (makine, yedek parça, finans, sigorta, danışmanlık, vs.)
- iv. Otel, pansiyon, restoran işletmeciliği, nakliyecilik gibi ticaret kollarının gelişimi
- v. Perakende pazarının gelişmesi
- vi. Bölgede sabit sermaye yatırımlarının artması
- vii. Bölge'nin yurtiçi ve yurtdışı pazar payının yükselmesi
- viii. Bölgenin milli hasıladaki payının artması
- ix. Bölgenin rekabet gücünün artması
- x. Kadınların ekonomik gücünün gelişmesi
- xi. Bölgede refahın artması
- xii. Bölge girişimciliğinde artış

Metal Mutfak Eşyaları Yatırımının Malatya Üretimine Olası Etkileri

- i. Malatya ilinde metal mutfak eşyaları arzında yaşanacak artış
- ii. Metal mutfak eşyaları üretiminde kullanılacak hammaddelerin üretim, çeşitlilik ve kalitesinde artış
- iii. İmalat sanayi gelirlerinde artış
- iv. Örgütlenme düzeyinde ve kalitesinde artış
- v. Sözleşmeli üretim uygulamalarının yaygınlaşması
- vi. Bölgesel kalkınma çalışmalarında gelişme

vii. Bölgede kurulması planlanan OSB'lerin verimliliğinde artış ve yeni bölgelerin eklenmesi

Metal Mutfak Eşyaları Yatırımının Malatya İmarına Olası Etkileri

- i. Seyahat, ulaşım ve altyapı olanaklarının gelişmesi
- ii. Yeni konutların ve yerleşim alanlarının hizmete girmesi
- iii. Bölgenin gayrimenkul fiyatlarının değer kazanması
- iv. Okul, hastane ve sosyal tesislerin sayısının ve kalitesinin artması
- v. Kırsal alan altyapısının gelişimi

Yatırımların performans göstergeleri/ekonomik, sosyal ve finansal çıktıları bölgeyi doğrudan etkileyecektir.

Performans Göstergeleri	Değer
Doğrudan Faydalanacak Kişi Sayısı	4.000
Yatırımın Büyüklüğü	5.290.583,57 TL
İstihdam Edilecek Kişi Sayısı	800
Tedarikçi Sayısı	100
Toplam İşletme Sermayesi	5.170.835,00 TL
Toplam Ciro Büyüklüğü	138.075.065,60 TL
Kapalı Alan Büyüklüğü	3.000 m ²
Açık Alan Büyüklüğü	5.000 m ²

Tablo 65: Performans Göstergeleri

10 yıllık ekonomik ömür boyunca yapılacak yatırıma ilişkin performans göstergeleri Tablo 65'te verilmiştir.

BÖLÜM 10

RİSK/DUYARLILIK ANALİZİ

10. RİSK/DUYARLILIK ANALİZİ

Şiddet Olasılık	Az (1)	Orta (2)	Ciddi (3)
Az 1	Hafif 1	Tolere edilebilir 2	Orta Derece 3
Orta 2	Tolere Edilebilir 2	Orta Derece 4	Yüksek Risk 6
Sık 3	Orta Derece 3	Yüksek Risk 6	Tolere Edilemez 9

Tablo 66: Risk Değerlendirmesi

Risk ile ilgili varsayımlar

1. Müşteri ve pazar bulunamaması (Ciddi),
2. Kapasiteye ulaşılamaması (Orta derece),
3. Kaliteye ulaşılamaması (Ciddi),
4. Rekabetçi önlemlerin alınamaması (Ciddi),
5. Öngörülemeyen yeni yatırımların olması (Ciddi),
6. Finansal analizlerde elde edilen değerlerin, proje girdilerinde ve beklentilerinde değişiklik olması halinde nasıl etkileneceğinin belirlenmesi için duyarlılık analizleri yapılarak risk değerlendirmesi yapılmıştır.
Bu risk değerlendirmesi kapsamında, özellikle gelirleri etkileyecek talep sayısı parametresinde gerçekleşebilecek değişikliklerle ilgili risk analizleri yapılmıştır. Talep sayısındaki düşüş ile birlikte işletme gelirlerinde düşüş yaşanması proje için ciddi bir risk teşkil etmektedir.

Önlemler

1. Katılımcı bulunamaması riskini bertaraf etmek üzere aşağıdaki önlemler alınacaktır:
 - Tanıtım çalışmaları yapılacaktır (reklam, sosyal medya, billboard vb. araçlarla merkezin tanıtımı yapılacak ve müşteri ve pazar bulma olasılığı artacaktır).
 - Bölgenin bilinirliği arttırılacak, farkındalık çalışmaları yapılacaktır.
 - Bölgenin sağladığı teşvik imkânlarından faydalanılacak ve yatırımcıların bu teşviklerden faydalanması için yardımcı olunacaktır. Bölgeye gelecek yatırımcıların nitelikli eleman istihdamı karşılanacaktır.
 - Markalaşmış büyük firmalar ile görüşülerek bölgeye gelmeleri sağlanacaktır.

- İş-Kur İl Müdürlüğü ve meslek okulları ile ortak çalışmalar yapılarak metal mutfak eşyaları sektörüne yönelik özel uygulamalar düzenlenecek ve iş gücü ihtiyacı için altyapı oluşturulacaktır.

2. Kapasiteye ulaşılamaması riskini bertaraf etmek üzere aşağıdaki önlemler alınacaktır.

- Küreselleşen ekonomi teknolojik ürünlere, vasıflı ve nitelikli işgücüne olan ihtiyacı daha da artırmaktadır. Evlenme çağına gelmiş genç bir nüfusa sahip Türkiye’de evlenme oranları yüksek olduğu için en önemli talebi bu gençler oluşturmaktadır. Bu nedenle yeni evlenen çiftler başta olmak üzere, evinin eşyalarını yenileyecek olanlar ve bu tarz ürünlere olan talebin her geçen gün artıyor olması yatırım yapılacak sektörde kapasiteye ulaşılmasını sağlayacaktır. Bu sorunun çözümüne yönelik atılacak en önemli adımlardan biri, dünyadaki pek çok pazar da görüldüğü gibi kaliteli ve ihtiyaçlara hitap eden ürünler üretilerek talebin artması sağlanarak kapasite artışı sağlanacaktır.
- Sektörde uygulama alanında sorumluluğu olan kurum ve kuruluşlar arasında yeterince iş birliği bulunmamaktadır. Yapılacak yatırımlar ile birlikte uygulama alanında sorumluluğu olan kurum ve kuruluşlar işbirliği içerisinde girerek sürekli işbirliği halinde olacaklar ve ürünlere olan talepte artış sağlayacaklardır. Bu da yatırımın kapasitesini artıracaktır.
- Yatırımın verimliliği, performansı, rekabet yeteneği, araştırma ve inovasyon kapasitesi artırılacaktır.
- Teknolojinin yakından takibi sağlanarak dünya standartlarında uygulamalar yapılarak müşteri sayısı artırılacaktır.

Bu önlemlerin alınması ile birlikte aşağıdaki kalite riskinin bertaraf edilmesi için alınacak önlemlerde merkezin kapasitesini artırmaya yönelik adımlardır.

3. Kaliteye ulaşılamaması riskini bertaraf etmek üzere aşağıdaki önlemler alınacaktır.

- Ürün geliştirme faaliyetleri, ürün piyasalarının mevcut ve gelecek ihtiyaçlarına cevap verebilecek şekilde Ulusal Meslek Standartları’na göre hazırlanacak ve güncellenmesi sürdürülecektir.
- Nihai çıktıları esas alan yeterince objektif kriterlere dayalı bir ölçme ve değerlendirme sistemi oluşturulacaktır.
- Uluslararası tasarım ve üretim merkezlerinin faaliyetleri ve ulusal tasarım ve üretim merkezlerinin yapılacak yatırım ve üretilen ürünler için bir model oluşturması sağlanacaktır.
- Üretilen ürünlerin en çok talep edilenleri için bir ürün haritası oluşturulacak ve hangi ürünün hangi bölge de daha çok talep edildiğini bu haritalardan görerek pazara bu bilgiler dâhilinde yönelenecektir.
- Çalışan personelin serbest, yaygın ve örgün öğrenme yoluyla kazandıkları bilgi, beceri ve yetkinlikleri değerlendirilerek personelin motivasyonu için gerekli tüm çalışmalar yapılacaktır.

- Personelin uluslararası hareketliliğini ve mesleğiyle ilgili küresel gelişmeleri takip etmeleri sağlanacaktır.
 - Türkiye'nin sürdürülebilir ekonomik ve sosyal gelişmesini sağlayacak, küresel rekabette yerini alması ve yeni yatırımlar için harcanan ekonomik kaynakların daha etkili ve verimli kullanılması için yatırımları çıktı kontrollü ve kalite kriterlerine dayalı hale getirecek kalite güvence sistemine uygun yeni yatırımlar yapılması sağlanacaktır.
4. Rekabetçi önlemlerin alınamaması riskini bertaraf etmek için üretim kalitesini sürekli artıracak adımlar atılacak ve ulusal ve uluslararası ürün standartları yakından takip edilerek işbirliği yapılacaktır.
 5. Öngörülemeyen yeni yatırımların olması durumunda; konuyla ilgili yatırımlar yakından izlenecek ve bu yatırımların önünde gidecek rekabetçi yatırım tedbirleri alınacaktır.

BÖLÜM 11

DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

11. DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

Malatya'da çelik, bakır ve alüminyum mutfak eşyaları üreten küçük atölyeler bugünün modern paslanmaz çelik eşya üretiminin temel bilgi birikimine katkı sağlamaktadır. İldeki metal mutfak eşyaları sektörü, paslanmaz çelik ve alüminyum pişirme eşyaları imalatında ihtisaslaşarak olgunluk evresinde bulunan bir sanayi kolu yaratılmaya çalışılmaktadır. Malatya metal pişirme firmaları ağırlıklı olarak tencere, tava, çaydanlık, düdüklü tencere, cezve ve yapışmaz kaplamalı alüminyum eşyaları üretmektedir.

Türkiye metal mutfak eşyası üretim tesislerinin sayı bazında %0,5'ine denk gelen Malatya'daki tesisler, ülkenin üretim kapasitesinin %3'üne sahiptir. Malatya'daki üretici sayısından çok fazla sayıda üreticiye sahip olan Kahramanmaraş ve İstanbul'un üretim kapasitesi Türkiye metal mutfak eşya sektörü üretim kapasitesinin %65-70'ini oluşturmaktadır.

Son 10 yılda Malatya metal mutfak eşyaları sektörünün ihracat rakamlarına bakıldığında bir artış eğilimi görülmektedir. TÜİK verilerine göre 2007 yılında 131 bin dolar seviyelerinde olan ihracatın, düzenli bir artışla 10 yılda yaklaşık 13 katına çıkarak 2018 yılında 1.7 Milyon dolara yükselmiştir. Alüminyum mutfak eşyaları ihracatının sektörün toplam ihracatındaki artışın en büyük sebebi olduğu görülmektedir. Alüminyum mutfak eşyaları ihracatı son 10 yılda yaklaşık 39 kat artarak önemli bir gelişme göstermiştir. 2019 TÜİK dış ticaret verilerine göre Malatya'nın metal mutfak eşyaları ihracatında ilk sırada Ortadoğu ülkeleri yer almaktadır.

Bu raporda tek ürün (alüminyum tencere) imalatı üzerinden hesaplamalar yapılsa da metal mutfak eşyalarının geneli esas alınmıştır:

- Alüminyum tencere
- Çelik tencere
- Çaydanlık
- Cezve,
- Çatal-Kaşık vb.

Yapılan fizibilite çalışmalarında ve sektör analizlerinde metal mutfak eşyaları imalatının esasen çok benzer olduğu görülmüştür. Benzer makine parkları ve montaj hatları her bir ürünün imalatında kullanılmaktadır. İyi bir mühendislik çalışması ile sadece birkaç yeni makine ve yeni iş aışları ile hali hazırda alüminyum tencere imalatı yapan tesislerin çelik tencere, çaydanlık, cezve vb. metal mutfak eşyalarını da imal edebileceği düşünülmektedir. Bu çalışmanın konusu alüminyumdan üretilen tencedir. Çelik mutfak eşyalarında ana hammadde olarak paslanmaz çelik ve yine alüminyum kullanılmaktadır.

Hammaddede çeşitlilik olmasına rağmen bu hammaddelerin işlenmesi teknikleri birbirinden çok farklılık göstermemektedir. Yine şekil vermek ve delmek için, teknik farklılıkları olsa da pres makinesi kullanılmaktadır. Kulp, sap ve ayak gibi ısı transferi yapmayan parçalar için ise bakalit veya cam elyaf katkılı plastikler kullanılmaktadır. Hepsinde de bir montaj hattı bulunmaktadır.

Hâlihazırda çalışan bir tencere fabrikasında vardiyalı çalışma düzeniyle, mevcut çalışanlarla diğer metal mutfak eşyalarının imalatı ile kapasite artışı mümkündür. İdari kadroda bir artış yapmaya gerek kalmadan üretimdeki çalışan sayısının artırılması yeterli olacaktır. Bu çalışanlar aynı makine parkını kullanacakları için farklı bir eğitime veya farklı bir yeteneğe ihtiyaç bulunmamaktadır.

Sektörde faaliyet gösteren Karaca, Tefal, Emsan, Korkmaz, Kütahya Porselen gibi güçlü firmalarla görüşmeler yapılmış ve sektör hakkında bilgiler edinilmiştir. Bu firmalar pazarın büyük bir kısmına hâkimdir. Üretim altyapıları çok gelişmiştir. Sektörde yatırım yapacak firmalar bu markalarla rekabet etmek zorundadırlar.

Hazırlanan rapor kapsamında yatırım için farklı varsayım altında iki sonuç elde edilmiştir. Birinci varsayım; %100 öz kaynakla yatırımın yapılacağıdır. Öz kaynak ile yatırım yapılması halinde finansal analiz hesaplamalarına ilişkin sonuçlar aşağıdaki tabloda özetlenmiştir. Net bugünkü değer 27.542.299,85 TL, iç verimlilik oranı %109, geri ödeme süresi 3 yıl, fayda maliyet oranı 5,21 ve başabaş noktası 39.953.225,60 TL'dir.

Tam Kapasitede Üretim İçin Özet Tablo

Kriter	Değer
Yatırım Konusu	Metal Mutfak Eşyaları Yatırımı
Tesis Kapasitesi (Adet/Yıl)	1.000.000
Toplam Makine Yatırım Tutarı (TL)	2.475.000,00
Toplam Yatırım Tutarı (TL)	5.290.583,57
İstihdam (Beyaz Yakalı) – Kişi	15
İstihdam (Mavi Yakalı) – Kişi	40
Toplam İşletme Sermayesi	517.083,57
Net Bugünkü Değer (TL)	27.542.299,85
Geri Ödeme Süresi (Yıl)	3
İç Verim Oranı (%)	%109
Başabaş Noktası (TL)	39.953.225,60
Fayda Maliyet Oranı (Karlılık Endeksi)	5,21

Tablo 67: Fizibilite Yatırım Değerlendirme Kriterleri Çalışma Özeti

İkinci varsayım; %50 öz kaynak, %50 Halk Bankası kredisi kullanılarak yatırımın yapılacağıdır. Kredi kullanımının projeye dâhil edilmesine ilişkin hesaplamalar finansal analiz bölümünde belirtilmiştir. Kredi kullanımına ilişkin faiz oranı Halk Bankası Ankara Bölge Müdürü Mustafa HAYTA ile yapılan görüşmeye istinaden belirlenmiştir. Bu görüşme esnasında kullanılacak yatırım kredisinin 2 yıl anapara ödemesiz, 3 yıl anapara+faiz ödemeli olacak şekilde toplam 5 yıl vadeli, %20 faiz oranıyla kullanılacağı belirtilmiştir. Malatya ilinin Cazibe Merkezi İller kapsamında olması nedeniyle 6. Bölge yatırım teşvik tedbirleri kapsamında 7 puan faiz indirimi hesaplamalara dâhil edilerek faiz oranı %13 alınmıştır. Bu varsayımlar dâhilinde finansal analiz hesaplamaları yapıldığında geri dönüş süresi 4 yıl, fayda/maliyet oranı 3,71, net bugünkü değer 18.601.783,54 TL, iç karlılık oranı %51 ve başabaş noktası 14.729.740,63 TL'dir.

Tam Kapasite Üretim İçin Özet Tablo

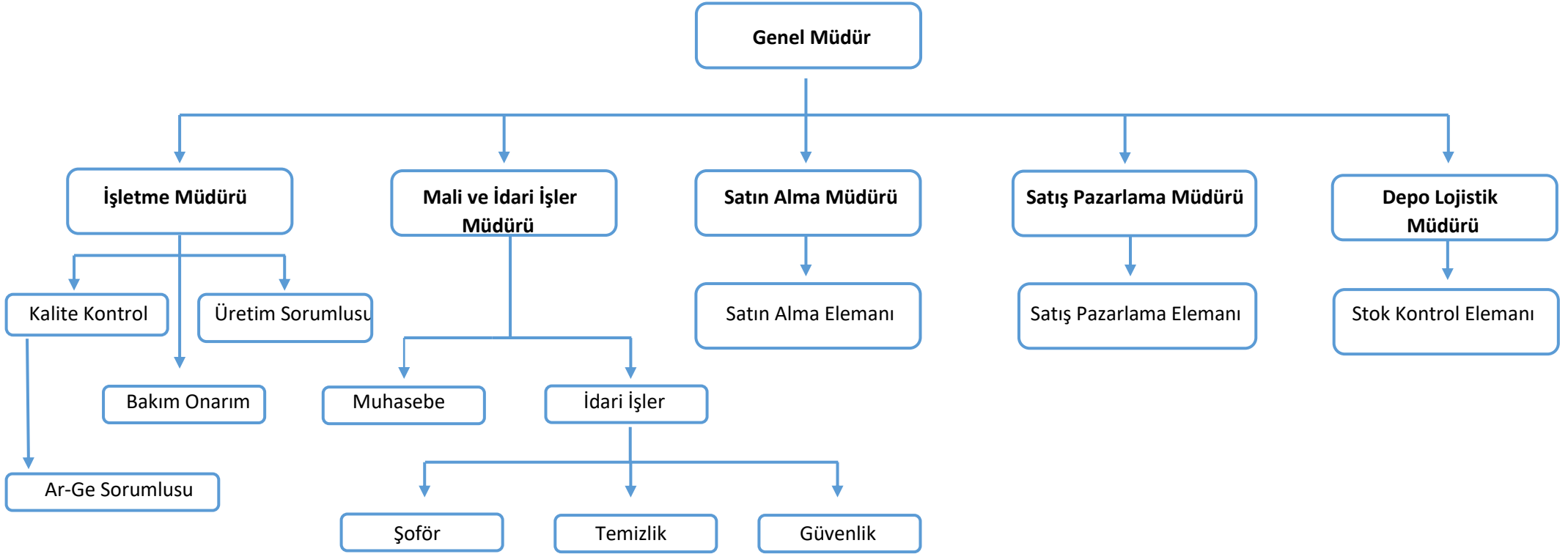
Kriter	Değer
Yatırım Konusu	Metal Mutfak Eşyaları Yatırımı
Tesis Kapasitesi (Adet/Yıl)	1.000.000
Toplam Makine Yatırım Tutarı (TL)	2.475.000,00
Toplam Yatırım Tutarı (TL)	5.290.583,57
İstihdam (Beyaz Yakalı) – Kişi	15
İstihdam (Mavi Yakalı) – Kişi	40
Toplam İşletme Sermayesi	842.083,57
Net Bugünkü Değer (TL)	25.678.436,22
Geri Ödeme Süresi (Yıl)	3
İç Verim Oranı (%)	%102
Başabaş Noktası	43.602.400,00
Fayda Maliyet Oranı (Karlılık Endeksi)	4,85

Bu çalışmada metal mutfak eşyaları imalat tesisinin yeni kurulacağı varsayıldığından imalat yeri için arazi alınması ve Malatya 1. Organize Sanayi Bölgesi'nde bina inşaatı yapılması düşünülmüştür.

Tek bir çeşit metal mutfak eşyası imalatının ülke genelindeki kapasiteler düşünüldüğünde çok düşük kapasitede kalacağı görülmektedir. Yani bir fabrika değil sadece bir atölye olacaktır. Yapılan yatırımın geri dönüşü, sabit giderlerin karşılanma durumu günümüz rekabetçi piyasasında çok da kazançlı olmayacaktır. Bu sebeple ya birkaç farklı metal mutfak eşyası imalatı yapılması, ya da var olan bir tencere imalatı tesisinin devamı niteliğinde metal mutfak eşyası imalatı yapılması daha kazançlı olacaktır. Böylece hem bölge ekonomisinin hem de ülke ekonomisinin gelişmesine katkı sağlanacaktır.

Yapılan analizlerin sonucunda Malatya'nın mevcut durumu ve kapasite kullanım oranları göz önüne alındığında metal mutfak eşyaları üretimine yönelik sonuçlar %75 ve üzeri kapasiteyle çalışılması halinde olumludur. Yatırımın sürdürülebilir olması için tesisin %75 ve üzeri kapasite kullanımıyla üretim yapması gerekmektedir. Ancak 2018 yılından itibaren devam eden ekonomideki dalgalanma ve Türkiye sanayiinin mevcut kapasite kullanım oranlarındaki durum, PMI endeksi(%45-47), reel kesim güven endeksi(%96,6) , sanayi üretim endeksinin 2019 Haziran ayında bir önceki yılın aynı ayına göre %9,6'lık, imalat sanayinin %4,6'lık daralma göstermesi, 2019 yılı ikinci çeyreğinde, takvim etkisinden arındırılmış sanayi üretiminin bir önceki yılın aynı çeyreğine göre %3 oranında küçülmesi, sanayi endeksinde metal sanayinin %12,3'lük, fabrika ürünleri metal sanayinin ise %2,6 daralma göstermesi de göz önüne alındığında %75 ve üzeri kapasite kullanımıyla üretim varsayımının gerçekleşmesinin, 2023 yılı sonrasında mümkün olacağı tahmin edilmektedir. Bu analizler ve yapılan hesaplamalar göz önünde bulundurulduğunda mevcut durumda Malatya'da metal mutfak eşyaları yatırımının sürdürülebilir ve finansal açıdan yapılabilirliği öngörülmekte ancak ekonomideki dalgalanmalar ve sektördeki güçlü rakipler dikkate alınmalıdır.

EK 1: ORGANİZASYON ŞEMASI

KAYNAKÇA

1. TÜİK Dış Ticaret İstatistikleri, 2019
2. TÜİK Sınıflama Sunucusu
3. TOBB Sanayi Veri Tabanı
4. T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı OSB Bilgi Sitesi
5. T.C. Ticaret Bakanlığı Bakanlık İstatistikleri
6. TCMB İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı
7. KOSGEB
8. TÜBİTAK
9. Fırat Kalkınma Ajansı
10. Sofra ve Mutfak Eşyaları Dış Ticaret Raporu 2018 – ZÜCDER
11. Metal Mutfak Eşya Sektör Raporu – DOĞAKA
12. London Metal Exchange Aluminium Official Prices
13. Trade-Map